

1075/9

Dober Pajdas kalendárium

na návadno leto

1930

z doszta lejpim, dobrim, hasznovitim cstenyom
pripoveszti i kejpami.

IX. LETNI TEKÁJ

Reditelj i lásztnik: T. **ADAM RANC**, Murszka Szobota.

Vsze tiszkovne pravice pridržsáne.

Tisk Prekmurske Tiskarne, za tiskarno, Hahn Izidor
Murska Sobotá.

Január - Szecsén

má 31 dni

Dnévi	Imenik	Premenyávanye vrejmena i meszeca	☾	Szunce		Meszec		
				zide	zahája	zide	zahája	
1	Szreja	Nôvo leto	Mrzlo	☾	7 48	4 19	9 20	5 23
2	Csetrtek	Ábel	oblácsno	☾	7 48	4 20	9 51	6 28
3	Pétek	Benjamin	nesztálno	☾	7 48	4 21	10 16	7 36
4	Szobota	Leona	vrejmen	☾	7 48	4 22	10 37	8 43

Evang. Máte 2. 1—12. Epist. Esaiás 60. 1—6.

5	Nedela	Po nôv. I. n.	Mrzlo	☾	7 47	4 23	10 55	9 50
6	Pondélek	Tri královo	nesztálno	☾	7 47	4 24	11 11	10 58
7	Tork	Lucián vt.	☾ 4 v. 11.	☾	7 47	4 25	11 26	— —
8	Szreja	Szeverin		☾	7 47	4 26	11 42	0 7
9	Csetrtek	Julián vt.	sznezsno	☾	7 46	4 28	12 —	1 19
10	Pétek	Vilmos pk.	vrejmen	☾	7 46	4 29	12 23	2 35
11	Szobota	Higin p. vt.		☾	7 45	4 30	12 52	3 56

Evang. Lukács 2. 41—52. Epist. Rim. 12. 1—5.

12	Nedela	Po tri kr. I.	Veterno,	☾	7 45	4 31	1 31	5 19
13	Pondélek	B. Veronika	mrzlo,	☾	7 44	4 33	2 27	9 28
14	Tork	Hilár pk.	☾ 11. v. 21 m.	☾	7 44	4 34	3 40	7 46
15	Szrêda	Pavel püscs.		☾	7 44	4 36	5 5	8 37
16	Csetrtek	Marcel p.	trdi	☾	7 43	4 37	6 34	9 16
17	Pétek	Anton püscs.	mraz	☾	7 42	4 38	8 1	9 43
18	Szobota	Piroska sz.		☾	7 41	4 40	9 22	10 6

Evang. János 2. 1—11. Epist. Rim. 12. 6—16.

19	Nedela	Po tri kr. II.	Mrzlo	☾	7 40	4 41	10 39	10 25
20	Pondélek	Fábian i Seb.		☾	7 39	4 42	11 55	10 42
21	Tork	Ágnes dev.	☾ 5 v. 7 m.	☾	7 39	4 44	— —	10 59
22	Szrêda	Vincenc m.		☾	7 38	4 45	1 8	11 19
23	Csetrtek	Raimund	premenyávno	☾	7 37	4 46	2 20	11 40
24	Pétek	Timot. pk.	vrejmen	☾	7 37	4 48	3 31	12 7
25	Szobota	Pavla povr.		☾	7 36	4 49	4 39	12 39

Evang. Máte 8. 1—13. Epist. Rim. 12. 17—11.

26	Nedela	Po tri kr. III.		☾	7 35	4 51	5 41	1 23
27	Pondélek	Lothar	Vöterno	☾	7 34	4 53	6 34	2 14
28	Tork	Károl	oblácsno	☾	7 32	4 54	7 19	3 18
29	Szrêda	Szalézi Fer.	☾ 8 v. 7 m.	☾	7 31	4 56	7 54	4 19
30	Csetrtek	Martina	sznejsno	☾	7 30	4 57	8 20	5 27
31	Pétek	Nolaszki Pet.	vrejmen	☾	7 29	4 58	8 42	6 35

Sztoletni Kalendar: 1-ga mrzlo, 2—4 mlácsno, 3—11 snejg, 12—16 vetrovje, 17—18 mocsen mraz, na konci mejszeca vöter i snejg.

Prvoga je dén 8 v. 32 m. dügi, do konca mejszeca 58 m. priraszté.

Február - Szüsec

má 28 dni

Dnévi	Imenik	Premenyávonye vrejmena i meszeca	☾	Szunce		Mejszeca		
				zide	zahája	zide	zahája	
1	Szobota	Ignác	Trdi mraz	☁	7 28	5 00	9 1	7 43

Evang. Máté 8. 23—27. Epist. Rim. 13. 8—10.

2	Nedela	Po tr. kr. 4		☁	7 27	5 02	9 17	8 49
3	Pondélek	Balázs	Oblácsno	☁	7 25	5 3	9 32	0 57
4	Tork	Korz. András	sznejszno,	☁	7 24	5 5	9 47	11 7
5	Szrêda	Ágotha	mrzlo	☁	7 22	5 6	10 5	—
6	Csetrt.	Dorothea	☾ 6 v. 26 m.	☁	7 21	5 8	10 24	0 20
7	Pétek	Rumuáld	vrejmen.	☁	7 20	5 9	10 49	1 36
8	Szobota	János od Mát.		☁	7 18	5 11	11 23	2 55

Evang. Máté 13. 24—30. Epist. Kol. 3. 12—17.

9	Nedela	Po tr. kr. 5		☁	7 17	5 13	12 8	4 14
10	Pondélek	Elvira	Trnok mrzlo	☁	7 15	5 14	1 10	5 25
11	Tork	Berthold	vöterno	☁	7 14	5 16	2 29	6 23
12	Szrêda	Lidia	☾ 9 v. 39 m.	☁	7 12	5 18	3 56	7 7
13	Csetrt.	Ella	sznejszno	☁	7 10	5 19	5 25	7 40
14	Pétek	Bálint	vrejmen.	☁	7 9	5 21	6 52	8 05
15	Szobota	Fausztin		☁	7 7	5 22	8 14	8 26

Evang. Máté 20. 1—16. Epist. I. Kor. 9. 24. 10. 1—5.

16	Nedela	Septuages.		☁	7 6	5 24	11 33	8 45
17	Pondélek	Donát	Oblácsno	☁	7 4	5 26	12 50	9 2
18	Tork	Konrád	ne sztálno	☁	7 2	5 27	—	9 21
19	Szrêda	Zu zána	milejse	☁	7 00	5 28	0 5	9 42
20	Csetrt.	Eleuthler	☾ 9 v. 44. m.	☁	6 59	5 30	1 19	10 7
21	Pétek	Sztol Szt. Petr.	vrejmen.	☁	6 57	5 22	2 30	10 38
22	Szobota	Gerzon		☁	6 55	5 33	3 35	11 18

Evang. Luk. 8. 4—15. Epist. 2. Kor. 11. 12. 1—9.

23	Nedela	Sexages.	Oblácsno	☁	6 53	5 35	4 31	12 6
24	Pondélek	Mátyás	premenyávno	☁	6 51	5 36	5 19	1 4
25	Tork	Géza	mlácsno	☁	6 49	5 38	5 55	2 8
26	Szrêda	Sándor	dezdzevno	☁	6 48	5 39	6 25	3 16
27	Csetrtek	Ákos	vrejmen	☁	6 46	5 41	6 49	4 26
28	Pétek	Elemér	☾ 2 v. 23 m.	☁	6 44	5 72	7 7	5 33

Sztoletni Kalendar: Do 5-ga mocsen mraz, 6-ga snejg, 7—10 skripajoucsi mraz, 13 i 14-ga szpeovjé, 15—19 oblácsno potom mlácsno, de'zd'zevno vrejmen.

Prvoga je dén 9 v. 32 m. dúgi, do konca mejszeca 1 v. 26 m. priraszté.

Màrcius - Màli tràven

mà 31 dni

Dnévi	Imenik	Premenyávanye vrejmena i meszeca	☾	Szunce		Meszec	
				zide	zahája	zide	zahája
1 Szobota	Albin	Mlácsno	☾	6 42	5 44	7 24	6 40

Evang. Luk. 18. 31—43. Epist. 1. Kor. 13. 1—10.

2 Nedela	Q. S. Faseng	Premenyávno	☾	6 40	5 45	7 39	7 49
3 Pondelek	Kornél	nesztálno,	☾	6 38	5 47	7 55	8 58
4 Tork	Kázmér	mlácsno	☾	6 36	5 48	8 11	10 11
5 Szrejda	Ben Pepelnica	vrejmen	☾	6 35	5 50	8 29	11 26
6 Csetrtek	Gottlieb	☾	6 33	5 51	8 51	—	—
7 Pétek	Tomás	☾	6 31	5 53	9 21	0 42	—
8 Szobota	G. János	☾ 5 v. 0 m.	☾	6 29	5 54	10 00	2 00

Evang. Máte 4. 1—11. Epist. 2. Kor. 6. 1—10.

9 Nedela	Posztna 1 n.	Nesztálno	☾	6 27	5 55	10 54	3 12
10 Pondelek	40 mantr.	oblácsno,	☾	6 25	5 57	12 3	4 14
11 Tork	Aladár	dezdzsévno	☾	6 23	5 59	1 24	5 2
12 Szrêda	Gregor	vrejmen.	☾	6 21	6 00	2 52	5 38
13 Csetrtek	Krisztián	☾ 7 v. 58 m.	☾	6 19	6 1	4 19	6 4
14 Pétek	Mathild		☾	6 17	6 3	5 43	6 28
15 Szobota	Kristóf		☾	6 15	6 5	7 4	6 46

Evang. Máte 15. 21—28. Epist. 1. Thess. 4. 1—7.

16 Nedela	Posztna 2 n.	Premenyávno	☾	6 13	6 6	8 24	7 4
17 Pondelek	Gertrud	vöternó,	☾	6 11	6 8	9 44	7 23
18 Tork	Sándor, Ede	vedrno	☾	6 9	6 9	11 00	7 42
19 Szrejda	Józef	vrejmen	☾	6 7	6 10	—	8 6
20 Csetrtek	Joáckim	Zacsétek	☾	6 5	6 11	0 13	8 35
21 Pétek	Benedek	szprotolejtja.	☾	6 3	6 13	1 23	9 12
22 Szobota	Oktávián	☾ 4 v. 13 m.	☾	6 1	6 14	2 25	9 57

Evang. Lukács 11. 14—28. Epist. Efez. 5. 1—9.

23 Nedela	Posztna 3 n.	Mrzlo,	☾	5 59	6 15	3 16	10 53
24 Pondelek	Gábor	nesztálno,	☾	5 57	6 17	3 56	11 54
25 Tork	O. M. Cepl.	premenyávno	☾	5 55	6 19	4 59	1 2
26 Szrêda	Manó	vrejmen.	☾	5 53	6 20	4 53	2 11
27 Csetrtek	Hajnalka	☾	5 51	6 21	5 13	3 20	—
28 Pétek	Gedeon	☾	5 49	6 23	5 31	4 27	—
29 Szobota	Cyryll mantr.	☾	5 47	6 24	5 46	5 36	—

Evang. János 6. 1—15. Epist. Gal. 4. 21—31.

30 Nedela	Posztna 4 n.	☾ 6 v. 46 m.	☾	5 45	6 25	6 2	6 47
31 Pondelek	Árpád	sznejj	☾	5 43	6 27	6 17	7 59

Szprotolajni Kalendar: Vu zacsétki meszeca mlácsno vrejmen, potom de'zd'z potom vedrno do 21-ga, od 22—30 mrzlo, na 30 i 31-ga escse sznejj. — Prvoga je dén 11 v. 2 m. dŭgi; do konca meszeca 1 v. 42 m. prŭraszté. — Zacsétek szprotolajti 21-ga ob 9 v. 30 m.

April - Velki tráven

má 30 dni.

Dën	Imenik	Premenyávanye vrejmena i mejszeca	☾	Szunca		Mejszeca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1	Tork	Hugó	Nesztálno		5 41 6 28	6 34	9 15
2	Szrëda	Ferenc od P.	mrzlo		5 39 6 30	6 55	10 32
3	Csetrtek	Richárd	premenyávno		5 37 6 31	7 23	11 52
4	Pétek	Izidor	vrejme.		5 35 6 32	7 59	— —
5	Szobota	Vince Ferrari			5 33 6 34	8 46	1 5

Evang. János 8. 46—59. Epist. 'Zid. 9. 11—15.

6	Nedela	Posztna 5 n.	☾ 12 v. 25 m.		5 31 6 35	9 51	2 10
7	Pondëlek	Hermann	Lejpo		5 29 6 37	11 36	3 0
8	Tork	Lidia	premenyávno		5 27 6 38	12 29	3 39
9	Szrëda	Erhardt	oblácsno		5 25 6 40	1 54	4 7
10	Csetrtek	Zolt	vöterno		5 23 6 41	3 17	4 31
11	Pétek	Leó	vrejmen		5 21 6 41	4 38	4 50
12	Szobota	Gyula			5 19 6 44	5 57	5 8

Evang. Máte 21. 1 9. Epist. Filip 2. 5—11.

13	Nedela	Posztna 6 n.	☾ 6 v. 49 m.		5 17 6 45	7 16	5 25
14	Pondëlek	Tibor	Dezsdzsévno		5 15 6 46	8 34	5 44
15	Tork	Atala	nesztálno		5 13 6 48	9 51	6 6
16	Szrëda	Lambert	mrzlo		5 11 6 50	11 5	6 32
17	Csetrtek	Anicét	vöterno		5 9 6 51	— —	7 6
18	Pétek	Velki pétek	vrejmen		5 8 6 52	0 12	7 49
19	Szobota	Vel. szobota			5 6 6 54	1 8	8 40

Evang. Márk. 16. 1—8. Epist. I. Kor. 5. 6—8.

20	Nedela	Vüzem	☾ 11 v. 9 m.		5 4 6 55	1 54	9 38
21	Pondëlek	Vüzenszki p.			5 2 6 57	2 30	10 37
22	Tork	Szótér	Vöterno,		5 00 6 58	2 56	11 55
23	Szrëda	Béla	dezsdzsévno		4 53 6 59	3 17	1 4
24	Csetrtek	Gyüri	premenyávno		4 57 7 1	3 37	2 12
25	Pétek	Marko	vrejmen.		4 55 7 2	3 51	3 20
26	Szobota	Ervin			4 53 7 4	4 7	4 30

Evang. János 20. 19—23. Epist. I. János 5. 4—10.

27	Nedela	Po vüz. 1 n.	Prijétno		4 51 7 5	4 23	5 32
28	Pondëlek	Valéria	☾ 8 v. 8 m.		4 50 7 7	4 40	6 58
29	Tork	Albertina	nesztálno		4 48 7 8	4 59	8 16
30	Szrëda	Kat. Szien	vrejmen		4 46 7 9	5 25	9 37

Sztoletni Kalendar: 4-ga mrzlo, 5—6 lejpo, 7—9 oblácsno, 10—11 de'zd'z' 12—17 mrzlo, 18—23 vöter i de'zd'z' ; 21—23 mrzlo, 24—28 prijétno vrejmen potom de'zd'z'. — Prvoga je dén 12 v. 47 m. dúgi, do konca mejszeca 55 m. priraszté.

Máj - Riszálcsek

má 31 dni.

Dněvi	Imenik	Přeměnyványe vřejmena i meszeca		Szunce		Mejszeca		
				zide	zahája	zide	zahája	
1	Csetrtek	Filip i Jakob	Lejpo		4 45	7 10	5 58	10 55
2	Pétek	'Zsigmond	premenyávno		4 43	7 12	6 43	— —
3	Szobota	Irma	vřejmen.		4 41	7 13	7 43	0 4

Evang. János 10. 11—16. Epist. 1. Peter 2. 21—25.

4	Nedela	Po vüz. 2 n.	Oblácsno		4 40	7 15	8 56	0 59
5	Ponděl.	Gotthard	 5 v. 53 m.		4 38	7 16	10 17	1 41
6	Tork	János	vihérno,		4 37	7 17	11 40	2 12
7	Szrêda	Sztaniszl.	mrzlo,		4 35	7 19	1 2	2 37
8	Csetrtek	Szk. Mih.	dezdszevno		4 34	7 20	2 22	2 56
9	Pétek	Gregor	vřejmen.		4 32	7 21	3 28	3 13
10	Szobota	Ármin			4 31	7 23	4 55	3 30

Evang. János 16. 16—23. Epist. 1. Peter 2. 11—20.

11	Nedela	Po vüz. 3 n.	 6 v. 29 m.		4 29	7 24	6 12	3 48
12	Ponděl.	Pongrác	mraz		4 28	7 26	7 29	4 8
13	Tork	Szervác			4 26	7 27	8 44	4 32
14	Szrêda	Bonifác	premenyávno		4 25	7 28	9 55	5 3
15	Csetrtek	Zófia	mokro		4 24	7 29	10 58	5 41
16	Pétek	Ivan Nep.	vřejmen.		4 23	7 30	11 48	5 29
17	Szobota	Paskál			4 22	7 31	— —	7 28

Evang. János 16. 5—15. Epist. Jakob 1. 16—25.

18	Nedela	Po vüz. 4 n.	Nesztálno		4 21	7 32	0 39	8 32
19	Pondělek	Ivo	 5 v. 22 m.		4 20	7 34	0 58	9 39
20	Tork	Bernát	hladno,		4 19	7 35	1 22	10 48
21	Szrêda	Konstantin			4 18	7 36	1 41	11 56
22	Csetrtek	Julija	dezdszsevno		4 17	7 37	1 57	1 3
23	Pétek	De'zõ	vřejmen.		4 16	7 39	2 12	2 11
24	Szobota	Drzs. szvet.			4 15	7 40	2 28	3 21

Evang. János 16. 23—30. Epist. Jakob 1. 22—27.

25	Nedela	Po vüz. 5 n.	Hladno		4 14	7 41	2 44	4 35
26	Pondělek	Filip	nesztálno		4 13	7 42	3 2	5 52
27	Tork	Béda			4 12	7 43	3 25	7 13
28	Szrêda	Emil	 6 v. 37 m.		4 11	7 44	3 55	8 34
29	Csetrtek	Vnebohod	premenyávno		4 10	7 45	4 35	9 50
30	Pétek	Ferdinánd	vřejmen.		4 9	7 46	5 31	10 53
31	Szobota	Petronella			4 8	7 47	6 41	11 40

Sztolelni Kalendar: 1 i 2 lejpo, 3 oblácsno, 4 vihér, 5—12 mraz, 13 i 14 mokro vřejmen, potom hladno do konca mejszeca.

Prvoga je dén 14 v. 25 m. dùgi, do konca mejszeca 1 v. 14 m. priraszté.

Juni - Ivanscsek

má 30 dni.

Dnévi	Imenik	Premenyávno vrejmena i meszeca	☾	Szunce		Meszec	
				zide	zahája	zide	zahája
Evang. János 15. 26. 16. 1—4. Epistola : I. Peter 4. 7 11							
1	Nedela	Po vüzmi 6	Premenyávno		4 8 7 48	8 3	— —
2	Pondëlek	Erasmus	mrzlo		4 7 7 49	9 28	0 15
3	Tork	Klotild	☾ 10 v. 56 m.		4 7 7 50	10 51	0 41
4	Szrëda	Kerény	sztálno		4 6 7 51	12 1	1 2
5	Csetrtek	Bonifác			4 6 7 52	1 27	1 20
6	Pétek	Norbert			4 5 7 52	2 43	1 37
7	Szobota	Róbert			4 4 7 53	3 58	1 54

Evang. János 14. 23—31. Epist. Dján. 2. 1—13.

8	Nedela	Riszáli	Nesztálno hladno ☉ 7 v. 12. m. Kvatri megleno vrejmen.		4 4 7 54	5 14	2 13
9	Pondëlek	Risz. pond			4 4 7 55	6 28	2 34
10	Tork	Margit			4 3 7 55	7 40	3 3
11	Szrëda	Bazilijusz			4 3 7 56	8 47	3 37
12	Csetrtek	Bazilidesz			4 3 7 57	9 41	4 21
13	Pétek	Anton Pad			4 3 7 57	10 25	5 17
14	Szobota	Vazul			4 3 7 28	10 59	6 19

Evang. János 3. 1—15. Epist. Rim. 11. 33—36.

15	Nedela	Szv. Troj. n.	Premenyávno		4 2 7 58	11 25	7 26
16	Pondëlek	Jusztin	oblácsno toplejse ☾ 10 v. 0 m.		4 2 7 59	11 46	8 34
17	Tork	Laura			4 2 7 59	— —	9 42
18	Szrëda	Arnold			4 2 7 59	0 2	10 49
19	Csetrtek	Tejlovo			4 3 8 00	0 17	11 55
20	Pétek	Ráfael			4 3 8 00	0 32	1 2
21	Szobota	Alajos			4 3 8 1	0 47	2 13

Evang. Lukács 16. 19—31. Epist. : 1. János 4. 16—21.

22	Nedela	Po sz. tr. 1 n.	Vugodno Lejpo, ☉ 2. v. 47 m.		4 3 8 1	1 4	3 26
23	Pondëlek	Zoltán			4 3 8 1	1 24	4 46
24	Tork	Iván Krszt.			4 4 8 1	0 50	6 7
25	Szrëda	Vilmos			4 4 8 1	2 25	7 27
26	Cset.	János i Pavel			4 4 8 1	3 15	8 39
27	Pétek	László			4 5 8 1	4 20	9 33
28	Szobota	Vidov dán			4 5 8 1	5 40	10 14

Evang. Lukács 14. 16—24. Epist. 1 János 3. 13—18.

29	Nedela	Po sz. tr. 2 n.	lejpo.		4 5 8 1	7 6	10 43
30	Pondëlek	Pavel	toplo		4 6 8 0	8 34	11 7

Sztoletni Kalendar : Vu zacsetki mejszeca szlana, potom premenyávno, na konci lejpo vrejmen.

Prvoga je dén 15 v. 40 m. dūgi, do 22-ga 18. priraszté ; od etoga ma do konca mejszeca 2 m. sze pomensa. Leto sze zacse 22-ga ob 4 vōri 54 m.

Juli-Jakobescsek

má 31 dni.

Dnévi	Imenik	Premenyávanye vrejmena i meszeca	☾	Szunce		Mejszecz	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1	Tork	Tibold		4 6	8 1	9 58	11 26
2	Szreda	Szrp. Marija		4 7	8 00	11 7	11 44
3	Csetrtek	Kornel	☾ 5 v. 3 m.	4 8	8 00	12 34	—
4	Pétek	Ulrich		4 8	8 00	1 49	0 00
5	Szobota	Enesa		4 9	7 59	3 4	0 18

Evang. Lukács 15. 1—10. Epist.: I. Peter 5. 6—11

6	Nedela	Po sz. tr. 3 n.		☾	4 10	7 59	4 09	0 39
7	Ponedelek	Ciril Method	Vrocse	☾	4 10	7 59	5 31	1 4
8	Tork	Terezija	vihérno	☾	4 10	7 58	6 38	1 37
9	Szreda	Lukrecia	premenyávno	☾	4 12	7 58	7 36	2 18
10	Csetrtek	Amália	☾ 2 v. 1 m.	☾	4 13	7 57	8 23	3 9
11	Pétek	Lili	vrejmen.	☾	4 14	7 57	8 59	4 6
12	Szobota	Izabela		☾	4 15	7 56	9 28	5 14

Evang. Lukács 6. 36 42. Epistola: Rim. 8. 18—23.

13	Nedela	Po sz. tr. 4 n.		☾	4 16	7 55	9 49	6 23
14	Ponedelek	Eörs	Lejpo,	☾	4 17	7 54	10 8	7 31
15	Tork	Henrik	vrocse,	☾	4 17	7 54	10 24	8 38
16	Szreda	Valter	mirno,	☾	4 18	7 53	10 38	9 44
17	Csetrtek	Elek	sztálno	☾	4 19	7 52	10 52	10 49
18	Pétek	Frigyes	vrejmen.	☾	4 20	7 51	11 8	11 57
19	Szobota	Emilia	☾ 0 v. 29 m.	☾	4 22	7 50	11 26	1 8

Evang. Lukács 5. 1—11. Epist.: I. Peter 3. 8—15.

20	Nedela	Po sz. tr. 5 n.		☾	4 23	7 49	11 48	2 24
21	Ponedelek	Daniel	Sztálno,	☾	4 24	7 48	—	3 41
22	Tork	Mária Magd.	csiszto,	☾	4 25	7 47	0 17	5 1
23	Szreda	Lenke	vrocse	☾	4 26	7 46	0 59	6 16
24	Csetrtek	Krisztina	vrejmen.	☾	4 27	7 45	1 57	7 19
25	Pétek	Jakub	☾ 9 v. 42 m.	☾	4 28	7 44	3 12	8 6
26	Szobota	Anna		☾	4 20	7 43	4 36	8 41

Evang. Máté 5. 20 -26. Epist.: Rim. 6. 3—11.

27	Nedela	Po sz. tr 6 n.		☾	4 21	7 42	6 6	9 7
28	Ponedelek	Juce	Premenyávno	☾	4 22	7 40	7 35	9 39
29	Tork	Márta	oblácsno	☾	4 24	7 39	8 58	9 48
30	Szreda	Judith	dezsdsévno	☾	4 25	7 38	10 18	10 5
31	Csetrtek	Oszkár	vrejmen.	☾	4 26	7 37	11 37	11 23

Sztoletni Kalendar: Vu zacsétli oblácsno, potom velika vrocšina; 10 vihér 11—18 pálik velika vrocšina, na konci mejszeca de'zd'zevnó vrejmen.

Prvoga je dén 15 v. 55 m. dugi, do konca mejszeca 55 m. kratsisi.

Augusztus - Mésnyek

má 31 dni

Dnèvi	Imenik	Premnyávno vrejmena i meszeca	☾	Szunce		Mejszec	
				zide	zahája	zide	zahája
1	Pétek	Zsel. Peter	☾	4 37	7 35	12 53	10 43
2	Szobota	Lehel	☾ 1 v. 26 m.	4 38	7 33	2 8	11 8

Evang. Márk 8. 1 - 9. Epist. Rim. 6. 19—23.

3	Nedela	Po sz. tr. 7 n.		☾	4 39	7 32	3 23	11 37
4	Pondelek	Domonkos	Lejpo	☾	4 40	7 31	4 32	— —
5	Tork	Ósváld		☾	4 41	7 03	5 32	0 16
6	Szrejsda	Berta	vrocse	☾	4 43	7 28	6 22	1 3
7	Csetrtek	Ibolya	vrejmen	☾	4 44	7 27	7 1	2 1
8	Pétek	László		☾	4 45	7 25	7 32	3 6
9	Szobota	Romanus	☾ 11 v. 58 m.	☾	4 46	7 24	7 54	4 13

Evang. Máté 7. 15 - 23. Epist. Rim. 8. 12—17.

10	Nedela	Po sz. tr. 8 n.		☾	4 48	7 22	8 14	5 22
11	Pondelek	Tibor	Nesztálno	☾	4 49	7 20	8 30	6 29
12	Tork	Klára		☾	4 51	7 18	8 44	7 36
13	Szrejsda	Ipoly	Vöterno	☾	4 52	7 17	8 59	8 42
14	Csetrtek	Őzséb vt.	dezsdzsevno	☾	4 53	7 15	9 13	9 47
15	Pétek	Vneb. D.M.	vrejmen	☾	4 54	7 14	9 30	10 56
16	Szobota	Rókus		☾	4 26	7 12	9 49	12 6

Evang. Lukács 16. 1—9 Epist. 1 Kor. 10. 6—13.

17	Nedela	Po sz. tr. 9 n.		☾	4 57	7 10	10 15	1 23
18	Pondelek	Ilona	☾ 12 v. 31 m.	☾	4 58	7 8	10 50	2 40
19	Tork	Huba		☾	5 00	7 6	11 38	3 55
20	Szrejsda	Ber. István	Lejpo	☾	5 1	7 5	— —	5 3
21	Csetrtek	Sámuel	vrocse mirno	☾	5 3	7 3	0 43	5 56
22	Pétek	Menyhérr	vrejmen	☾	5 4	7 1	2 2	6 35
23	Szobota	Farkas		☾	5 5	6 58	3 31	7 6

Evang. Lukács 19. 41—48. Epist. 1 Kor. 10. 6—13.

24	Nedela	Po sz. tr. 10 n.	☾ 4 v. 37 m.	☾	5 6	6 57	5 2	7 30
25	Pondelek	Lajos		☾	5 8	6 55	6 29	7 50
26	Tork	Izso	Lejpo	☾	5 9	6 54	7 54	8 8
27	Szrejsda	Gebhárd	vrocse	☾	5 11	6 52	9 15	8 26
28	Csetrtek	Ágost	sztálno	☾	5 12	6 50	10 35	8 46
29	Pétek	Ivána Krsz.	vrejmen	☾	5 13	6 48	11 53	9 9
30	Szobota	Roza		☾	5 14	6 46	1 10	9 37

Evang. Lukács 18. 9—14. Epist. 1 Kor. 15. 1—10.

31	Nedela	Po sz. tr. 11 n.	Vrocse	☾	5 16	6 44	2 23	10 13
----	--------	------------------	--------	---	------	------	------	-------

Sztoletni Kalendár: Vu zacsetki premenyavno vrejmen, potom lejpo 11—15 de'z'dz, mejszeca druga polovica vedrno toplo.

Prvega je dnja 14 v. 58 m. dugi; do konca mejszeca 1 v. 30 m. kratsisi.

Szeptember - Mihálcsek

má 30 dni

Dnévi	Imenik	Premenyávanye vrejmena i meszeca	☾	Szunce		Mejszec	
				zide	zahája	zide	zahája
1	Pondélek	Egyed		5 17	6 42	3 28	10 58
2	Tork	Rebeka	Lejpo	5 19	6 40	4 21	11 53
3	Szrêda	Hilda	prijétno	5 20	6 38	5 3	—
4	Csetrtek	Róza	toplo	5 21	6 36	5 36	0 56
5	Pétek	Viktor	vrejmen	5 22	6 34	6 1	2 3
6	Szobota	Zakariás		5 24	6 32	6 21	3 12

Evang. Márk 7. 31—37. Epist. 2 Kor. 3. 4—9.

7	Nedela	Posz. tr. 12n		5 25	6 30	6 37	4 19
8	Pondelek	Mála mesa	☾ 3 v. 48 m.	5 27	6 28	6 52	5 27
9	Tork	Gorgoniusz		5 28	6 26	7 6	6 33
10	Szrêda	Miklós Tol.	Premenyávno	5 29	6 24	7 21	7 39
11	Csetrtek	Prot. i Jác.	nesztálno	5 31	6 22	7 49	8 47
12	Pétek	Tóbiás	vrejmen	5 32	6 20	7 54	9 58
13	Szobota	Ludovika		5 33	6 18	8 17	11 12

Evang. Lukács 10. 23—37. Epist. Gal. 3. 15—22.

14	Nedela	Posz. tr. 13n.		5 35	6 16	8 47	12 27
15	Pondelek	Nikodém	☾ 10 v. 13 m.	5 36	6 14	9 29	1 48
16	Tork	Edit	Hladno	5 38	6 12	10 25	2 52
17	Szrêda	Ludmila	lejpo	5 39	6 10	11 36	3 47
18	Csetrtek	Zsófia	vedrno	5 40	6 8	—	4 32
19	Pétek	Január	vrejmen.	5 41	6 6	0 59	5 5
20	Szobota	Euszták		5 43	6 3	2 28	5 30

Evang. Lukács 17. 11—19. Epist. Gal. 5. 16—24.

21	Nedela	Posz. tr. 14n.	Premenlivo	5 44	6 1	3 55	5 52
22	Pondelek	Móric	☾ 12 v. 42 m.	5 46	5 59	5 22	6 10
23	Tork	Tekla	veterno,	5 47	5 27	6 45	6 28
24	Szrejda	Gellért	megleno	5 48	5 56	8 7	6 47
25	Csetrtek	Kleofás	dezsdzsevno	5 49	5 54	9 29	7 9
26	Pétek	Jusztina	vrejmen	5 51	5 52	10 50	7 35
27	Szobota	Adalbert		5 52	5 50	12 7	8 9

Evang. Máté 6. 14—34. Epist. Gal. 5. 25. 6. 1—10.

28	Nedela	Posz. tr. 15n	Veterno	5 53	5 48	1 16	8 51
29	Pondelek	Mihály arch.	☾ 3 v. 58 m.	5 54	5 46	2 16	9 43
30	Tork	Jeromos	nesztálno.	5 56	5 43	3 31	10 45

Sztoletni Kalendar: Vu zacsetki lejpo, 2—11 premenyávno, 12—15 hladno
16—18 lejpo vedrno, potom vöter ali mocsna megla.

Prvoga je dén 13 v. 25 m. dügi, do konca mejszeca 1 v. 38 m. kratsisi. Jeszen
sze zacсне 23-ga szeptembra ob 7 v. 36 m.

Oktober - Szvetvinscsek

má 31 dni.

Dèn	Imenik	Premenyávnyo vrejmena i meszeca		Szunca		Mejszeca		
				zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Szrejda	Malvin	Premenyávno		5 57	5 31	4 31	1 51
2	Csetrtek	Petra	vöterno		5 59	5 38	4 6	—
3	Pétek	Helga	dezsdszévno		0 0	5 37	4 37	1 0
4	Szobota	Sz. Franc			6 1	5 36	4 44	2 8

Evang. Lukács 7. 11—17. Epist. Efez. 3. 13—21.

5	Nedela	Po sz. tr. 16n.	Vöterno		6 3	5 44	5 0	3 15
6	Pondelek	Brunó			6 4	5 32	5 14	4 22
7	Tork	Amálijia	☉ 19 v. 56 m.		6 6	5 29	5 28	5 27
8	Szrejda	Etelka			6 7	5 27	5 43	6 37
9	Csetrtek	Dénes	nesztálno		6 9	5 26	6 0	7 48
10	Pétek	Gedeon	premenyávno		6 10	5 24	6 21	9 2
11	Szobota	Brigitta	vrejmen.		6 11	5 22	6 49	10 17

Evang. Lukács 14. 1—11. Epist. Efez 4. 1—6.

12	Nedela	Po sz. tr. 13 n.	Premenyávno		6 13	5 20	7 27	11 33
13	Pondelek	Kálmán	mrzlo		6 14	5 18	8 17	12 43
14	Tork	Heléna			6 16	5 16	9 22	1 44
15	Szrejda	Terezija	☾ 6 v. 12 m.		6 17	5 14	10 40	2 31
16	Csetrtek	Gál			6 19	5 12	—	3 6
17	Pétek	Hedvig	nesztálno		6 20	5 10	0 3	3 33
18	Szobota	Lukács	vrejmen		6 21	5 9	1 29	3 55

Evang. Máte 22. 34—46. Epist. I Kor. 1. 4—9.

19	Nedela	Po sz. tr. 18n.	Meglno		6 23	5 7	2 53	4 3
20	Pondelek	Iréne			6 34	5 5	4 16	4 31
21	Tork	Orsolya	☉ 8 v. 48 m.		6 26	5 3	5 38	4 49
22	Szrejda	Előd			6 28	5 1	6 59	5 9
23	Csetrtek	Gyöngyike	nesztálno		6 29	4 59	8 22	5 33
24	Pétek	Salamon	dezsdszsevno		6 30	4 58	9 43	6 3
25	Szobota	Blanka	vrejmen		6 32	4 56	10 58	6 43

Evang. Máte 9. 1—8. Epist. Efez. 4. 22—28.

26	Nedela	Po sz. tr. 19n.	Mrzlo		6 33	4 54	12 4	7 31
27	Pondelek	Szabina	vöterno		6 35	4 52	12 57	8 31
28	Tork	Sim. i J.			6 37	4 50	1 47	9 36
29	Szrejda	Zenő	☉ 10 v. 22 m.		6 38	4 49	2 8	10 45
30	Csetrtek	Kolos			6 40	4 47	2 21	11 53
31	Pétek	Szpõm. ref.	vrejmen.		6 41	4 46	2 51	—

Sztoletni Kalendar: Do 8-ga dezsdsz i vetrovje, 9—26 mrzlo, na konci mejszeca meglno mrzlo vrejmen.

Prvoga je dèn 11 v. 44 m. dúgi, do konca mejszeca 1 v. 39. m. krátsisi.

November - Andrejscsek

má 30 dni.

Dën	Imenik	Premenyávanye vrejmena mejszeca ☾	Szunca		Mejszeca			
			zhod	záhod	zhod	záhod		
1	Szobota	Vszí szvèci	Lejpo	☽	6 42	4 44	3 6	1 2

Evang. Máté 22, 1-14. Epist. Efez. 5. 15-21.

2	Nedela	Po sz. tr. 20	Lejpo,	☽	6 44	4 43	3 20	2 7
3	Pondejlek	Mrtvecov d.	sztálno,	☽	6 46	4 41	3 35	3 15
4	Tork	Károly	vöterno	☽	6 47	4 39	3 49	4 22
5	Szreja	Imre		☽	6 49	4 38	4 6	5 33
6	Csetrtek	Lenárd	☽ 11 v. 27 m.	☽	6 50	4 37	4 26	6 47
7	Pétek	Engelbert		☽	6 52	4 35	4 52	8 3
8	Szobota	Gottfried	vrejmen.	☽	6 53	4 34	5 25	9 21

Evang. János 4. 47-54. Epist. Efez. 6. 10-17.

9	Nedela	Po sz. tr. 21	Premenyávno	☽	6 55	4 32	6 13	10 34
10	Pondejlek	Luther M.	megleno	☽	6 56	4 31	7 15	11 39
11	Tork	Márton	nesztálno	☽	6 58	4 29	8 29	12 30
12	Szreja	Jónás		☽	6 59	4 28	9 50	1 9
13	Csetrtek	Szaniszló	☽ 1 v. 27 m.	☽	7 1	4 27	11 14	1 37
14	Pétek	Klementina	vöterno	☽	7 2	4 26	—	2 0
15	Szobota	Leopold	vrejmen	☽	7 4	4 25	0 28	2 19

Evang. Máté 18. 23-35. Epist. Filip. 1 3-11.

16	Nedela	Po sz. tr. 22	Premenyávno	☽	7 5	4 24	1 56	2 36
17	Pondejlek	Hortense	oblácsno	☽	7 7	4 22	3 15	2 52
18	Tork	Ödön	mrzlo	☽	7 8	4 21	4 35	3 12
19	Szreja	Erzsébet		☽	7 10	4 20	5 56	3 23
20	Csetrtek	Jolán	☽ 11 v. 21 m.	☽	7 11	4 19	7 15	4 0
21	Pétek	Olivér	sznejsno	☽	7 12	4 18	8 35	4 35
22	Szobota	Cecilia	vrejmen	☽	7 13	4 18	9 46	5 19

Evang. Máté 22. 15-22. Epist. Filip. 3. 17-21.

23	Nedela	Po sz. tr. 23		☽	7 14	4 17	10 46	6 15
24	Pondejlek	Emma	Vöterno	☽	7 16	4 16	11 33	7 20
25	Tork	Katarina	mrzlo	☽	7 17	4 15	12 8	8 28
26	Szreja	Milos	megleno	☽	7 19	4 14	12 34	9 38
27	Csetrtek	Virgil		☽	7 20	4 13	12 55	10 46
28	Pétek	Stefánia	☽ 7 v. 18 m.	☽	7 22	4 13	1 11	11 53
29	Szobota	Noé	vrejmen	☽	7 23	4 12	1 26	—

Evang. Máté 21. 1-9. Epist. Rim. 13. 11-14.

30	Nedela	Advent 1 n.	Vetrovje	☽	7 24	4 11	1 40	0 59
----	--------	-------------	----------	---	------	------	------	------

Sztoletni Kalendar: Do 4-ga lejpo vrejmen, 5-12 premenyávno, 13-16 pá lejpo, 17-25 snejg, hladno; na konci mejszeca vetrovje.

Prvoga je dén 10 v. 2 m. dúgi, do konca mejszeca 1 v. 14 m. krátsisi.

December - Proszinec

má 31 dni

Dnévi	Imenik	Premenyávanye vrejmena meszeca	☾	Szunce		Mejszec		
				zide	zahája	zide	zahája	
1	Pondel.	Narod ujed.	Mrzlo,	☾	7 25	4 12	1 54	2 5
2	Tork	Bibiána	oblácsno	☾	7 26	4 11	2 10	3 11
3	Szrêda	Xavér, Ferenc	dezsdszsevno	☾	7 27	4 11	2 28	4 26
4	Csetrtek	Borbála	sznejzsno	☾	7 29	4 10	2 52	2 42
5	Pétek	Szabász ap.	vrejmen	☾	7 30	4 10	3 23	6 59
6	Szobota	Miklós	☾ 1 v. 40 m.	☾	7 31	4 10	4 5	8 17

Evang. Lukács 21. 25–36. Epist. Rim. 15. 4–13.

7	Nedela	Advent 2 n.		☾	7 32	4 10	5 3	9 27
8	Pondelek	Neot. D. M.	Csiszto	☾	7 33	4 9	6 15	10 25
9	Tork	Natália	mrzlo	☾	7 35	4 9	7 37	11 5
10	Szrêda	Judith	nesztálno	☾	7 36	4 9	9 2	11 41
11	Csetrtek	Árpád		☾	7 37	4 9	10 25	12 5
12	Pétek	Gabriella	☾ 9 v. 7 m.	☾	7 37	4 9	11 49	12 25
13	Szobota	Luca	vrejmen	☾	7 38	4 9	—	12 42

Evang. Máté 11. 2–10. Epist. 1. Kor. 4. 1–5.

14	Nedela	Advent 3 n.	Premenyávno	☾	7 39	4 9	1 3	12 59
15	Pondelek	Johanna	oblácsno	☾	7 40	4 9	2 21	1 17
16	Tork	Albina	dezsdszsevno	☾	7 41	4 9	3 39	1 36
17	Szrêda	Kral. rod. d.	sznejzsno	☾	7 41	4 10	4 58	2 1
18	Csetrtek	Augusztá	vrejmen	☾	7 42	4 10	6 16	2 32
19	Pétek	Viola		☾	7 43	4 10	7 29	3 12
20	Szobota	Teofil	☾ 2 v. 24. m.	☾	7 43	4 10	8 34	4 3

Evang. János 1. 18–28. Epist. Filip. 4. 4–7.

21	Nedela	Advent 4 n.		☾	7 44	4 11	9 26	5 5
22	Pondelek	Zenó	Sznejg	☾	7 45	4 12	10 5	6 12
23	Tork	Viktoria	mrzlo	☾	7 45	4 12	10 34	7 22
24	Szrêda	Ádam i Éva	megleno	☾	7 45	4 13	10 58	8 31
25	Csetrtek	Koledni sz.	premenyávno	☾	7 46	4 13	11 15	9 38
26	Pétek	Stevan m.	vrejmen	☾	7 46	4 14	11 31	10 45
27	Szobota	János ap.		☾	7 47	4 15	11 44	11 50

Evang. Lukács 2. 33–40. Epist. Gal. 4. 1–7.

28	Nedela	Po kol. sz. n.	☾ 4 v. 59 m.	☾	7 47	4 15	11 59	—
29	Pondelek	Tamás	Csiszto	☾	7 47	4 16	12 14	0 55
30	Tork	Dávid	mrzlo	☾	7 47	4 17	12 30	2 5
31	Szrêda	Szilveszter	vrejmen.	☾	7 47	4 18	12 50	3 17

Sztoletni Kalendar : 1–3 dezsdsz i sznejg; 3–9 vedrino mrzlo, 10–15 oblácsno, 16–18 dezsdsz, 19 sznejg, 20–25 mocsen mráz, 26–27 megleno, potom vedrno mrzlo vrejmen. — Prvoga je dén 8 v. 47 m. dugi, do 22-ga escse 20 m. krátsisi, potom 4 m. piraszté. Zimá sze zacsné 22. decembra ob 2 vöri 42 m.

Potrebna znányá na 1930-to leto.

To 1930. leto

je návadno leto, to je ka má 365 dnévov ali 52 tjedna i 1 dén. Zacsne i sze dokoncsa z Szrejdivov.

1. Zacsétek leta 1930.

Obsno i drzsávno leto sze zacsne 1. januára ; cérkveno leto pa z 1. adventszkov nedelov.

Letni csasz.

Szprotoletje sze zacsne márca 21-ga ob 9 vöri 30 min. Nouns i dén szta toga csasza ednáko dugiva. Leto sze zacsne junija 22-ga ob 4. vöri 54. m. Prinász je toga csasza nájdugsi dén. — Jeszén sze zacsne szeptembra 23-ga ob 7 vöri 36 min. Nouns i dén szta zdaj znouva ednáko dugiva. — Zima sze zacsne decembra 22-ga ob 2 vöri 24 min. Prinász je toga csasza nájkracsisi dén.

3. Presztoupni szvétki.

Szeptuagesima 16-ga februára ; Vüzem 20-ga aprila ; Riszálszka nedela 8-ga junija ; Pepelnica 5-ga márca ; Vnébohod 29-ga mája ; Telovo 19-ga junija ; 1. adventszka nedela 30-ga novembra.

4. Fasenszki tekáj.

Fasenszko vrejmen sze zacsne po trej králi na drügi dén, tuo je 7-ga januára i trpelo bode do 4. márca vszevküper 57 dni.

5. Kvaterni poszti.

1. kvatre szprotolejsnye ali posztne 12 márca 14 i 15 márca.
2. kvatre riszálszke ali letne 11 junija 13 i 14 junija.
3. Kvatre jeszenszke 17, 19, 20 szeptembra.
4. kvatre zimszke ali adventne 17, 19, 20 decembra.

6. Premenyávanye meszeca sze znamenüje.

☉ mlád, ☽ prvi fertao, ♄ pun, ☾ szlednyi fertao.

7. Szunce z szvojimi planetami.

Na szrejdi szvoji planet je nase szunce.

Prednye planete szo: **Merkur**; szkoron 8 milijon mil od szunca: 1 leto na nyem trpi 88 dni. — **Vénusz**; 15 milijon mil od szunca: leto na nyoj trpi 225 dni. — **Zemla**; 20 milijon mil od szunca: leto na nyoj trpi 365 dni. — **Mars**; 32 milijon mil od szunca: leto na nyem trpi 687 dni. 933 máli planet do 1925 leta; ali zvezdoszlovci ji escse vszáko leto nájdejo vecs na tisztom táli podnébja — **Jupiter**; 107 milijon mil od szunca: okoulik szunca oprávi szvojo pot v 12 lejtaj ednouk, záto na nyem 12 nasi let trpi edno leto. — **Szaternusz**: 194 milijon mil od szunca; szvojo pot okoli szunca oprávi v 29 lejtaj i 116 dnévaj, záto na nyem edno leto tak dugo trpi. — **Neptun**: 621 milijon mil od szunca; okoli pride ednouk v 164 lejtaj i 219 dnévaj; leto na nyem záto tüdi tak dugo trpi. — **Uranusz**: 396 $\frac{1}{2}$ milijon mil od szunca: okoulik szunca obhodi szvojo pout v 84 lejtaj. — Planet-planete, stere naimre okoulik véksi planet vrtijo i z véksimi vréd pa okoulik szunca, sze *za meszece zovéjo. Zemla má 1, Mars 2, Jupiter 9, Szaternusz 10, Uranusz 4 i Neptun 1 meszec.

8. Národni szvétki.

24. maja Ciril i Metod; 28 junija Vidov dan; 1 decembra Oszvétek národnoga zjedinyenya Szrbov, Hrvatov i Szlovincov; 17 decembra Rojsztni dén Nyeg. Vel. krála Alekszandra.

9. Planet znamejnja.

Szprotolejtje: ♈ Kos, ♉ Bik, ♊ Dvojki. **Leto**: ♋ Rak, ♌ Oroszlan, ♍ Devojka. **Jeszén**: ♎ Vága, ♏ Roglács, ♐ Sztrejla. **Zima**: ♑ Bak, ♒ Dézsdszévnik, ♓ Ribe.
Leta 1929 szunce dvakrat potemnej.

10. Potemnejnye szunca i meszeca.

Leta 1930 potemnej dvakrat szunce i dvakrat meszec, od tej de sze v szrednjoj Evropi sztála vidlo 7 oktobra meszecsno potemnenye.

Szunce potemnej dne 28 aprila. Zacsétek potemnejnya ob 17 vöri 20 m. konec ob 22 vöri 40 m. i dne 21. pa 22 oktobra. Zacsne sze potemnejnye dne 21 oktobra ob 20 vöri 4 m. i dokoncsa sze dne 22 oktobra ob 1 vöri 23 m.

Meszecsoo potemnejnye sze zacsne dne 13 aprila ob 6 vöri 21 m. dokoncsa sze ob 7 vöri 30 m. drúkrát potemnej 7 oktobra ob 19 vöri 46 m. z celoga potemnej ob 20 vöri 7 m. dokoncsa sze ob 20 vöri 27 m.

II. Rodovnica dinastije Karagjorgjevićev.

Peter, špadno u boji z Törkami 1873—1784, nyegova zsená Marica, vmrla 1811. Szin; Karadjordje Juri Pctrovics, rojen leta 1752 v Visevci. Vmrojen v noci 12. na 13. junija 1817 v Radovanji pri Szmederovci, vrhovni szrbszki vojszkovodja od februárja 1804 do szeptembra 1813; — zsená Jeléna, csi kneza Nikole Jovanovicsa v Maszloveva, rojena leta 1765, vmrla 11. februárja 1842 v Belgradi.

Toga szin: Alekszander Karadjordjevics, rojen 29. szeptembra 1806 v Topoli. Nyegov prvi vucitel je bio Dosztej Obradovics. Leta 1814 je sou z ocsom v Ausztrijo, odkéc je v jeszén tisztoza leta odísao v Ruszijo, gde sze je vöosznuovo. Leta 1839 sze je vrno v Szrbijo, leta 1840 je posztao kotriga beogradszke okrozsne szodnije, leta 1841 adjutant knéza Mihala, leta 1842 pa je bio izbráni za kneza Szrbije. Leta 1858 je po zaprtiji Národne szkupszine odsztopo, sou je v Ausztrijo in zsvivo do szmrti 22. aprila 1885 v Temesvári. Pokopan je v Bécsi. Nyegova zsená Berzida, csi Jevréma Nenadovicsa, rojena 1813 v Valjevi, vmrja je 26. márcá 1873 na Dunaju.

Nyegov szin: Peter, rojen dné 29. junija 1844 v Belgrádi, od 2 junija 1903 kral Szrbije, od 1. decembra 1918 kral Szrbov, Hrvatov i Szlovencev, vmrou je 16. avguszta 1921. Nyegova zsená Zorka, csi csrnogorszkoza knéza Nikola I., rojena 11. decembra 1864 v Cetinji, vmrla 4. márcá 1890 ravnotam.

Deca: Jelena, rojena 23. oktobra 1884 na Reki, porocsena z ruszkim velikim knezom Jovanom Konstantinovicsem Romanovim, vmrojenim leta 1918 od bolszevikov; szin Vszevolod Jovanovics, rojen leta 1914 v Petrogradi.

Gjorgje, rojen 27. aug 1887, sze odpovedao sztolonaszlednistva 27. márcá 1909 Alekszander I., rojen v Cetinji 17. (4.) decembra 1888. leta. Vrsi králevo oblazst od 24. junija 1914. leta kot namesztnik. Po usztavi je naszlednik Krála Petra I. Velikega Oszvoboditelja od 16. avguszta 1921, do 1929 3. oktobra kak králj SHS i od oktobra 3. 1929 kak I Jugoslovanski králj.

Marija, csi Nj. Vel. romunszkoza krala Ferdinanda in kralice Marije, rojena 8. januárja 1899. porocsena s kralom Alekszandrom I. — 8. junija 1922.

Peter-Dusan, rojen 6. szeptembra 1923 v Belgradi, presztolonaszlednik.

Princ Tomislav, rojen 19. januára 1928 v Beográdi.

Princ Andrej, rojen 28. junija 1929 na Bledi.

Jelena, zsená bivsega szrbszkoza poszlanika v Dunaju Gjeorgje Simicsa Arsen, rojen 4. aprila 1859 v Temesvári, porocsen z Auroro, knézinov Demidovov di. S. Donato, razporocsena 1896, vmrla 1905. Szin: princ Pavel rojen 15. aprila 1893 v Petrogradi.

Postna tarifa.

Za navádna pizhma: do teze 20 g. v domovini Jugoszláviji 1 Din, za vszaki nadale 20 g. tézse 50 para vecs. — Dopisznice: 50 para z odgovorom 1 Din — Tiszkovine: sze lejto poslejo tézsa do 2000 g. za vszaki 50 g 25 para. — Vzorcí blága: Paket steri sze posle kak „vzorec brez vrednoszti“ je dopúsceno do 500 g za vszaki 100 g. 50 para i nadale za vszaki 50 grámov 25 para. — Priporocsena pizhma: za priporocsena ali rekomandirane 3 Din in 1 Din na pizsno vkúper kosta 4 Din. — Ekspresz: Ekspreszina 3 Din, za pakete 5 Din. — Denarna pizhma: Poleg prisztojbine za priporocseno pizsno do 20 g. 3 Din do 40 g 3.50 Din i od znezka vrednoszti 100 Din 1 Din: 500 Din 2 Din; do 1000 5 Din: do 5000 Din 10 Din; na dale za vszak 1000 Din 1 Dinar vecs Postne nakaznice. do 25 Din 1.50, do 50 Din 2 Din, do 100 Din 3 Din, do 300 Din 4 Din, do 500 Din 5.50 Din, do 1000 Din 6.50 Din; za brzozjavne nakaznice sze placsa jo: 1.) nakazniczna tarifa, 2.) brzozjavna i 3.) ekspreszna tarifa. Za nefrankirane ali ne zadoszta stemplinov na pizsno djano sze placsa dupliko od tisztoza znezka stero falij i tiszto sztérja posta od tisztoza steri jo odposzlo csi nescse prevzeti naszloynik. Za vozno od paketov: to je gde postar k hi-si domo prinesze pakete; do 3 kg 8 Din, do 5 kg 12 Din, do 10 kg 25 Din, do 15 kg 40 Din, do 20 kg 50 Din; escse zvün toga stero postni urad domo prinesze 3 Din dosztávnina za drúge kraje gde szí vész szama odi na posto pa szama 30 p. — Pizszanske posilke v inozesztvo. Za vszako pizsno do teze 20 gr. 3 Din sze placsa; nadale za vszaki 20 gr. 1.50 vecs, za kárto sze placsa 1.50 Din za priporocseno 3 Din, za ekspresz pa 6 Din. — Za tiszkovine vszefelé 50 para za vszaki 50 gr. Posle sze lahko 2 kg.

**Primešaj krmi
enkrat na teden
MASTIN**

redilni prašek za živino

**Vse informacije daje na-
dalje brezplačno Lekarna**

TRNKOCZY

Ljubljana 33.

Sztôlejtni prorok od leta

1930

Prilányanye.

Moji drághi Prekmurszki szlovenci
Vi Goricsanci i vi Ravenci,
Pozdrávlam Vász v etom nouvom leti,
I zselém vam tak v zimi kak v leti,
Vsze nájbougse i dobro zdrávje,
Pa ka bi radi meli, naj máte,
Goszpodni Boug Vam vase zselenyé,
Náj vsze tak szpuni, kak szi zselejte.

Na eto moje proroküvanye
Szkrb mejte i szi je zamerkajte,
Csi taka te me dobro razmeli
Tak sztoga te velki haszek meli,
Ne pozábte na to, kak sze právi:
Dobro je Petri szlabo pa Pál-i.
Rávnok tak je tou tüdi z-vremenom,
I vszefelè vszáksim drüгим delom.
Nikolik je escse tak nej bilou
Ka bi vszáksimi vsze dobro bilou.
Kak stécs sze nam obrné zsvilenye

Csi na dobro ali na trpljenje,
Sztém zadovolni moremo biti
I nasega zsitka sors nosziti.

Na eto moje proroküvanye
Vszi poprek me dobro poszlühsajte.
Tou mládo nouvo leto pridouce,
De boukse kak sztáro preminouce.
V tom leti de zima bole mila,
Kak vam je pa lanszko leto bila,
Dezsdsza te tüdi meli zadoszta,
Bár záto itak nede mokroucsa.
Zdaj pa v to szkrivno leto hodimo,
I bodouce vremen poglednimo.

Zima.

Mocsnejsa i bole mrzla zima
Od lanszke je zse dugo ne bila.
Drva, stera szmo szí pripravili
Za zimo szmo hitro zapravili.
Ali letosz nede tak nevarna
Csi gli de v nisterni dnevaj mrzla.
Sznegá dobi rano i doszta,
Steri szejtvo pokrije zadoszta.
Bár té prvi szneg hitro odide,
I za nyim naszkori drügi pride.
Mráz vu nisterni dnévaj pretiszne
Tak, ka vszáko mlako vküper sztiszne.
Ali tou nede dugo drzsalo
Ka bi vremen tak osztro osztalo.
V dugi zimszki dnévaj szí zmiszlite
Na Dober Pajdás i ga precstite.

Szprotolejtje.

Kak zse navádno je szprotolejsnye
Vremen mrzlo pa tüdi toplejse.
Tak je boukse csi pomali pride,
Toplo, i sze na enkrát ne sziple.
Naráva pomali razszijáva,
Tak, kak szunce obri násg prihája
Toplouta je zsvljenje rasztlinam,

Pa túdi veszélje i radoszt nam.
Szprotolejsnye vremen de vihérno
Preminyávano pa túj nemérno.
Pred tém vremenom obvarújte sze
Rédno i toplo oblácsite sze.
Ár ovak sze z lejka razszladite
I szi szvoje zdrávje pokvarijte.
Kaksi stécs do dnévi vi delajte,
I na boukse vremen ne csákajte.

Leto.

Pred lanszko leto nász je znorilo,
Lanszko je zsé bilou bole milo.
Od letosnyega pa csákamo vecs,
To de túj boukse, ár de vecskrát dezsdzs.
Meszec Julius de trnok vroucsi,
Deca do sze kopali v potouki.
Zsnyeci zsito, psenico zsenyajo,
Na kopáj csarne vrane krajo.
Sznopje trnok obilno placšúje,
Tak da sze vszáki z szrcá radúje.
Precsnyeki sze vam napunyávlejo
Zselenye sze sztém vszem napunyávajo.
Vért i vertinya sze veszelita
Kak té lejpi Bozsi dár vidita.

Jeszén.

Vöter pise, vremen sze obrácsa,
Dén za dnévom szlabse na nász csáka.
Itak sze mi szrcá veszelimo,
Kak té lejpi blagoszlov vidimo,
Stero je zraszlo z nasega dela,
I z nasi trúdiv celoga leta.
Gorice, szadjevno drevje bole,
Doszta punejse i lepse bode.
Kak vam je pa lanszko bilou,
Gda ga je szkorom nikaj né bilou.
Tam, gde je pred lanszkim tocsa bila.
I vam je szkorom vsze vküper zbila.
Jeszénszko de preminyávajocse,
Vremen, i za to sze doszta joucse.
Csi neoprávijo, gda je lejpo,
Té, to potrebno jeszénszko delo.

Szlobòd.

Zbougom osztante moji szlovenci
Tak vi brejsznyi, kak Mòrszki ravenci,
Od Vász szloboud vzemem i odidem
Ali kleti pá nazáj k vam pridem,
Celo leto mo okolík hodo,
Med zvejzdaj i mo bodocsnoszt brodo.
Ka mo vam doszta znao povedati
Isztine, i malo obetati!
Ka do nebeszke zvezde kázale,
Náj do tisztó tüdi szpunityávale
Dráigi szlovenec to zselén tebi,
Za tou pa osztani vören meni.
Boug daj, ka sze k leti pá vidimo
Zdravi, zdaj pa z Bougom osztanimo.

Zdravi, ali beté'zni

vszkdár nücajo drbro 'zájfo. Lagoje 'zájfe szo 'ze nápravile doszta skode, ka sze dosztája dobri i zdravi 'zájf prejdnyoszt májo vu nájvisi krougi Fellerove-Elsa 'zájfe, steri je sesztéro féle: Liljnova, 'zumenyák, glicerinszka, boraksova, kátránova i 'zájfa za brijanye. Vsze dober nászhaj májo. Poslíte naprej 52 din. pa dobíte od FELLER Ijekárnika Stubica Donja broj 838. Hrvatska na prebéranye 5 falátov. Za gláve pranyé: Elsa sapun 3 din 30 p.

Szukics Jurij klobucsár

MURSKA SOBOTA

Lendavska ulica 22.

Odávle krscsáke nájnovejse mode, tü sze dobi vszáke vrszte obüteo, szerinszko i lederno, kak tüdi nájbougse hoube zimszke i lejtasnye i drügo kráto blágo.

Sztäre krscsáke v kákso stècs fárbo pofárban. Nizke cene.

Sto bi rad meo vöro,

stera vszgdár régno ide i nej jo trbej nesztano-ma poprávlati, on naj posle szvoj atres vörarszkoj firmi H. SUTTNER v-Ljubljano broj 989 i vcsaszí dobl cejnik. Eden lejpí, ilustrirani cejnik právi svájcarszki 'zépni vör po cejni 49 din do 60, na roké, бүdne vöre (vecker) lanceke, prsztanke zláta ali z-szrebra, stere sze pri firmi Suttnera küpüjejo po originálni fabricsni cejnaj brez rizike nedopádne sze vö odmeni, ali sze pa pejnezi dájo nazáj.

Reditelsztvo Dober Pajdás Kalendárium

nəznánye dá vszém szvojjim posttivanim csetitelom, ka nasega kalendára lásztnik i reditel má v Ormoži gosztino, stera je poleg kolodvora na ovom kráji Dráve pri drávszkom moszti.

Steri de med vami tam hodo i de na vlák csakati mogo, náj ide prek Dráve i ga náj goripoiscse.

Prinyem sze dobijo szobe za szpánye, vszákseni vremení topla i mrzla jedila i vecsféle dobro vino.

Csi stoj pizsmeno scsè kaj znati od reditelsztva Dober Pajdás kalendárium, i steri szo vganke resili ali pa za leto 1931 scsèjo poszlati nouve vganke, tiszti morejo tüdi rese nye poszlati i etak adreszerati:

**Uprávnistvo Dober Pajdás kalendárium
Talányi Franc Omož.**

Glászi i odgovor reditelsztva.

Vszém nasim prijátem! Proszimo vsze tiszte nase prijátele, steri veszè je májo pizsati — po dúgi zimszki dnévaj gda drügoga dela nega — náj napisejo kakse pripoveszti, verse, zgodovino, szmásnice itd. i nam je náj poslejo, csi de trbello je poprávimo i na drügo leto pod nyuvim iménom v kalendári dámo nastampati.

Luczu István Adrijan-ci. Kak vidíte, poszlána pripoveszt je v letosnyem kalendáriji. Za drügo leto vecs proszim. Hvála, szrcsni pozdráv!

Novak Franc, Argentina. Kak vidíte vase pizsmo i vers je nctri. Po vasem zselenyi szem kalendáre odposzlo, pizsmo ide. Za drügo leto vecs piste za nas kalendar. Pozdráv nasemi prijáтели Vidonya Jozsefi.

Barbarics Kálmán Canada. Vas vers je v kalendári, veszeli me ka tam dalecs v tühinszkom med vszakdenésnyem teskom deli, szte sze ne szpozábili na Dober Pajdása. Sz cá vász pozdrávlam, za drügo leto vecs poslite. Zdravo!

Frumen Stefan Murska Sobota. V to formo vganke szmo zse meli pred pár lejtaj. Zdravo!

Lovenyak Karoly Poznanovci. Priblizsno racsunszko vganke zse mámo. Zdravo!

Horvat Ivan Budinci. Hvála za vase poszlane vganke, letosz zse doszta mámo. Szrcsni pozdráv!

Mellin Mihaly Poznanovci. Priblizsno vganke zse mámo, mógocse drügo leto. — Zdravo!

Berglesz Bela Salamoni. Resenye tüdi morete poszlati — hvála.

Grabar Stefan Polana. Hvála za poszlane vganke.

Koren Josip Renkovci. Drági prijátel, veszeli me, ka nász zse stiri leta imas. Pozdrávla te Dober Pajdás

Pauker Ludvig Kancsovci. Táksó vganke szmo zse meli pred pár lejraj. Zdravo!

Györek Géza Rakicsan. Resenye tüdi morete poszlati, steroga de sze vidlo kelko falátov je edna po ednoj odála. Zdravo!

Pers Rudolf Süilinci 46, solár II. razréda. Jáko me veszeli, ka szí nas Dober Pajdás gor poiszkao sztvójim racsunom. Csi szí ti to vö zracsunno je prav dobro, li sze vcsi naprej, ka po lejraj v visiso solo prídes. Li posli kakse pripovejszi, mo vidli lejko do pa sle. Zdravo!

Špilak Katica Žiški. Lajnszko leto szmo vam poszlali kalendar, miszlim, ka szte ga mogli dobiti. Zdravo! — Poszlána je preduga.

Banfi Ivan Sebeborci. Kak Jugoszlováni, v szvoj Szlovanszkoj domovini zsvécsi

nemamo interesze za na Madzsarszkom lezsécsi Hortobágy.

Püčko Franc, Router Franc Renkovci. Hvála za poszláne vganke

Lippai Karoly Velko Selo. Resenye szte pozábli poszlati.

Zsilavec Stefan South Bethlehem. Proszim da poslete tüdi resenje, steroga de sze vidlo kak je bilou 301. Domovinszki pozdrav.

Jakisa Vilmos Fokovci. Poszlána pripoveszt pride 1931. leto, za volo malo prosztora je letosz vö osztánola. Zdravo.

Gorza Jozsef Bukovnica. Kak szmo vaso kárto prijali, szo zse vszi kalendarje odáni bili.

Farkas Jozsef Loncsarovci. Kak vidite je prinseno, za drúgo leto véc kaj dobroga poslite. Hvála.

Császár Janez Stavešinci. Li poslite za drúgo leto véc kaj taksega Zdravo.

Ballér Janos Sebeborci. Po mogecsoszti Zvonov glász-a sze malo szkrájcsi i drúgo leto pride. Szrca vász pozdrávlam.

Kak sze küpüje brezi rizike

i kak pride pouleg
toza escse k senki do lejpi dárov, bodete zvedili z-velkoga illusztiranoga kataloga szvetovne firme H. SUTTNERA v-Ljubljani broj 989, kama szamo zglászite szvoj adres, i brezplácno dobite cejnik. Vu nyem nájdete na velko preberanye vszefelé blágo za gvant, za hižno potrejbo i doszta táksi potrejbcsin, stere najbole trbej pri vszákoj hiži. Nounge szlike, stere jeszto vu nyem szo na lepoto i radoszt hiže.

Znova sze povrnéjo

i obsútijo one sztare bolezni, kak sze vremen premenyáva. Za nogé roké, glavou, za zobé i za cejlo tejlo pri reumatizmi je doszta vrejdni, csi cslovek má pri hiži 'ze 32 lejt vászprobani Fellerov-Elsáfluid, náca sze tak od zvóna, kak od znoutra. Dobí sze povszéd, návaden glázek po 6 din., dvostrukni 9. Csi ga pa postí zráven naroucsite za 62 dinára od ljekárnára EUGEN V. FELLERA Stubica Donja broj 838 Hrvatsko, vam doszta falej pride. Za 'zaloudec edna skatúla Elsa-pirul (6 falátov) 12 dinárov.

Csarna mágia.

Mrtveci, steri zgroba gor sztánejo i delajo szkrivnoga cseméra szkrivno delanye.

Port Au Prince

várasí, szva szí eden vecsér dugo z-gucsávála z mojim csarnim prijátelom, steri sze zové: Constant Polynice. Té cslovik je páver, cseden i inteligentén. V tom vremeni szí pripravla v szvoje sztánovánje rádio notri vpelati. Pa itak prouti nyegovoj inteligenciji mi je celi vecsér szamo od vampira i démonov pripovedávo, pa od mrtvecov steri z groba gor sztánejo i kak robi delajo, stere zovéjo za „Zombie“.

Zombie.

Ka je tou, Zombie? Cslovecso telo, stero z groba gor sztáne nema düse i zsvé pa dela.

Malo táksi négerov jeszte, steri tou moucs májo, ka z mrtvecov zombie znajo stvoriti. Táksi csarovnik steri tou moucs má, gor poiscse nuove friske grobe. — Pascsiti sze more, mrtvec neszmi dugo v grobi lezsati, ár csi mrtvecovo telo zsé enkrát gnili té vecs nemre nikaj napraviti. — Vö szkopajo friske mrtvece i v-nyé zsvlénje vlijéjo. Potém je nücajo za szluge i za vszefelé tesko delo.

To compranye je ne verjétno — nyemi právim.

Tou je nej compranye. Tou je isztina. Vi beli lüdje nika ne vidite, csi gli sze eti pred vasi-mi ocsmi to godi.

Szkrivni delavci.

V-toj minuti odtéc dvej vöri houda na ednoj nyivi Zombie delajo pri meszecsnoj szvetlobi. Ote vütro vecsér z menov i te szami vidli ka jaz isztino gucsím. Jaz Vam je pokázsem, kak tej delajo. Vidli te mrtve obráze i glazsojnatne ocsi. Szmilile do sze Vam te Zombie, stere po szvojoj szmrüti szí nemrejo v grobi pocsvati.

Na drügi vecsér szva ne sla, nego pár dnévov szledi, eden zadvecsarek szva sze na konyaj neszla. Na enkrát moj csaren prijátel sztávi konye i tak na dveszto sztopájov od naj mi kázse 3 moske i edno zszenszko, steri na ednoj nyivi delajo.

Csákajte malo — mi právi néger — jaz iden k nyim i je poglédnem, tak miszlim to je Lemarcie szvojimi Zombie. Csi mo vam kivao, sztouppte doli z konya i prite tá.

Polynice nitro ide i toj zszenszki nika právi. Tak miszlim ka za volo mené nyej je pravo ka sze náj ne bojij. Zszenszka püszi delo i me bojécse gléda, trijé moski pa nadale delajo. Delajo kak masin, glédam je, vszáko nyihovo gibanye je automaticsno.

Automata.

Polynice ednoga po plecsi vdári i nyemi kázse náj gor sztáne. Té pomali kak edna sztvar sze gor vtégne. I kak szem ga zagledno me je hüdo grátalo. Obráz je táksi meo, kak da bi

zdaj z groba gor sztano, ocsij globoko v jami sztojijo brez vszákéga gibanya, tak gléda vö kak isztinszki mrtvec.

Premislávati szem szi zacšno obri toga i hitro me na pamet prislo :

Negdá v ednom laboratoriumi szem vido ednoga psza, steromi szo mozgyé z gláve vö vzéli. Té pesz je brez mozgánov tak glédo, kak tej zambie.

Tá szem sztopo coj zombicski i szem ga za rokou prijao, pa szem nyemi dober den sze poklono. Nika, rokou je toplo meo ali odgovora mi je ne dao nego szamo sztém sztrasmim obrázom brez gibanya ocsi i obráza me glazseno brez vszákéga razmenya glédo.

Lemarce, tej trej lüdi delodajalec me vkraj potisznola.

Na dugom premislávanyi szem na to miszeo prisao, ka tej lüdje szo znankar tihi norláki, sterim sze je pamet zmesala, i tak nyé tá zsenzka na rezslin na zsmetno delo gor püca.

I to moje mislenye szem tüdi mojemi csarnomi prijateli povedo.

On odgovorij :

Jaz vam vörjem ka vi ne vörjete v compriniji. Ali kak je pa té to mogocse ka lüdje, sterim szo pred pár lejtaj nyihovi blizsnyi pomrli, i szledi szo je najslí, steri szo delali kak zombie.

Ka právi zákön.

Meni je to pitanye vö zréda doszta mantralo. Nikak szem sze ne mógo pomiriti vtom, ka bi to tak moglo biti kak právijo.

Enkrát kak szem sze najso z ednim trnok inteligetnim dr. Price Mars-on. Szem ga pítáo, ka povej on tomi?

Na kráci me pravo:

Jaz Vam vörjem, kak vi mislzíte. Ali te negerszki páver doszta bole pri isztini hodi, kak Vi. Sztem nescsen to povedati, ka jesztejo lüdjé, steri bi znali mrtvece gor zbüditi, ali jeszte nikákusa krivicsne telepáticsna mahinácija v tom deli.

Eto poglednite: — I dr. pred méne dene „codepénale“ knigo kázenszkoga zákona. Cslan 249. V sterom je szledecse napiszanoi:

Za morsztvo sze kastiga tiszti, steri sztáksem csemérom — steri je isztina ne za nücanye cslovöka klánye, ali poszoben je za tó ka nikákoga duzse csa-sza lejko drzsij v letargicsnem sztányi. Csi taka za volo nücanya toga cseméia sze v letargicsnem sztáni doticsni pokopa, té tiszti, steri je té csemér dao nücati sze za volo morsztva kastiga.

Tomi paragrafi je ne djao nikaksi kommentár dr. Mars. Ali zdaj zse miszlim i znam, kaksá v-nebésza krícsécsa krivica sze godij zombic-kovin szivlenyem.

Pri popi.

Pop : Vi pa Vasa zsená edniva moreta biti.

Mouzs : Mi szmo deszét.

Pop : Kak to ?

Mouzs : Tak ka moja zsená je eden, jaz szem pa nula !

Zima.

Zima — Szprotolejtje . . .
Zimszkoga mraza, Szprotolejtje,
disécsse, cvetécse ; Toplonta !

Zima, tuzsna, zsalosztna.

Szprotolejtje, cvetje, veszélje.

Szloboud jemlé zima. Obine
szvojo deklino, Szprotolejtje gosz-
szpodicsino.

Boug sztebov veszéla dekli-
nica; jaz zdaj odidem, prék do-
lov i tej velki bregov, bodi blaj-
zsena.

Szprotolejtje, goszpodicsina
rokó kúsne sztáromi v bundo
zaszúkanomi ocsi, i nyemi dugo
pot zselej. i

Zima de, kak zapúsztij trá-
nike, tak zsnyim vréd miné szneg.

Kak sztopi prejk zmrzsnye-
noga potoka, tak sze v potoki
léd rasztopij i v potoki puno
vodé posztáne.

Kak prek ogradov ide;
szadjeno drevje sze vtegúje, raz-
presztéra i z-dugoga szpánya sze
prebúdj.

Zima potúje . . . Viditijo
zsé szamo tam dalecs na tiszti
visziki bregáj . . . Vidi sze, ka
je zima escse ne odisla, nego
na eden moment sze je sztávila
na tej velki bregáj i ponocsi
escse escse nazáj knam prihaja
szvojov szúhov dúsov . . .

Zima je minola.

Szprotolejtje goszpodicsina
je prevzéla od Zime tú púsztécso
erbijo. Trávnike drevje, bregé i
potoke obiné i szi je na prszi
sztiszne. Szvojimi tenkimi prsz-
tami je pobouzsza i trávnike z-
disécssimi korinami posziple. —
Okoli potoka korine naszadj.
Drevji popovje senka. Gole bregé
z zelénov blazinov odené.

Vandrajousci fticsi, sze od
dalecs na szvoja sztára meszta

szelijo i z veszélimi peszmami
pozdrávajajo Szprotolejtje gosz-
podicsino.

Hvála tebi drágo Szpro-
lejtja za tvojo dobroto, lepoto,
stero szi nam darúvala. Ti szi
med vami stirami nájbole bláj-
zsena, tebé vszi nájzsmetnej csá-
kamo i sze tebi nájbole veszeli-
mo i tvojoj toploti radújemo.

Edno jütro kak je zsé duzse
cajta szprotolejtje bilou. — Od
krája vizziki bregov ; Zima szvo-
jo szúho rokou vtégne, i zacne
obri nász beli szneg szejati.

Lúdjé jo preklinyajo ; ka
scsé zdaj, meszeca Májusa njim
ne nyá méra ?

Zima — stera je zsé dáv-
nok od nász odisla, je Szpro-
lejtji szvoje zádnye korine po-
szlála.

Sziromaska Zima. Csi pa
ona drúgi korin nema kak beli
szneg . . .

Blajzseno Szprotolejtje . . .

Stero isztinszke, pizsane, di-
sécse korine lejko szeja.

Ti szi nasa radoszt.

.....

Vecsér.

Mrák zsé potácse doj z nébe,
To zláto jaboko : szunce,
Dén ; kmico zeme na szébe,
Nocs je ; ne szija vecs szunce.

Zvezde sze szvetlo szvetlijo,
Tam gor na vizzikoj nébi.
Meszec pa gléda nemilo,
Ka delajo tú na zémli.

Nindrik tam dalecs eden pesz
Kavuli, laja nemilo.
Fant obijma, kisúje, brez
Znánya materé, — deklino.

Talányi Francé

Jaz tüdi nerazmim.

Kanibál! . . . za kanibále zovémo tiszto cslovesko plemen, steri eden ovoga buje i pojej, na kráci povedano: kanibáli szo tiszti lüdjé, steri cslovesko meszou jejo, i vecs zsen májo.

To cslovesko plemen zsvivé tan nindrik v-Afriki i na tej nis-terni otokaj v trópicnom kráji. Csloveska inteligenca sztojij na náj nisisoj sztubi i zsvivéjo kak divjáki.

Eden dén pride eden miszionárus med té kanibále i nyim zacsne predgati: da ropati, lüdj klati, cslovesko meszou jeszti i vecs kak edno zseno meti. Steri proti tomj grejsi, tiszti po szmrti v pekeo pride, gdé de sze navöke cvró i peko. Ammen.

Na kelko szo kanibálje vörvali tomj miszionárusi je ne znati. Znáno je szamo tou, ka za miszionárosum szo beli szoldácke z nabitimi püksami sztáli.

Kanibálje szo sze od toga cajta naprej mogli pokoriti. Vecs szo ne kradnoli, ne szo lüdj klali i je jeli, zsene szo odpüsztili i szo szí szamo edno zadržsali. Zsiveli szo tak, kak nyim je te miszionárus predgo, i kak szo té beli szoldácke zapovedávali.

Vremen je teklo. Po dugi lejtaj je pá med tékanibále prisao misszionárus z belimi szoldákami.

Ali zdaj je ne misszionárus predgo. Predgo je drzsao voj od tej beli szoldákov. Té je predgao, ka tam dalcs domá v belo domovini je szovrázsnik napadno nyihovo králevsztvo. Toga szovrázsnika trbej prijéti i do zádnyega csloveka bujti.

Kak? — pita kanibál. Pa szlobodno csloveka klati, csi je szovrázsnik?

Kakse pitanye je to — ka szlobodno! — odgovorij té beli voj. — Gut nyemi trbej razgrizti, i szrcé pojeszti tomj pszovi!

Tá predga sze je trnok povidla tém kanibálan, ali do szega mao szo od tej beli lüdi szigdár nacsí csüli, i zdaj szo nikak ne mogli razmiti té gucs, za volo toga szo sze tüdi na misszionáriusa obrnili, ka povej tomj on?

Misszionárus je pa tiho osztano i nyim je nika ne povedo.

Eden dén szo kanibálje szoldacski gvant i pükse dobili. En velki hajov nyé je odpelao, dalecs v to belo domovino proti szovrazsnikom.

Vremen je teklo. Kannibáli szo v szvoji vesznicaj domá na dale od beli lüdi doblenom zákoni i navádaj zsiveli, sze zná tiszti steri szo domá osztanoli, stere szo ne odpelali v belo domovino za szoldácke proti szovrazsnikom v bojno.

Po dugi letaj, gda szo zse dávnok domá osztányeni kanibálje pozábili na szvoje szinove, steri szo z belimi szoldákami v bojno odisli, szo te edni eden lejpi dén domo prisli.

Beli szoldákov v gvant szo bili oblecseni, i na prszaj zlátimi i szrebrnimi metáliami, v zsep-kaj puno penez i v szrcaj szo veszélje meli.

Domácsi je szpitávajo: No kak je tam? Kaszte vidli?

— Ka Vam náj povejmo? Lepo je bilou, vszáki dén szmo telko lejko sztrelali i tüdi szpoklali kelko szmo steli, i szmo je lejko pojeli kak szmo steli.

niscse sze sztem ne brigo ka bi nam zabráno, kak tũ domá.

— Pa v lúbézni kak sztojjo naváde pri beli lüdi?

— Ojjé! odgovorijo domo pridocsi kanibálje — száki dén bi lejko drügo zseno meo.

— Hü! Hü Hü! I to tam pri beli lüdi v domovini je szlobodno?

— Kak szte pa vi tũ doma?

Ajjaj niti ne pitajte! — odgovorijo dományi. — Tabu krádnoci, tabu cslovesko meszojeszti, tabu vecs zsen meti, ali ne je tabu escse vèkso porcio placsvati! Misszionárius je bole sziguren kak pa je prvle bio.

Hü! Hü! — odgovorijo domo pridocsi kanibálje. — To je ne vrédi. Odimo misszionáriusi i ga opitajmo, ne bibilo mogocse te sztári réd nazáj posztaviti, ali pa taksega, steroga tam domá tẽ beli lüdjé májo? Tũ szmo mi szvedocke, ka beli lüdi Boug i Krao dopüsztĩ to. Vecs zsén meti. Dopüsztita klati

lüdi i je pojeszti. Drügo tabu pa mi eti domá tũdi ne napravimo.

Kak szĩ zgucsali, tak szo tũdi odisli k misszionáriusi, i te eden obsitos kanibál je naprej dao nyihovo zselenyé.

Misszionárius je poszlũno, i zglavov kimo, ka to je ne mogocse, i sze prtij z peklom i z grehami, krádnoci, cslovesko meszo jeszti i vecs zsen meti je ne dopüscseno.

Kanibálje szo csakali, lejko pa beli szoldákov voj nyim odgovor dá. Ali tẽ je zdaj na nyihovo prosnyo ni edno recs ne odgovoro.

Ne razmim — pravi te obsitos kanibál szvojim tũvárisam. Jaz ne lazsem, kak szem povedo vsze je tak tam v belo j domovini. Zakaj je pa to ne szlobodno tũdi prinasz?

Mi tũdi ne razmimo! — odgovorijo domácsi kanibálje.

Pa vi razmite?

Istino povedano jaz tũdi ne razmim.

Szirmák i bogátec.

Tvoja je zemla,
Na nyej celi pouv,
Moja pa ceszta.
I szloboden houd.

Tvoje je drevje,
Na nyem lejpi szád.
Moje pa cvetje,
I disécsi zrák.

Tvoja je suma,
I vu nyej drva.
Moja pa hüjda,
Tá zima trda.

Ti más na zemli,
Ka ti trbej vsze.
Jaz pa na nébi,
Man szvetle zvezde.

Lázs.

Dalecs okolik szo poznali Lesnyekovo dovico z-nyénov hcserjov, stero szo v celoj krajini za nájbole bogáto drzsali.

Bogáta je bila.

Mela je 12 kodilov prediva.

Tá deklina je právla, ka szomo tisztoga zeme za mozsá, steri de tak dugo znao z nyov gucsati, ka de nyemi ona „lázs“ povedala.

Bilij szo trije bratovje. Teva dvá sztarésiva szta toga nájmláj-sega za norcseka mela.

Te trijé bratovje szo zvedlí za to velko bogásztvo i szo pravli szvojoj materi :

Nájprvle te nájstarejsi de probo szrecso. Potém te drúgi i tak te nájmlájsi, csi taka bi jo prvle nieden ne dobo za zseno.

Tak szo vcsinoli :

Té nájstarejsi brat je nakopo vouz gnojá i naprégo konye, ka de pelao na nyivo. Kak pride do té bogáte hizse, sztávi konye i jo pita :

Na, ka te delali dnesz ?

Ona nyemi odgovorij :

Znankar mo zelje pleli !

Na to nevej odgovor dati, szram ga grátalo, scsukne konye, steri tak cuknejo, ka celi gnoj z vozá doli szpádne.

Po tom sze pela te szredjen szin. Ali tomi sze rávnok tak zg-dilo, kak sztarejsomi.

Zdaj proba szrecso té nájmlájsi. Kak pride do nyéne hizse, sztávi sze.

Ona na prági szedij.

On jo pa pita :

Na, ka te delali dnesz ?

Znankar mo zelje pleli — odgovorij ona.

On ; Tak keszno ? — Mi szmo je zse dávnok notri djáli, devide-szét kádi pa trij skafe.

Ona : To je dobro.

On : Ne je dobro, ár nam je vsze zagnililo.

Ona : To je ne dobro.

On : Ne je bozsno. Na nyivo szmo je zvozili i tam raztrouszili. Gde je bilô raztroseno tam je tak kuszto rasztovje zraszlo, ka devide-szétdevét lüdi je komaj osepiło.

Ona : To je dobro.

On : Ne je dobro, ár je vsze voutlo bilo.

Ona : To je bozsno.

On : Ne je bozsno, ár tej voutli rasztovje szo vszi puni bili z médom.

Ona : To je dobro.

On : Ne je dobra, ár niksi tovaj je vsze méd vkradno.

Ona : To je bozsno.

On: Ne je bozsno. Toga tovaža szmo zgrabili v obliki medveda, pa szmo ga tak szpoznali, ka rávnok táksi nosz má kak ti.

Ona: Lazses.

On: „Lazsem“ Po tem nyemi je zsená posztánola. I te nájmlájsi brat je erbao to velko erbijo.

Notri poszlaó: VOGRIN STEFAN, Rakicsan.

Eszi sztô, pa eszi sztô.

Edno jütro zaran, eden kodis pride v bauto i szí küpi za 3 krajcare eden paklin tobáka. Kak szí pipo zsé naklácsi, právi bautosi:

E goszpod, zdaj nemam telko penez, ka bi Vam té paklin tobáka lejko plácsó, záto Vász proszim, da mé tecsász pocsakate, ka tú vészí telko na kodivan, kelko té tobák kosta i té Vam ga plácsam.

Dobro, dobro ali té sze ne szpozábte.

Kodis odide i hodi po vészí od edne hizse do drúge i proszi ka nyemi stoj prevüpa dati, tú ali tam dobij eden falájcssekrüha, malo zábila ali eden krajcár itd.

Vecsér pride, kmica gracsije, kodis je na drúgom konci vészí, dalecs od baute i nejde nazáj bautosi tabák placsüvat, nego szamo odide szpát na cintor (negda je taksa naváda bila, ka szo na brütivi vkalupí szpáli.)

Bautosa csáka, csáka, nega kodisa, odiso je, szí miszli. Pá szo 3 krajcarje zgübleni.

Ne, ka pa csi ga nájden ná cintori? I ide na cintor. Kak sztopi vkalupo, vöni sze csüjejo sztopáji i trüpanye. Nikák hodi! Hop bautosa szkocsi pod posz-

telo, kodis sze pa potégne pod sztol i csákata sto pride?

Notri sztopijo stirje tovažgye i okolik sztola szí szposzédje. Na szto szkladéjo doszta penez. zláto i szrebro, i sze zacsnejo ztém tátati:

Eszi sztô, pa eszi sztô!
Na to vö odsztola szkocsi kodis i szkricsij pa eszi sztô!

Zdaj pá od posztele vö szkocsi bautosa i kricsij:

Pa eszi sztô!
Hej tovažgye sze zoszágajo i zacsnejo bezsati.

Bautosa i kodis szí lejpo raztálata té od tovažov tam püs-csenim kincsem.

Bautosa nadale kricsij:
Pa eszi trij krajcare!
Pa eszi trij krajcare!

V tom hipi eden tovaž pride nazáj, i kak to zacsüje ka sze zse z trejmi krajcari tálajo — miszli, ka ji zsé telko jeszte, ka eden po ednom szamo 3 krajcare dobij, sze presztrási i bizsij za ovimi pa nyim právi: Bezsimo, bezsimo, tetko ji jeszte ka szamo 3 krajcare eden po ovom dobij.

Tovažgye szo na vsza sztrani razbezsalí tak ka szo sze vecs nigdár ne najslí.

Notri poszlo:
Farkas Jozsef, Loncsarovci.

Ponocsni Tündérszki plész.

Na Drávszkom brejgi je zsivo eden mládi szirmaski mlinarszki detics. Eden vecsér kak sze je pun meszec vu Drávi kôpo, je szvetlo bilou szkoron tak, kak po dnévi. Te szirmaski pomocnik szi je v ládjo szeo i je sou ribe lovit. Szreca nyemi je mila bila, i kak je zse meo doszta rib, je zacsio ka nindrik na ovom kráji Dráve, lejpo igrajo i plésejo.

Ne szi je |doszta premislávo, sto tam igra i plejse. Nego prek Dráve sze je odpelo, kak na breg sztopi, vidi ka na ednoj vrbi stíridvajszeti muzsikantov szedij i tej igrajo tak lejpo; pod vrbov pa plésejo léjpe mláde v pavocsni gvant oblecsene devojke.

Mlinarszki detics szamo gléda, gléda i csáka, gda bo konec toj noti! Kak sze je ne mogo docsakati, sztopi k ednomi plészajocsemi pári, i nyima právi:

Malo gda mam priliko plészati, ár mi vszákdenésnye delo ne dopúsztij ka bi po gosztilnaj hodo. Morem delati i szi vszákdenésnyi krüh szlúzsiti. Zdaj pa gda szem tü, Vaszproszim, dajte meni tüdi ednoga pleszca! Ka je to vö povedo, zse nyemi vö z Dráve pelajo edno csrnkaszto lepo deklino.

Ne sze je mogo naglédati tak je lejpa bila tá deklina. Plé-

szala je zsnyim tak kak angeo. Od veszélja i radoszti je miszlo ka je v nebészaj.

Na vizikoj nébi bliszkaocse zvezde i medobláki szkrivajocsi meszec szo sze od szuncsne zorje poszkrili.

Kak je zorja pocsila, sze je té veszéli plészajocsi sereg, visziko obri Dráve zdigno i odleto neznáno kama.

Mlinarszki pomocnik za nyimi kricsij:

Hej, hej, mojo plészalko szte pa tü púsztili! Pocsákajte jo! . . Ka bode zsnyov?

Letécsi sereg sze zaszméjé, i nyemi nazáj kricsij:

Púszti jo, púszti jo *od szébe.

Kak púsztij to lejpo angyalszko divojko z nájvéksim csüdüvanyem vipi, ka je z szvojim csunom plészo.

Té plészajocsi szo tündérje bilij. I sztém szirmaskim mlinarszkim pomocnikom szo eden máli spajs sz napravili.

Za té spajs sz ga blagoszlovili i szo nyemi szreco dáli. Szreco je meo.

Gda kolik je sou ribit, szigdár je doszta rib zgrabo, tak, ka za pár lejt szi je telko szpravo, ka je eden velki mlin küpo. I escse dneszdén zsvé tam na drávszkom bregi.

Notri poszlo

Császár János, Stavešinci

Ednok je bio . . .

Tam nindri, nevém gde, ali bio je eden szirmaski decsko, steri bi sze trnok rad ozseno. Odiso je po szvejti szi zseno iszkat. Najso je i sze ozseno. Kak je z szvojov mládov zsenov na szvoj dom sou, mogo je prek ednoga velkoga moszta iti, kak ideta po moszti je pred nyeva — vō od moszta sztopo oden vrág i nyima právi:

Hej sztojta!

Te mládi pár sztáne.

Právi vrág:

Znam, ka szta szirmáka, pa ka nemata nika, jaz vama dam devét debele szvinye, csi taka ta znala na moje devét pitanye odgovor dati.

Pa kakse pitanye té bude to?

Sto je na szveti szamo eden?

Boug je szamo eden — odgovorij te szirmák.

Dobro je. — Ka pa znás povedati na drūgo, na trétje? — Na strto, na pétto, na sészto, szédmo, oszmo i devéto?

Szirmák, na to doszta pitanye sze je tak zmeso, ka je na niedno ne znam odgovor dati.

Ka bo zdaj?

Znás ka, odgovorij vrág:

Na vsze to pitanye ti jaz dam terminos, do novoga meszeca. Kak prvi mlád bude, te jaz k-tebi pridem i té mi mores odgovor dati, ali tecsász ni edno szvinyo neszmis doli bujti, i potom vrág nazáj pod moszt odide.

Szirmák z szvojov zsenov szvinyé domou odzsené.

No zszenszka szpravi nama niksi obed, i szvinyam pa daj jeszti.

Zszenszka ide v klet, v stalo, na hiso, v pivnico, ali nindri nika, vsze povszédi je prážno.

Bogme je prážno — Odgovorij szirmák . . . Csi bi to vsze puno bilou bi jez bio bogátec, pa ne szirmák.

Ka va delála? — odgovorij zszenszka, pa ka va sztemi szvinyami, csi nyim nika jeszti nemava dati?

Znás ka; ti mozs! Od tej szviny to nájbole debelo midva bujva.

To nemre, szi csüla ka je pravo vrág, da faliti neszmi niedna, csi taka neva znala odgovor dati.

Ka pa bude csi vsze szpoginejo? Li bujva to nájvékso, i kelko de nama tbelo szi zadrzsiva ovo pa odajva, i za tiszto kukurco küpiva za ove szvinye. Tak szta tüdi napravila.

Brez szkrbij szta zszivela.

Ne szta szi premislávala, ka bo sztém pitanyem.

Szlednyi vecsér je, pojela szta vsze meszó, szamo escse szvinyyszki hrcsek nyima osztano.

Ka bude sztém pitanyem? Kaksi odgovor dáta? . . . Jaj, jaj, sze sztara zszenszka.

Edno szvinyo szva pojela, csi gli nebi szmela, jaj, jaj, ka bude sztoga — sze nadale sztara tá zszenszka.

Na to sztopi k nyima eden kosis:

Dajta mi meszto za szpati. Lejko.

Pa málo vecsérjo.

To szami nemamo.

Pa nika nemata?

Eden szvinyyszki hrcsek szamo.

Szvinyszki hrncsek je szre-
csa — odgovorij kodis.

Szreca szi zgucsij zsenzka
— pa kodisi dá, i sze pá sztara.

Pa zaka sze sztaraš ti zsen-
szka — pitažo kodis.

Zsenzka nyemi povej.

Brez brige vüva li szpát
idta — odgovorij kodis.

Vöra dvanájszet vdári na
nébi sze pokázse mlád meszec,
kak eden szrp . . Vrág kloncka
po okni.

Domá szte?

Kodis odgovorij:

Domá.

Znás odgovor dati na drü-
go pitanye?

Sto má dvej ocsi tiszti
dobro vidí.

Na trij?

Na sterój hisi szo trij ok-
ne je szvetla.

Na strto?

Stirje potácsi szo zadoszta
v edne kola.

Pét?

Na száksoj roki pét prsz-
tami jeko dobro primle.

Na sészt ka povés?

Sto má sészt pár jüncov,
lejko orje, szejá.

Szedem?

Szvétoğa Petra rob má
szedem fárb.

Na oszem?

Sto v hlevi má oszem szviny,
tiszti je lejko brez szkrbij.

Devét?

Devéte nega vecs, — szmo
jo pojeli.

Nasi lüdjé szo szi pa na
drügi dén vcsaszí escse edno
szvinyo bujli, i na metre duge
kolbásze napravili. Po tom pa
szkodikom vréd szo velke koli-
ne meli.

Potüvanye v Ameriko.

Z-Bougom moja domovina
Moja rojsztna zemla mila.
Zsmetno idem jaz odtébe,
Szrdcé me boli za tébe.

Z-Bougom drági prekmurszki kráj
Jaz morem idti v drügi kráj.
Z-zsalosztjov jaz z-doma idem
Ar med nepoznáne pridem.

Na Bogá zavüpam szebé
Szamo On má szkrb na mené.
Naj te „Lutetija“ hajov
Szrečno preplava prek z menov.

Z-Bogom moja domovina
Moja rojsztna zemla mila,
Zsmetno idem jaz odtébe
Szrdcé me boli za tébe.

Ovkráj morja, szühoj zemli
Dalecs vu toj Argentini,
Náj mi zdrávje szlüzsi szrečno
Ka vu deli mo meo szrečno.

Tak za pár let, nemo dalecs
Vi od méne, jaz od vász vecs,
Nego mo pá vszi veszéli
Pa tam domá vküp zsvieli.

Csi gli szem zdaj dalecs od Vász
Ne z-pozábim sze jaz na Vász,
Vszáki vecsér Bogá molim
I za Vász blagoszlov proszim.

NOVÁK FRANC

Kúkeč št. 44.

zdaj v Juzs. Ameriki Argentina.

Nágloszt.

Eden kmet na szenye miszli iti. Nema nikoga, na koga bi zavüpo vu zibeli lezsécso dete. Zazové szvojega võrnoga psza i nyemi zapovej:

Bodri, jaz odiden, ti pa osztánes tü domá i pazi na vu zibeli lezécse málo dete.

Cslovik odide, za malo odkec, odkec ne sze v hizso prevlicsé edna kacsá, stera zráven vu zibeli lezsécsesemi málomi deteti drzsij.

Kak Bodri zapázi toga neprijétnoga goszta, szkocsi na kacsó, i v tom bojüvanyi prevrzse zibelko.

Na szenye idocsi kmet je nika domá pozábo, záto sze vrné z pôti nazáj domou. Kak sztopi vu hizso, vidi, ka je zibela prevrzsema, pesz pa pri nyej z krvávim gobcom lezsij.

Ti nevolna sztvár! — kricsij te cslovik vu velki cseme-

ráj. — Vmoro szí moje dete!..

V szili i vu tej velki csemeráj nyemi edna szekera prisla pred roké. Brez pámeti zgrábi szekero i szvojega võrnoga psza z ednim vdárcom buje. Potom pa poglédne dete. To málo dete méрно i szlatko szpij, polek deteta pa na faláte rasztrgana kacsá lezsij, stero je Bodri rasztrgo.

Té zbejsnyeni cslovik szamo zdaj vidi, ka je vsino. — Zsitek je vzeo za võrnoszt onomi, ki je nyegovoga deteta zsitek obarvao.

Zsao nyemi je, zové i gládi v krvej lezsécsega psza, ali zaman, poravnati vecs nemre to, ka je vu nágloszti i csemerej vsino.

Záto szí prav premiszlimo, ka vu csemeráj i nágloszti csinimo!

Notri poszlo
Lucu Stefan, Adrijanci.

Pogodba.

Kobi i Salamon szta prisla v-Ameriko. Vszáki je meo 20 dolárov. Szta szí zgucsala, ka de eden sou na levo, drügi pa na deszno szrecso probat i sze zse nájdeta.

Salamon odiso. Kobi pa vidi, ka pred ednim bankom doszta lüdi csáka. On szí je miszlo, ka pa csi bi on tü virsline odavo, bi mogocse to dober kseft bio.

I gda za edno leto dni Salamon tamtá ide i vidi Kobija kak zadovolno odavle virsline ga pita:

Nü, Khobi, kak kaj zsvés?
Kobi gléda i komaj szpoz-

na v cotavom gvanti Salamona. Gda ga je szpozno te ga pitao:

Ja, Shalamon leibn, khak pa thi to võvidis.

Salamon pa nemilo gléda kak Kobi vözeme z zsebké velki bugyelarís i puno lepi dolárov je v nyem. I nyemi právi:

Khobi leibn, poszodi mi 5 dolárov.

Pét dolárov to ti nemrem dati, ár té bank pa jaz máva edno pogodbo. Jaz szam sze zavézo, ka nikomi peneze ne poszodim, bank pa ka nede nigdár versline kühao. I tak te z szalosztjom nemrem vöpomocsti.

Kalamáris i tej drügi.

V preminocsoj žimi, gda je te nájvéksi mraz bio — sze escse szpominate na té velki mraz — je ne bilo mogocse zvénejsnye delo delati. Ednok eden táksi trnok mrzeo dén, szem szi jaz na szto pripravo „Kalamáris z tentov, eden árkos beloga papéra i edno novo pero za piszanye.

Kalamáris z csarnov tentov, beli papér i pero szo mérno va sztoli bilij, i jaz pa szem pri sztoli szedo i szi premislávo; ka bi bilo dobro na pizati v Dober Pajdas kalendári, ka bi nasega kalendara prijátelje, po dugi zimszki vremení meli steti.

Kak szmo tak vszi pripravleni. Enkrát szamo zacsne kalamáris papéri praviti:

Jaz szem vretina pripovészti de tak je, jaz dam csarno ténto z stere pizana pripovejszt bode. — csi jaz scsém! I ti szi szamo eden prázen . . . nika! Csi te litere ne oblézsejo.

Szneg beli papér sze ne püsztij szamo tak, meni, tebi nika, i nyemi odgovorij;

Csi taka ne bi bilou beloga papéra, gdé bi sze té paszle csarne litere?

Ka! . . . sze zaszmejé pero i zacsne praviti:

Vüva gucsita? Vüva sze válita? Ka szem pa té jaz? Jaz szem ideál cslovestva, mené z belimi tenkimi prsztami na mило primlejo vszi lüdjé, gda zacsnejo pizati; mláde devojke szrcé na glász bije kak me vroke zeme, ár z menov na papér vrzse szvojega vrocsega szrcá lübézen, stero odposle szvojemi pojbari.

V récs vujde kalamáris:

Pa csi jaz ne dam tento, ti lejko skrábles papér kak stécs dugo — ali poznalo nede sze.

Na dale právi papér:

Pero lejko skráble, kak scsé, ali nyéno delo sze nede poznalo, csi jaz nemo drzso moj beli hrbet.

Pero: Kalamáris brezméne szamo csarne krpe naprávi csi taka jaz jo nemo pelala po právoj poti.

Kalamáris gor szkocsi:

Vcsazsi te polijém ti blejdi navolen papér, csi szi z menov nezadovolen, i té sze lejko tozsis.

Papár sze gyene, tak, da mi sztola doli scseo szkocsiti i krcsij:

Oh ti . . . té te püsztim, gda jaz scsém.

Pero gor szkocsi i krcsij:

Vcsazsi te na sztol pribodnem, csi nebos nagmáji,

Niscse kloncka po okni.

Sto je?

Sztáro szunce, stero toploto i szvetloszt dávle, szkoz okna potiszne szvojo glavou i právi:

Deca mézni bojte! Eden brez ovoga szte nika. Csi scséte da bi vász szvejt postüvo, zdrüzsíte sze i méрно delajte.

Na dale právi szunce:

Dobri bojte, deca i csedni.

Ti pero, idi lejpo kalamárisi i ga proszi ténto. Ti kalamáris pa daj peri tento ka odneszé belomi papéri. Ti beli papér pa sze radüj, ka lejko drzsis tvoj beli hrbet peri, ka te poskráble.

Te trijé szo sze zmérili i v delo sztopili.

Kalamáris je dávo ténto.

Pero je neszlo.

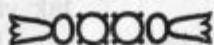
Beli papér je pa drzso szvoj hrbet.

Szunce stero szvetloszt i toploto dávle sze veszeli, ka sze nyemi je poszrecsilo, te szvajúvajocse vözmiriti i zdrüzsiti v

edno delo, sterom sze za szvoj idej lejko borijo.

I — te stirje szo napiszali to pripovejszt.

Jaz — te péti — szem pa szamo nyihovo szkrivnoszt vözbrodo.

Csüda.

1.

Në nyemi je prislo na pamet szvoje imé.

Zsé ga od pár dnévov peccsé nyegova düsa.

I zdaj kak po cesztáj szem pa tjá odi, sze naenkrát pred cërkvov nájde. Niksa szkrivna mocs ga v cërkev potégne — vu cërkev, gdé je zse dvajszeti let ne bio. Pred oltár poklekne, i Bogá moli.

2.

Celi dén je vu cërkvü osztano, i na düsevno bolezen szü je vu molitvi isko vrásztvo.

Ne ga je najso.

Niksa szkrivna roka nyémi kázse: tó je ne zadoszta.

Kak z cërkvü vö sztopi: pred ocsmi nyémi kmica posz-táne, szvet sze vrtij zsným i nyémi je szlabo, tak ka sze za edno drevo prijéti mogo, ovak bi vküper szpadno. Za pár minut pomali dale ide.

Na ceszti edno málo dejte nájde, stero sze jocse, ár nevej domou. Primle za detecso roki-co i jó odpela domou. Miszlecs, da to dobro djánye nyémi olajsa düsevno bolecsino.

Ne.

Düsa ga dale bolij i peccsé.

3.

Nadale szem pa tjá hodi po ceszti i méra szü nemre nájti. Edna zszenszka edno bremen ve-ja tesko neszé. Vkraij zeme od té zszenszke i nyej on pomore domou odneszti.

Kak je pá szam osztano! — vizsiko gor na nébo gléda.

Në je escse zadoszta! — nyémi edna szkrivna recs právi.

I düsevna bolezen ga na-dale mantrá.

4.

Pomali kmica gracšüje.

Na ednom vogli eden ko-dis peneze sté, steri je celi dén vdáblo. Obleka, stero na szebi má je cotava, razcseszana tak, ka je krpa na krpi, lüknya na lüknyi. On je ne meo niednoga krajcara v zsebki, ali zátok itak sze nyémi je te razcseszani ko-dis na telko szmilü, ka szvoj edini kaput je doli szleko i ko-disi dau.

Nadale ide v kmicsnoj ceszti.

Nájde sze z ednim pojbm, steri jocse, ár ga zebé. Doli sze züje i cipele tomi pojbi dá, po tom krscsák i szrakico tüdi tá dá.

Szkrivno roko ne vidi vecs. Szkrivno recs ne csüje vecs.

Düsevna bolecsina ga mantrá,
zmérom bole i bole.

5.

Nági je priso do ednoga lógá.

Mrzla szeptemberszka noc
je. Ali on ne csüti mráz. Nyegovo
szrcé, nyegova düsa v gorécsem
ognyi sztoji.

Pod ednom grmom szi doli
lézse. Rokou viziko zdigne i
prozi :

Pomágaj mi . . .

Roka sze nyemi zadene na
ednoj veki.

Pod ednim scsipkovim gr-
mom lezsj. V velkoj kmici be-
ré „hecse-pecse“ t. j. scsipkovo
zrnje i jej, pozsérao je z kos-
csicami vrét tak, kak je v ro-
ke dobo.

Za pét minut je grm prázen.
Ide dale.

Glokov grm nájde, toga
tüdi doli pobere. Za tém trni-
novoga.

Glád, steri ga je mantrau,
sze potisao.

Vecs je ne lacsen.

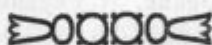
Zvezde na vizikoj nébi szo
sze zacsnole bliszketati, irávnok
tak vu nyegovom szrcej tüdi.

Düsevna bolecsina je he-
nyala.

Pomirio sze. Zadovolen je.
I zdaj na ceszto sztopi i
csáka.

Za pou vöre je nikák tam-
tá sou. Toga csloveka napádne,
i ga buje. Peneze nyemi zeme i
gvant na szébe oblecsé. Nágog-
ga mrtveca pa pod eden grm
vrzse.

On pa z sztálnimi sztopáji
i z nájvéksov zadovolnosztjov :
gor oblecseni, szit i z penezami
mérno proti vársi ide.

Jeszte ország; vsze je dobro.

Jeszte ország : vsze je dobro,
Tam biti bi bilo dobro!

Ali zsmetno je priti tá,

Ár lagoja pout pela tá.

IVszeposzédi brejg i grabe,

P na mesztaj velke mlake,

Trék steri sze iti nemre

ak zlejka do tiszte zemle,

Tam je plot okolik rama,

Vszeposzédi zláta szlama,

Hísne sztreje szo vsze zlaske

Dveri vráta vsze cukrane,

Viszijo na vszákem drevi

Friske perece po veji,

Gor na drevji, vszáki liszt je

En falat szpecsene sunke

Vino tecsé vszáksem járki

Mléko sztojij vszáksoj mlaki

Kakstécs máli vöter pise

Zdrevja troszi zsemle friske

Vszáki lacsen, vsze lejko jej

Plácsati nyemi ne trbej.

Ribe szo vu vszáksoj vodi,

Száme pridejo coj k bródi,

Lejko zgrábis kak je szam scsés

I szi je v-láboski szpecsés,

Pecseni vticsi letijo,

I sze szami ponüdijo

Tücsne szvinyé vön' hodijo,

Pa na hrbti nozs noszijo,

Vszáko hízso notri ido

I szlanino ponüdijo !

Zsenszka szi en falat vrézse

Nozs pa nazáj notri szmekne.

Rad bi znao, té ország gdé je ?

Povém ti, na meszeci je . . .

Notri poszlaó FARKAS JOZSEF

Lončarovci.

Szédmi.

Siftarov Stefan zglobokim mislenyem v stali na prági sztojij i i szi pipo vuzsiga. Polek nyega Rinko pesz szedij, steri szvojega vértá vórno ali nezavüpnó gléda.

Bogme! Pojeb de . . .

Siftarov Stefan na psza poglédne i ga csemerno brszne pa právi:

Ka me tak nezavüpnó glédas, miszlis ka nede? . . .

Rinko je nika ne miszlo, ali kak ga je vért brszno, rép med nogé potégne i dale bezsij.

Siftarov Stefan szi dale premisláva i szam szebi právi:

Bogme! Mogocse ka nede . . .

Nevola bi bila . . .

Na dale szi globoko premisláva. Zapré na stali dveri i polek kámre na trnáci sztojécso klop szi széde.

Po zsebkaj szi iscse mehér, kak ga ne nájde, v hizso szkracsij: Zszuska mehér mi vöprineszi.

Zszuska z mehérom pribizsij.

Stefan za nyov szkracsij:

Ka bode?

Zsé brcsij . . .

Siftarov Stefan sze malo poméri.

Povej náj je tiho! I pojeb more biti.

Krscsák szi na glávi poprávi. Visziko gor na nébo gléda i z pipe vlecsécsi dim na tak sürko püscsa kak obri sztrehe sztohécsi ror.

Nevola bi bila . . .

Bogme! Pét dekle . . . Tak bi sészt bilou.

Na to miszeo sze sztrási i szi globoko zdejne.

Nemre, nemre biti! . . . Jezus Maria, i preklinya celi szvejti.

Tam tá mimo idocsi Porédosa sze poklóni:

Boug dáj!

Siftarov Stefan gor poglédne:

Borédosa nadale pita:

Ka je? Pojeb ali dekla?

Pojeb!

Porédosa ne vörje i dale právi:

Tak je, cslovik pojba csáka i dekla pride.

Siftarov Stefan zglavov kuma:

Tak je. Gronsza sztrela.

Tak je — právi Porédosa.

Prinasz stirje pojgye. Zsenszka sze za dekle sztara . . . Právim zavolo méne . . . I pá je pojeb . . .

To neskodi. Pojeb zraszté, inas de, i po szvejti odide — odgovori Siftar.

Dekla tüdi.

Dekla tüdi, dekla zraszté. Ali ona mozsá zeme i zemlou odneszé.
 Porédosa tou valati dá:
 Tak je nikak.

Siftarov Stefan na velkom prszti zacсне:
 Zsüska je prva. Pri Ledavi nyivo i eden trávník.
 Poredosa právi:
 Ne je doszta vredno. Voda vecskrát vö polijé i vsze zbláti.
 Ali csi je ne povoden, doszta zraszté.
 Maricsika na zgornym határi . . .
 Tam je dobra zemla.
 Dobra je.
 I tak med szvojimi deklámi vsze zemlo rasztála.
 Ne osztáne vecs kak szamo hisa.
 Z deklinami je nevola. Erbija more biti.
 Zdaj pojub pride! . . .

Siftar i Poredosa szta tiho, z hise sze csüje zsenzsko sztaranye.
 Zdaj pride . . . Bode nika . . .
 Pojub de . . .

Rinko pesz sze za dveri potégne.
 Sztára mácska na gyümlí pri ednoj lüknyi csáka.
 Ceszka babica pa v hisi . . .

Med dverami sztoji ceszka babica zové!
 Stefan! Stefan! . . .
 Siftarov Stefan sze zoszága:
 Pojub je?!
 Zsenzška glávo sztepé:
 Vragá! Dekla, deklina je.

Stefan szí globoko zdejne, zobé sztiszne, i britko pszüvanye ka je miszlo povedati doli pozsré.

Porédosa pomali brez rejcsi dale ide. To escse csüje kak Siftarov Stefan ceszkoj babici právi:

Zdaj je zse vszedno! Hisa je tüdi odisla . . . Ali povejte zsenzški, ka te szédmi naj pojub bode! Ar ovak nevola de, csi té tüdi deklina pride . . .

Zsena : Szakacsica je gor povedala. Ti szí vcseraj grobijanzski bio szkóz telefona z-nyouv. Tou ona ne trpij.

Mouzs : Moj Boug! Jaz szem miszlo, ka z tebov gucsim.

Szirmaski cslovik,

je zse stirideszétkrát novo leto presztoupo i kak rob na sztaranyem moszti, posztáne i zglobokim zdihávanyem na preminocsno zsvilenye nazáj glèda :

— Zaká szem sze ne neroudo za bogáca, velkoga goszpouda ?
Ka bi tak zstvo brez szkrbij kak vodi riba !
Pa ne za brez dela vandrasa v-grmovuji szpávajocsi,
steromi je obéd szunce i vecsérja vóter !

Prehodo szem : Berlin, Budapes, Pariz, Moszkvo i bio szem na kükli zemlé, gdé na zemlou obrácsanye pázi Boug.

Zobé szem szpogübo,
Z-ocsámi szlabo vidim.

Vlaszé mam szere, kak po zsétvi sztrniscse zemla.

Nigdár nemo meo gotovi penez, szvoj dom, toplo hizso, zseno, deco
Nigdár sze nemo najo !

Ka szem pregrejso ?

Znankar je moj ocsa meo velki greh ?

Ali dedek je prekuno nebészá ?

Ali babice babica je comprnica bila ?

Gléj moj prijátel je szedem lejt mlájsi,
szedem szprotolejt je kesznej priso na ete kontinens
i zse kakse postenyé i imé má med temi velkími bogáci !

Szamo jaz nemrem mojoj düsi mér nájti.

Pri deszéteri szem te deszéti pouzsto.

Zláto metálijó, stero szem dobo pri Doberdó-i, szem jo mogo
za obleko preméniti.

Málo szrebro, stero szem meo za szpomín od Gorlice szem
dáó mojoj lubi, za edno veszélo prijétno noucs !

Zdaj pa bi sze rad poméro.

Rad bi v ednoj vézsi szam méрно zstvo.

Goloban kak znak szvétoga düha ; jeszti dávaó.

Po nedelaj v cérkev Bogá molit hodo.

I mojím szovrázsnikom vsze odpüsztó.

Pa proszo lejpo : Boj z-menov !

Ali pa vszem né vórvájocsim bi prijétno lagao !

Oh ti mili, beli, bogáti szvejt,

jaz tú v szriomastvi zsveti morem,

té gda ovi drügi v bogásztvi plavajo !

Pred temi morem krscsák doj vzéti,

Pred nyimi po kólinaj hoditi !

Té, gda oni z mojega dela — z méne mozzé cécajo,

krv pijéjo i me fküper szklácsijo !

Po sterom me znouvcis gor zmácajo.

ka nyim náj dale delam i za nyé sze szkrbim !

Stirideszét lejt — pravijo kártajocsi i prednyi kelnerje.
„Nigdár nede zsnýega nika, szpapéra grádov fantázije zshivé.
Kradno bi rad — ali boji sze, ka ga zgrábijo.

Zsalűjem szam szebé!

Talányi Franc

Kople sze vész.

Kople sze vész v toplom dezsdzsi
Blato posztáne na ceszti.

Kople sze vész v letnom dezsdzsi
Máli velki szo veszéli.

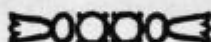
Kople sze vész v tihom dezsdzsi
Vért, vertinya szo blájzseni.

Kople sze vész v náglom dezsdzsi
Sztrehe voda tecséj v zsejbi.

Kople sze vész v lejpom dezsdzsi
Z marelov hodijo peski.

Kople sze vész v szlatkom dezsdzsi
Vtom rasztėjo zsenzski grehi.

TALÁNYI FRANC.

Boug i nasa mati Eva.

Gda je goszpodni Boug
dokoncsao szvetá sztvorjenýe je
pravo:

Szprotoletje pride i miné, cvet
bo cveo i povehne, ti csloveski
sztvor pa tůdi znáj, da sze na-
rodís i bos mogeo vmrejti.

Cela naráva sze je poko-
rila Goszpodovomi zapovedi;
szprotoletje je prislo i odíslo,
cvet je cveo i povehne, vsze i
vsze sze je premínyávalo, ár je
pa Boug dobro pozno cslovecso
natura i je tůdi Adami pregovo-
ro, ka vszákomi deli je ednok
konec.

Ali nasa mati Eva je nej
znála nikaj od toga zápoveda. I
kak je ednok szidejla pri ednoj
vretini i sze je glédala v nýej je
kneyj sou Boug, da jo od toga
zákona naznani.

Nasa mati Eva je pevecs
nemijlo jokala, gda je Goszpod-
ni Boug kneyj sztopo.

Zakaj pa jousces hcsi mo-
ja — jo pijtao?

Eva je gor poglédnola na
Bogá i je na szvojo cselokáza-
la. Ali Boug je tak djao, kak da
nika nebi opazo.

Ne razmim te hcsi moja,
povej mi z recsjov, ka ti je?

Glej Goszpodne na cselo
mojo i pokázse edno-dvej grbi
na nýej:

Jaz nemrem prenosziti tej
grb i je bridko jokao té zsenzski
sztvour.

Oh, tou je malenkoszt, dete
moje, vsze tou prejde, nikaj ne
jousci zavolo toga. I je zacsno
nýej Boug tolmacsiti, ali vsze

zobsztom. Ona je li jokala na dale.

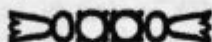
Gda je Boug vido, ka vsza zobsztom gucsi, je csemeren gráto i pravo :

Povej mi, hcsi moja, zakaj jousces csi szi me zarazmila.

Zarazmila szem te jaz Goszpodne, szamo ka nigdár sze ne bodem pokorila táksomi zákoni csi ji sztou naprávis, nemo nigdár neméri zavolo tej grb i

je v csemeráj omedlela. Boug je pa premino i je nej vecs probao, ka bi Evo na pamet opoto.

I od tisztigamao je minolo jezero i jezero let ali hcséri od nase materé Eve szo nikaj nej nácsise od nyé, ár one túdi csi v gledali zaglédnejo grbe na cseli, kak Eva v vretini, te ne cslovik ali niti Goszpodni Boug je nemre potolazsiti, ár znájo, ka szo sztáre grátale.

Zsivlenye je negda lejo.

Zsivlenye je negda, negda lejo :
Gda dete céca materno mlejko.

Gda szi zmiszlimo na gosztúvanye
Prvo lúbézen i kúsúvanye.

Gda sze neszvajújemo kak deca,
Nego szmo pokorni tak, kak ceszta

Gda z düse v cérkvi Bogá molimo
I vsze nase grehe pozábimo.

Gda blájzseno na vöke zaszpimo
I sze na drúgi szvejt oszelimo.

TALÁNYI FRANC.

Píszmo z Argentine.

Dôbo szem píszmo od dvá nasiva rojáka ; Novák Franc domá Kükeč st. 44. i Vidonya Jozsef Sotina st. 108. obadvá szta z-douma odisla 1929 leta meszeca januára. Steriva piseta szledécse.

Pozdrávlava nase domá osztányene Jugoszlovenszke rojáke sterim zselejva blájzseno 1930 to novo leto od dalecs z Juzsne Amerike. Mi ki szmo odisli prek morja, dalecs med tühince, tú v tem nepoznánom kráji sze sztrasno doszta i z velkmi tezsávami moremo boriti. Doszta i velke püsztine moremo peski prehoditi prvle kak bi pa tákse delo najslí pri sterom bi szi szamo vszákdenésnyi krüh mogli zaszlúzsiti.

Opominamo vsze tiszte tam domá zsvícse prijátele, steri miszlijo eszi potúvati v Juzsno Ameriko, ka nyim je doszta bougse csi taka tam domá osztánejo. Eti szamo vszáki deszėti cslovik má szrecso. Doszta, na sztotine lúdje vandrajo za delom, v-leti na poli escse jeszte delo, ali v zimi cslovik more zadovolen biti csi taka dobij delo szamo za hráno. Doszta ji táksi steri szo zsé vecs let tú, pá bi zsé radi nazáj domou potúvali v szvoj rojsztni kráj, szamo ka szi nemrejo telko zaszlúzsiti, ka bi lejko potúvajocse sztroske pokrili.

Prve dni meszeca februara szmo v-Argentino prisli, gdé szmo

za pár dnévov kesznej zse v ednoj sumi delo dobili, ali tú szmo komaj vszákdenésnyi sztrosek zaszlúzsili. Po deszét dnévnom deli szva dale odisla. Pár dni kesznej szva dobila pri ednom talijanszkom kmeti pri sterom szva eden meszec bilá — tú szmo kukorco trgali — kak je to delo dokoncsano bilo szva mogla dale iti ár je za náj ne meo vecs dela. Potom pri ednom Vogrszkom kmeti szva dobila delo stero je tudik szamo deszét dni trpelo, tú szmo pamok bráli — to tú je szamo takse sezonszko delo, ka tam prinasz domá zsetva.

Dale szmo mogli iti za delom — sli szmo sztó kilometrov, opesani szmo prisli do zseleznic. Penez szmo malo meli, je ne dosztúvalo za vozsnyo. Priso je eden tovorni t. j. teher vlák, tú szmo sze szpovednikom zgljiali ka nász za edno „peszo“ odpela, stero szmo nyemi túdi plácsali. Kak vlák zacsne iti breznar nasz je pa ne púsztogor, mi szcelov szilov gor zoszkcásemo, té nász doli szünyávo ali ne vláda z nami. Pelámo sze pár stacionov. Pride eden policaj mogli szmo doli iti. Mi právimo, ka szmo plácsali kalauz tajij nazádnye kak vidijo ka je znami nika ne napraviti, kalauz i policaj nász púsztijo, ka sze lejko dale pelámo.

Kak vlák na zádnyoj stácii sztáne, tú znouva policiji v roke pridemo. Z tém policajom sze zgljiamo, dámo nyemi pár „peszov“ i kak eden drúgi vlák ide pá gor zoszkcásemo i sze dale pelámo.

Po vozsnyi pár stacij, nász je kalauz pá policiji dao, záto ár szmo nyemi nej plácsali.

Policija nász fküper zgoni i nam právi naprej, mi szmo sze delali tak, da bi nika ne razmeli, té nam kázse szprsztom, ka idemo jeszt, tak idemo zsnyim, kak pridemo do stácii tú dobij vszáki lopato i motiko pa drúgo potrebno skér i hajda na delo. Do poldnéva ogracsek kopámo i gradimo. Obid szmo dobili govenszko zsupo i vszáki eden velki falat govenszkoga hrbta, hrbet je nezarenszko velki bio ali meszá nanyem ne, i kelko je meszá bilo, pa tou túdi tak trdo ka szmo nikak ne mogli pojeszti. Popoldnévi delámo to delo dale i vecsérja? je escse húsa bila. Dobili szmo szamo csonte — po mojem mislénji, sz-tej csont szo policaji znamkar prvlé meszou szami mogli doli pojeszti?

Na drúgi dén nász dale púsztijo. Pelámo se do várasa „Santafé“ tú celi váras obhodimo za delom ali nindrik nika, idemo dale po ednoj streki, prisli szmo do ednoga dvá kilometra dúgoga mosztá, bakter nász potom moszti ne púsztí prék, ár csi bi vlák priso bi nász vsze szpoklo, ali bi pa mogli doli z-mouszta vecs metrov v globocsino szkocsiti. Zememo sze po drúgoj streki za delom, kak pridemo dvá staciona tú szmo najšli za dvá csloveka delo, da pa nász je oszem bilou, tanacstijemo sze sto, steri náj osztánejo tú v deli, sészt ji bilou z ednga krája i miva dvá kak prekmurszkiva szlovenca zdrúgoga krája sztáre domovine. Osztanola szva müva tú i ovi szo pa dale odisli.

Zdaj máva tásko plácco, ka dnévno nama osztáne 50 din. Tú dalecs od nase rojsztné domovine je nas zsitek táksi, vandrajocsi, gdé sze moremo z návréksov szilov boriti za zsvilenje. Pozdrávlava vsze domáce. Prosziva, da nama poslete Dober Pajdás kalendár kak gotov bode za leto 1930.

Dalecs je od təc tá!

Naprej ide pesz. Za nyim krava. Za kravov vért.

Pesz je beli dógoga kosz-minya i veszélo szkácse okouli krave i pred vértovimi nogámi. Krava je lejpa sekaszta i velka. Cslovik: okolik pétdeszét lejt sztar, pantalo hlace noszi i velke csrevle má na nogáj.

Zglobokim premislávanyom za kravov ide.

Tam dalecs, od gor idosega szunca sze na nébi szvetlij. Kre ceszté sztojécsega drevja rosza káple. Vöter dugo bejlo pavocsino neszé.

Kak szunce szvojo zserjavo szvetlo okroglo glavou od bregov vöpotiszne, zse pred prek ceszté idocsoj zseleznici sztojijo. Rávnok sze eden vlák priblizsáva. Krava i vért sztáneta pri doj püscsenoj rampi. Pesz pa prouti bakterovoj hizsi snofa: prek grabe szkocsi, notri v bakterovo dvoricse sze potégne.

Cslovik vidi i muvi.

— Prekléti pesz . . .

Ne vidi sze nyemi, ka je pesz z-doumi odiso.

Vsze edno, zdaj ga zse vecs nemre domou zgoniti, la-goji pesz je. Po vesznicaj sze z vszáksim drügam pszom szvádi, kak domou pride je vszigidár na vsze stiri nogé plantavi i krváve vüja má.

Gubi! — krcsij csemerno vért.

Gubi ne csüje, ár je zse v bakterovom dvoriccsi.

Z dvoricssa sze csüje ednoga drügoga psza lajanya. — Bakter tüdi má psza i po glászi lajanya more preci velki biti. Gubi sze v dvoriccsi ne vojszküje, nazáj vö pribizsij. Prek

grabe szkocsi, za nyim rávnok tak velki eden drügi pribizsij.

Tü vönej sze Gubi pröti bakterovomi pszovi posztávi. Na eden moment eden ovomi zobé kázseta rrrrr sze csüje i drügi moment szta teva psza zse edna krugla. Hrr-hrr! Ham-ham! Csak-csak csek! Ham-ham. Sze korblet ne obrácsa tak náglo, kak teva dvá psza in trávi.

Ham-ham! Vauuu-vauuu!

Bakterov pesz planta nazáj v dvoricse i brecsij vauuu!

Gubi sze dolí széde i szil nogé lizse.

Vlák sze priblizsáva. Krava z bojécsim gléda i sze nazáj vlecsé.

No, no Seka! jo mirij vért. I mocsno za vaját primle.

Vlák odide. Pride bakter i rampo gor vlecsé.

Dobro jütro, — sze posteno pokloni vért tomi zseleznicsári Boug dáj, Boug — odgovorij bakter i z ocsámi kravo poslatáva.

Kama ide tá lejpa krava?

Tá lejpa krava? V Ameriko! V Ameriko?

Do tá bi sze nyej pajzslí znücali!

Vej jo v zsebko denem, ka sze náj nedo znücali.

Rampo gor potégne.

Vért sze posteno pokloni i krava dale ide prouti Ameriki.

*

Pred ednim tjednom sze Stevani niti ne szenyalo, ka bi gda szvejta on tüdi v Ameriki hodo. Zakaj bi on v Ameriko sou? Steri domá grünt má i nyemi krüh zraszté, ka de tisztí prek mourja iszko.

Z ete krajine je szamo eden malovreden cslovik pred trejmi lejtj v Ameriko odiso: Peter koudisa szin: Máli Peter. Pa té zaka? Pri popi je bio hlápec, eden vecsér je klúcs vkradno od pivnice i po noci je v pivnico hodo vino pit, na tou szo gor prisli. I pop ga je sztirao. Pár tjédnov kesznej, pa je kokosi vkradno: za to szo ga na pár meszecov záprili. Po tom ga je vecs niscse ne scseo v szlúzsbo vzéti, ka de delo táksi cslovik, steri nema nikákse vrednoszti i pa túdi ne postenyá? Zseno je baotosa za dekló gor vzeo. Ali Máloga Petra je niti zsidov ne scseo meti. No, ka bi delo? Odiso je z vézsi — i kak, kak ne v Ameriko.

Pred ednim tjédnom sze zgoudilo.

Stefan vért je na nyívi kursorcse rezo. Tou delo je obrávlao on szam. No pa túdi Gubi pesz je bio z-nyim. Isztina ka je Gubi ne delo, ali tam je bio i na turbo je pazo, pa vecskrát na vrane lajao.

Stevan je pomali delao i szí je premislávao, kelko kvára má ka szo poleti szvinye poginole — kelko tikvi je po toj kukorci i kukorce je túdi preci dobo, stero bi szvinyam lejko polago — kakse koline bi meo koledne szvétké? Csi taka bi nyemi szvinye nebi prejsle! . .

Opoldné kak szo zvonili je krscsák z gláve doli vzeo i Bogá molo. Proti vézsi sze obrno, V pamet vzeme, ka nyegova zsená ide. Zsúti robec má na glávi, drukano janko — isztina ka vézsi sze vsze zsenzke tak noszijo. Ali itak, tou je nyegova zsená. Csi bi tak dalecs bila, kak dalecs cslovik vidi, pa bi jo on pozno. Polek nyé bizsij oszem

lejt sztara Katika i na roki má pol leta sztaroga Ferka.

Zsená sze pascsi i v-rouki v ednom robci pizsker neszé.

Stevan gléda, gléda i pozábi molitev vözmoliti.

Ka sze zgoudilo?

Obeda ne csáka, zdaj je nej krátki dén. Pa csi je glij graj szkúhala ali krumpise, to bi Katika túdi száma lejko prineszla. Ali Antal pojbi sze je kaj zgoudilo?

Antal je edenájszet let sztar, i vecskrát sze zgodij zsnjim kaksá nevola.

Zdrúgim sze nancs nigdár nika ne zgodilo, szamo vszigidár z Antalom. Vecskrát je kaménye lúcsó, z-sterimi je okna szpotro, ali po soli je osztano ár je ne znao, z-dómi je golobove bilice vö odneszo, ali mále golobe vö szpelo, pa escse Boug zná, ka vsze je ne napravo. Ali vsze tou bi vecsér zsenzka túdi lejko povejdala. Ali je pa v-sztúdenec szpadno? Áh kabi: domá szo ga písztili naj na hiso szkrb má.

Po tom vecs féle mislenyi szí velki kaput presztré i szí doli széde pa csáka.

Polek nyega szedij Gubi pesz i gléda tak, da bi scseo praviti:

Poldné je: ne mo jeli?

Kak sze zsená priblizsáva; Gubi v pamet vzeme i proti bizsij. Szkáscse plése okolik vertinye i v roki neszécsi pizsker pridiháva.

Zsenzka sze ne sztara. Ocsij szo nyej túdi ne mokre, Anti zsvé je gvúšno. Ka jo je pa te na nyivo prineszlo? Porcija? Sakucar je priso? Ali ka je?

I z pitajocsimi ocsmi gléda priblizsávajocso zseno.

Zsenzka szí komaj odiháva, tak sze pascsila.

Znáte Stefan ka je novoga?
zse ozdalécs kricsij. — Znáte ka
je novoga?

Vért szamo trnok gléda, ár
on nikso novino nevej.

No sze zná kak bi znali?
— na dale krákriva zsená. Ne
szte csüli? Ka miszlite: stera
je tá prva zsenzszka v nasoj vé-
sziz? Vlajojco? Siftárca? Poré-
dosica? Fliszárca? — Ka me
tak glédáte? . . . Ne vejte?
No vam povém, tá cotava za-
mázana. Máloga Petra zsená.
To máte zsupo i poejte jo csi
de vam po grli doli sla. Ka pa
miszlite sto je te prvi nájboga-
tejsi vért vu vésziz? Viaj? Sif-
tar? Porédosa? Fliszár? Ja vse-
raj szo escse te bili, ali dnesz
zse ne vecs. Nego Máli Peter.

Niagara nema táksi szpa-
dáj, i ni edna voda ne tecsé
tak bisztro kak je Stefanova zse-
na hitro pripovedávala: kak je
Máli Peter gnesz zaran z Ame-
rike dompu prisao. Ob devetoj
vöri je od zsidova zse hizso
küpo, zseni stirideszét metrov
plátna za gvant. Kak de kadio
sztári Peter z verande miszto
kodivanya.

Zaisztino je Stefan komaj
pozséraj to zsupo, kak je nye-
gova zsená válila toga Máloga
Petra.

To je cslovik na poplataj!
Vi sziz lejko v nedelo v cérkvi
za nyim szédete

Od doszta gucsa je zsen-
szka opesala. Stefan je osztá-
nyeno zsupo pszóvi dao.

Vkradno je té peneze —
právi Stefan.

Jelibár ka je vkradno?

Vkradno je. On je tak ne
vido Ameriko, kak szem jaz ne.

I szégne za detetom.

Odi eszi Ferko!

Na pár pedénov velki cslo-
vik pleocse z málimi rokámi i
sze ocsi szili — tak, kak máli
goli vrábli, gda nyim mati jeszti
prineszé. Mati je tüdi henyala
z Amerikanszkim gucsom.

Znáte Stefan ka te máli
Ferko zse zná Bogá moliti. V
gojldno da ovi molijo on tüdi
dvej rokej vküper szklücsi. Ga
pitam ti tüdi molis? Szamo li
lejpo moli.

No pokázsi, kak znás mo-
liti. Pokázsi ájteki! — I dejte
vküper szklücsi dvej máliivi ro-
kej i od veszelja sze szmejé.

Szobota je.

Na drügi dén vu cérkvi vszi
szamo Máloga Petra glédajo.
Goszpocki gvant má, belo szra-
kico i tak redécsi olsztik, ka
pred nyim bi tá nájbole redécsa
paprka od vucslivoszti zsuta
posztánola. Ali to je vsze ne
zadoszta: kak je vö vzeo zláto
vöro. Cela cérkev repesce. Zdaj
bi tü lejko szam Püspek predgo
pa bi ga tüdi niscse ne poszlüso.

V pondelek je zaisztino
Máli Peter hiso küpo (ne je bi-
la isztina, ka bi od zsidova kü-
po, szamo sze pogájao za nyou.)

Hiso je küpo od skolniko-
ve dovice z-zemlov vréd. Pa je
escse po vecs zemlaj szpitávao.
Po vecseráj je v krcsmi szedo i
pripovedávao od Amerike.

Escse szo ga itak ne od-
neszli zsandárje — sze csüdüje
zsenzszka. — Isztina ka je v-
Ameriki hodo? Poglednite vij
tüdi to máte pár dinárov. Ali ne
zapravte vsze — právi szvojemi
mozsi.

Nemo sou — odgovorij
Stefan.

Za pou vöre sze premiszlo
i právi:

Zsenzszka, daj sze tiszte
pejneze.

Keszno je priso domou.

Peter ne lazse — právi szvojoj zseni — Piszmeno má ka je stiri lejta delao v trij mesztaj. I dnévno je zaszlúzso dvá dolára.

Kelko penez je to ?

Eden dolár je doszta — vise szto dinárov.

Zsenszka z rokámi vküper pocsi.

Jezus! — lazse.

Ne lazse, má dolláre, i nase peneze tüdi.

Na drügi dén je vért pá odiso v kresmo.

V Ameriki lüdjé doszta zaszlúzsiyo — právi szvojoj zseni. I zlejka je tá priti. (szezná negda je zlejka bilo, ár te je Amerika escse rada bila, csi szo delavni lüdjé prisli. Ali zdaj je vecs ne mogoucse, ár Amerika malo tühinszki lüdi püszi notri.) Hajovje odpelajo. Steri v zseleznoj fabriki delajo tiszi na dén trij dollár tüdi zaszlúzsiyo. Jaz bi escse vecs tüdi zaszlúzso, ár szem szoldák bio.

To szí vi ne miszlite ka bi tam hodili.

Dnesz szo zapovedávali porcijo plácsati — je právla zsenszka, ár je miszlila na drügi gucs priti.

Ne máram — z porcijov placšüvanyem je ne dobro pascsiti, ár na drügo leto vékse narvzsejo csi cslovik rédno placšüje.

Stefan szí je na drügi dén doszta premislávao i je malo gucsó. Zsena sze je presztrásila! Ka nyemi je? Kak vö na dvoriscse poglédne vidi ka poleh Katike je i nyej právi:

Vrla szí — pa tüdi vrla boj, gda jaz nemo domá in de ti mati kaj právila, jo bogati mores.

Vecsér pá proszi nikaj pejnez.

Zadoszta je — odgovorij zsena. Osztante domá.

Szamo escse dnesz. Dnesz de ritar tüdi tam, me pito csi jaz pridem? Szem nyemi obecso.

To szo penezje. To more zadoszta biti, pa ne osztante dugo tam.

Dnesz je vért vözréda dugo oszto. Kak je domo priso szo nyemi nogé na krizs odile.

V Ameriki tri dolláre tüdi placšüjejo, to je vözréda doszta penez.

Pa vij zsé vsze vörjete, — odgovorij zsena.

Sto je ne manyák, tiszi dobro szlúzsi. On je v drügoj leti tüdi telko zaszlúzso v bajci.

Ne lazse, ár szoszedne vészí szta dvá csloveka zsnym delala Kolosa Miklos pa Vukov Franc. Kolosa szo zsnym domou prisli i szo tüdi tak doszta penez prineszli kak on.

V Bajci v leti i v zimi je delo.

V zimi tü domá prinasz niksega dela nega — právi zsenszka.

Na drügi dén Katika száma pride solé domou. Anti je pa soli oszto.

Ocsa sze csemerij:

Zsé pá?

Ka bode sztoga pojba? Metala szta sze z Porédosovim i szta velko táblo prevrgla. Zavolo toga zdaj sztokrát more doj szpizsati „V soli sze metati neszmi.“

Zsé vszi pri sztoli szedijo, gda Anti pojeb domo pribizsij. Mocsen, dobroga zrásza je. Ocsij má mérne i kak ocsa. Nosz escse zdaj szamo máli malo rdecsi tak, kak meszecsna retkev, ali kak véksi zraszté, de táksi

krumpisov okrogeo kak ocsin.

Z bojecsim obrázom okolik poglédne i turbo na klop dene.

Oco v csemeráj zgrábi edno sibo :

Vcsaszi te bujem — ka bode sztébe ?

Mati prisztráseno pred oco szkocsi. Pojeb sze tüdi zoszága.

Ali z botom sze záto nezgodij nika, szamo mácska sze zoszága i pod stampet szkocsi.

Ocsa bot püsztij i csemerno právi :

Odi jejszt ! Dnesz vütro szizsé dvanájszet let sztar. V toj zimi bos zádnyikrát v solo hodo. Obnasaj sze tak, kak sze to taksemi velkomi pojbi sika !

Pojeb jej i sziz premisláva kak sze te more oponásati ?

Zsenszka sze radüje ka sze ocsa ne bole razcsémero. Mácska od posztelé vö potiszne glavou i preglajúje csi zsé lejko nazáj ide Katiki na klop ?

Po obedi vért turbo na sinyek obeszi i brez rejcsi z domi odide, Zsenszka miszli ka doli zrezano kukorcscse miszli domô szpraviti. Pesz z-nyim scsé iti ali nazáj ga domô sztira.

Vért vecsër domou pride. Brez rejcsi pojey vecsérjo : potom pita Antija :

Ka szte sze dnesz vcsili ? racsunsztvo i biblio.

Racsunsztvo je dobro záto ka goszpod váراسi csloveka nemre znoriti.

Gor sztáne i kaput sziz oblicsé.

Zsenszka daj mi nikaj penez ?

Ne dam — sze szvajüje zsená. Szte oblübili, ka vecs nete sli . . .

Isztina je ; ali dnesz de tam tüdi Kolosa, steri je z Petrom

priso z Amerike i on mi vsze povej ka je isztina od toga, ka je Peter razlagao ?

Pa ka vász to briga, csi je isztina ali ne ? Ka spekulerate ? Mi nemo po Ameriki vandrali.

Csi právim daj pejeze — csemerno odgovorij Stefan szvojtoj zseni.

Zsenszka sze presztrási i z omára vöpoiscse.

Té vecsër rano domo pride i nekaj pejeze nazáj dá zseni.

Jeli ka je lagao ?

Ne je nika lagao, — odgovorij vért. I je vecs nika ne gucso. Vö je sou v stalo, kak nazáj pride z lampasom poglédne deco, steri mérho i szlatko szpijo.

Anti mocsen gracsüje, — na tihoma právi.

Mocsnejší bode kak vij — odgovorij zseno. Ali Katika sze tüdi vtegüje za pár lejt jo tá dámo v edno dobro hiso.

Moja csij nede szlüzсила !

I csemerno poglédne na zsenszko.

Zsenszka sze csüdüje, ali nika je ne právla.

Doli sziz lézseta.

Kukorcscse i to malo szinou, kak szmo dobili szkoczime nede zadoszta dvöma kravoma.

Vütro ji vecs zsené na szenye.

Odajmo mi tüdi Seko — právi zsenszka, k Bozsicsi de telica szkotila i tak mo pá meli dvej kravi.

Pa lejko — odgovorij Stefan.

Tak mo penez nücáli — ercsé zsenszka. Pa to edno precсно szteno bi tüdi mogli dati popraviti, kak domou pride zidár.

Tá sztena de escse drzsála.

Tesko — vö sze szünyáva.

Csi de muszáj, tak na szprotolejtje i ne zdaj v jeszén — odgovorij Stefan.

Pa ednoga projnika bi tudi dobro bilo poglednoti tam na szenyi.

No pa poglédnem — právi vért.

I za rán je zszenszka zse vecs ne dojila kravo.

II.

Vért kak szénya domou pride krscsák na kráj má. Aldomás je pio za odáno kravo. Na poti pa tudi kak sze z konyom pelo.

Za volo postenyá je eden liter plácsati mogo.

Zavolo toga, je záto rávno hodo. Szamo ka je malo vecs gucsao, kak bi pa trbelo i pa je v obrázi rdcsi bio. Pa pá ka je cigár meszto pipe kadio.

Deca szo dugo csakali. Kak szo sze ne mogli vcsakati szo szpád odisli. I kak je vért domou priso szo zse vszi szpáli. Szamo zszenszka je gor bila i je csákala pa poszlüsala, gda do csrevli skrofali? Pa brülila de szvinyá?

Poszlüsa. Lampico zdrega, ka náj lepse gorij.

Na dugo csákanye pred hisov eden voz sztáne. Dvá csloveka gucs sze csüje. Ali szvinszko brülenye ne.

Vért je trüden. Premisláva szí, i gléda gorécsi cigár, steri zmérom kracsi i kraecsi gracsüje. Zszenszka sze je na sztol naszlonila i tak poszlühsa szvoje-ga mozsá pripovedávanye.

No pa szte jo podojili?

Ne, ne szamo vö je plácsó: Dobo szem za nyou vecs, kak pa szem miszlo za nyo meti. Tü szo penezi deni je sztráni.

Za szarou szégne i v me-jéri szprávlene banke vöpotégne.

Zszenszka vroke vzeme peneze i szí globoko odejne. Szí-
rota Seka!

Ka pa szvinyo projnika szte ne poglednoli?

Pogledno szem. Ali doszta szo proszili za nyou. Ne szem mogo küpiti — Domá tudi lejko küpimo csi gráda scsémo.

Zszenszka ga poglédne, csi scsémo, ka je to? Ali zátok je nika ne právla.

Cslovik szj nika globoko premisláva. Dete sze prebüdilo. Zszenszka na prszí vzeme i raskapcsi sztrakico.

Ka pa té? — Pita zszenszka. Z Kolosom szva v sator sla. On je tü tam bio?

Tam.

Tiszti, kak je v Ameriki hodo Tiszti.

Ka pa té? . . .

Tak . . .

Vért z zaszpánimi ocsmi tak gléda, kak, da bi szí premislávao, csi sze je escse kaj drügoga tudi zgodilo. Z cigára pepeo doli frncsne.

Pa nove potkovi szem szí küpo na csrevle.

Nove potkovi? Vsze szo escse dobre bilé.

Dobre ali tenke szo zse bilé.

Csi szo glíj tenke bilé, bi zátok escse itak do novoga leta drzsale.

Ne vém! Ne miszlim ka bi drzsale. Sto zná kelko mo jasz hoditi mogo?

Kelko te hoditi mogli? Znamkar nete máli ritar, ali pa veski postár?

Mogocse, ka escse od tej vecs mo mogo hoditi.

Premislávano poszvejt gléda.

Zszenszka csüti, ka vért nika velkoga povedati scsé.

Ali meszto toga ka bi povedao pita:

Ka sze pa kaj domá zgodilo?

Máli ritar je zapovedávo, ka sto je duzsén porcijo, naj plácsa.

Mi szmo túdi duzsni.

Do novoga leta mámo cajt.

Nemamo — odgovorij vért.

Pa szte vi pravli ka mámo cajt. Ka nebi to mislzili, ka zlehka plácsamo.

Cigár je vgaszno.

Szi szpekla krüh? — pita Stefan.

Szem szpekla.

Po mali sze doli szlácsita.

Zszenszka zibel k poszteli szprávi i szi doli lézse.

Moski sze na drügo posztel lézse i szi zgucsij:

V mesznoj fabriki trij pa pol dolárov túdi plácsajo tiszto-mi, steri sze zsé malo notri návcso.

Zszenszka v csemeráj:

Zemla náj pozsré tiszto fabriko! I vszi dolári náj kameni posztánejo, kelko ji gdér jeszte! Lazse Kolosa! To bi Vász szamo radi zapelali. Jaz Vász nepüsztim vecs v tiszto krcsmo.

Da pa penezi ne lazsejo. — On je túdi bogato domou prisao. Csi mo jaz trij leta tam, jaz escse vecs domou prineszém.

Zszenszka jocse:

Odnoreli szte, noroga szo tej z Vász napravili.

Ne, nikak je ne scsela csüti ka bi mouzs v Ameriko sou!

Na drügi den, szta drügo noncs ne gucsala, kak szamo od Amerike.

Piszati pa csteti nevejte!

Peter je túdi ne znao. Pa Peter je escse doszta potroso.

Ali jaz, jaz mo sparo, ár mam za koga náj sparam

Kata pa Anti szta szamo trnok poszlhúsala. I gda je mati jokala té je Katika túdi jokala. Anti pa je szpostenyom glédo-na ocso.

Zadvecsara je Stefan z domii odiso. Mati je deklino v krcsmo poszlála náj poglédne csi taka je ájtek tam?

Ne v krcsmo nego k ritarij je sou.

Anti je piszo domácso nálogo.

Ti Anti — právi mati. Ka szte sze vcsili vi od Amerike? ka vam je goszpon skolnik pravo?

Ka? Tam je po dnévi noucs. . . Pa tam lüdje tak odijo kak prinasz na trámi mühe z glávami doli.

Koga? Ti szi tou ne dobro csüo!

Ka bi ne.

Ka pa escse?

Velka voda Europo loucsi od Amerike. Szedemnászet dni ide hajov po vodi, ka tá pride.

Tak noro ne gucsi. Gdé bi bilou telko vodé na szveti.

Pojeb dale pise.

Kolompos Kristof je trij meszece sze vozo prvle kak je tá prisao.

Sto je té Kolompos Kristof?

Sto? Tiszti steri je náj-prvle v Ameriki hodo.

Pa sze nyemi nikaj nej zgoudilo?

Ka bi ne: zaprli szo ga.

Zszenszka je glavou sztepla

Za malo je Antija v krcsmo poszlála náj poglédne csi je ocsa tam.

Pojeb domou pride:

Ne: Ajta gucsijo z goszpodom Málim Petrom.

Zsenszka v csemeráj pojba za vüjo poucsi.

Goszpod, ti jaz dam goszpod, Peter je vandrar, pa ne goszpod. Kelko kolik penez má.

Vért domo pride. Po večerji právi :

Porcijo szem plácso. Drügo leto de menyé. Jaz pa vütro odidem.

Zsenszka sze jouse i obine szvojega vörnoga mozsá :

Drági moj edini! Pa bi Vi meli szrcé tou málo deco tí domá povrcsti? Mené tü püsztiti i to naso málo toplo hizso? . . . Sto zná ka sze má zvami zgoditi tam dalecs. Tam gdé je po dnévi tüdi noucs. Ne szte Vi csuk ali szova.

Domou pridem jaz, kak mo trij jezéro dolárov meo, ne korone ali dináre.

Ne nam trbej nieden dolár — právi z jocsom zsená — ráj mo koudivála me nede szram. Szamo Vi domá osztante . . . Deca ote eszi i ájto proszite náj nam ne odide! Náj nász ne zapüsztij. V mourji prejde. I nigdár ga vecs nemo vidli. Nigdár vecs nemo meli nasega dobroga ájteka. Csi zdaj odide.

To málo dejte zibela vö zeme pa pred mozsom z decov vréd doli poklekne i tak proszi. Ti tüdi Ferko deni roké fküper pa moli náj ájtek domá osztáne

To nájmlájse dete je tüdi roké fküper djalo. Vszi szo sze joukali. Česlovik je vsze obino i na prszí sztiszno.

No dobro je dobro, szamo szí doli lezste: Vrábli náj pojejo to Ameriko!

*

Po polnocsi se Stevan prebüdij, gor sztáne i glavon szí v roké dene pa premisláva.

V hizsi je tihota. Szamo

vóra dene tik, tak. Na sztolí pomali gorecsi lampas szvejti. Meszec szkoz okne rávnok na zibel poszveti i na sztolec na sterom je zsenszki gvant.

Stefan szidij i szí premisláva.

V nocnoj tihoti sze od dalecs csüje, kak nocni vaktar krcsij: „Popolnocsi ob dvej je, mér vszém szpávajocsim i blájzseno gor sztanenyé.“

Vóra dvej vdári . . . Tihota je.

Stefan szidij i nadale szí premisláva.

Pri meszecsnoj szvetloszti lejpo vidi zsenszko na poszteli kak szlatko i mérno szpij — edno rokou pod glávov drzsij. Z obrázom je proti máloj deklini obrnyena.

Stefan gor sztáne po mali lace na szébe potégne, potom csrevle.

Za malo sze züje, pá szédij i szí premisláva.

Gor sztáne i sze oblicsé. Na zseno poglédne.

Zsenszka globoko szpij.

Stefan bosz k omári ide. Odpéra.

Ne odréj sze. Sztojij.

Potom pomali sztopi k sztoci, gde je zsenszkin gvant. Na vádno, zsenszka klücse v zsepki drzsij.

Klücsov nega. Hm!

Stefan pred zsenszkinov posztelov sztojij i gléda, pomali pod vánkös szégne. Klücsi szo tü,

Pomal v omárni dveraj klücs obrné, klücs skriple. Zoszága sze. Dabi sze zsenszka nebi prebüdilo.

Csáka. Mérno je vsze.

Zsenszka szpij.

V omári pod gvant szégne. Penezi szo tü notri v mejéri.

Stefan szí peneze v zsepko szklácsi i nekaj nazáj v mejér dene.

Z omára dvej szrakici i dvoje szpodnye lacse vóvzeme.

Omár zapréj i klücse nazáj pod vankis potiszne.

Turbo szklina doli vzeme, i gvant notri potiszne. Na zsen-szko poglédne.

Turbo szí na sinyek obeszi. Velki kaput tüdi. Na zsen-szko poglédne.

Csrevle v rokou vzeme i v-rokaj drzsij. Vzeme palico. Sztojij i na zsen-szko poglédne.

Tiho je i szpijo vszi. Szamo vóra sze csüje, kak szem pa tá ide. Meszec méno szvejti.

Stefan sztojij pa gléda. Na zsen-szko gléda. Poglédne v zibelí máloga Ferka.

Pred dveraj escse ednok posztáne. Sztojij tak, da bi nyemi nogé korenýe püsztile.

Právo rokou na klüko dene. V lejvoj csrevle drzsij. Sztojij tak, da bi nyemi nogé korenýe püsztile.

Potom pomali na tiho klüko preiszne.

Dveri sze odpréjo.

Po prekliti vdílec ide. V kámrij szí eden kolács krüha vzeme i v edno pleteno turbo dene, stero turbo szí tüdi na sinyek obeszi.

Vó sztopi na trnác.

Preklitne dveri pomali zapréj.

V dvoriscsi Gubi pesz cmüli i okolik nyega szkácse.

Stefan sze na szteno naszlóni i csrevle gor potégne.

Pá sztojij. Pred szébe gléda. Borij sze z notrásnyim csütom.

Pod pred oknaj sztojécsov malinov zsuto liszke lezsij, tak,

kak, da bi zsen-szka zsuto janko z szébe vrgla.

Szmrtna tinota kralüje. Eden zsuti liszt z drevja po vejki doli kápke. Stefan tá poglédne.

Potom na psza poglédne.

Pazi Gubi, — praví pszovi. Pazi na stalo! Pazi na hiso! Na vsze pazi tecsász ka jazs nazáj domo pridem.

Pszovi sze trikrát kisnyé, i glavou doli povezne. tuzsen je.

Tá szí szedi! — pomali praví Stefan pszovi.

I pred hiso idoucese dveri pokazse.

Peszí tá lázse. i na milo vértá gléda.

Tiha nocs je. Vandrajocsi obláki meszec pokrívajo.

Kokotje tü pa tam zse zacsejo szvojo vszakdenésnyo ráno peszem popevati.

Stefan v stalo ide. Mári szenou dene. Potom vráta zapréj. Po dvoriscsi okolik poglédne, tak, da bi naszlednye csasz vsze viditi scseo. Na hisne dveri i okno malo duzse gléda, tam gde nyegovi méno szpijo, potom sze prekrizsi i z mén-simi sztopáji prek ograda po mali odide.

Kak je vó z vézsi na orszacsco ceszto priso, tam szí na kameni moszt malo doli széde. I escse ednok nazáj na to vész, gde sze narodo, gde je szvoje lübléne püszto, gléda. Sto zná vido de escse ednok ali ne, v szvojem zemelszkom zsvlennyi.

Vész je zse dalecs odzajaj. Drügo nemre viditi, kak szamo vizsiko drevje.

Kak okolik sercáva v sterom krají sztoji nyegova hisa, pred szebov zaglédne Gubija.

Kak sze on doli vszeo, tak sze tüdi pred nyega Gubi pozštávi.

Hej gromszka sztrela! — kricsij vért. Tak más ti szkrp na hizso?

Doli vrzse velki kaput. Na tom ténsem konci primle za bot.

Gubi pesz sze presztrási i kak automobil hitro proti domi bizsij. Ali bot steroga je vért lücsö escse hitrej leti. Vsze stiri nyemi pobije, pesz sze prekobicne.

Gubi cmüli. Ali zátok hitro sze nazáj na vsze stiri podplate posztávi i proti vézsi bezsij.

III.

Lejta tecséjo.

V prvom leti dományl jocsėjo. V drügom szí zse zgucsávajo, ka bode csi vért domou pride? V trétjem strtom leti ga zse csákajo. Zsenszka na vszaka kola rogátanye, na vszaksi pesz lajanya vö na ceszto gléda.

Ali vért niti v pétom, szesztom leti je ne prisó. Pa tüdi je ne piszo i nikaksega glásza ne poszlo.

Z-szoszedne vézsi ji je od tisztoza vremena zse pét vö slo pa tüdi domo prislo, steri zpenezi, steri pa v szirmastvi.

Zsenszka kak je zvedla, ka je steri z Amerike domou prisó, je vszaksemi sla szpitávat:

Jeli je steri glász prineszo od mojega vrloga mozsá?

Niscse ga nej vido, i za nyega ne znao.

Velka drzsáva je Amerika, tam sze cslovik zlejka zgübi.

Na morji sze doszta hajovov vtopi — právi te drügi,

Te trétji právi, doszta lüdi dela neszrecsno fabrikaj i v bajcaj.

Pesz tam vékse postenyé má kak cslovik.

Zsenszka je vszikdár z jocsom prisla domou.

V szédmom leti na vszej-szvécovo je zsenszka vszemi trejmi na brütov vö sla Bogá molit za pokojno düso.

Deca szo zdaj zse velki bili. Anti devetnájszet let sztar. Kati k mozsi valon. Ferko pa oszem let, solár.

Anti je v trinájsztom leti szlüzsbo dobo pri Leopold baotosi, za pasztéra. Za edno leto je kocsisa baotos sztirao i tüdi je poszto kocsis sze zná ne sztisztoz plácsov, ka je prvle kocsis meo.

Zsenszka je tüdi domá száma zemlou obdelávava. Pa tüdi krava je hasznovita sztvár. Vszáksó leto je tele.

Anti sze je vszaksi dén v váras pelo. Jütro zarán je sou z domi i opoldné je domou prisó. Baotos je ne znao, csi taka pojeb pojdocs vszaki dé pri dományoj hisi sztáne, mleko, zmocsaj, kiszilák na kola vzeme. Pa gda je mali, gda pa Katika sze gor szela.

Strto leto szo zse pár sztotin pejnez meli v omári prisparane.

Hiso bi trbelo popraviti dati — ercsé mati. Dnesz vütro je Katika velka dekla. Pa táksa sztára podrejta hisa, na velko szirmastvo gléda. Pokriti bi tüdi trbelo.

Anti je zdaj zse sesztnájszet let sztar. Zse kadij, i zná oszoditi, ka je na haszek, pa ka ne.

Pocsákajmo escse edno leto — na kráci ercsé Anti.

Mali je vecs ne trücala z poprávlanyem.

Edno nedelo, premisléno právi szvojoi materi.

Mama ne dajmo popravliti hiso, nego za té peneze stere mámo kúpimo kola, konye. K novoj zseleznici, stero zdaj delajo trbej doszta voziti. I na dén dobro placšujejo.

Tak szo napravili.

V prvoj leti je Anti pár jezzerov zaszlúzso. Palinko i vino je nej pio, kak ovi drúgi. Sze-fkúper szí je szamo edno vékso i lepo pipo kúpo.

Drúgo leto v jeszén je zseleznica gotova bila. Anti je pri ciglenicaj sztálno vozsnyo dobo. Kak je pa z konyi csasz meo, vszáksi den je nekaj cigla domo pripelao, steroga je malo bole poceni dobo. Pogodo sze je z cimermani, zidárom. Za pár meszecov je hizsa zozidana sztála i lejpo z ciglom pokrita. Okolik hizse lejpi nouvi plout, steroga je Anti na rdécse pofárbao.

Od szoldákov domou pridocsi decski szo tou lejpo hiso radi glédali, escse bole pa lejpo Katico.

*

Eden decemberszki vecsér kak sze je pop szanámi espere-si na vecsérjo vö z vézsi pelao. Vukovo bundo je zaszúkani tak ka sze nyemi szamo nousz i ocsij vidijo vö z bunde.

Konyi gor po bregi pomali idejo. Prouti szanámi eden túhin-szki cslovik sze preblízšáva. Kak do száni pride sze pokloni i sztáne.

Pop miszli ka kaksí koudis ali pa kaj povedati scsé?

Konyi sztánejo, z rokouv migne prouti cslovöki náj blízse pride. V zsepke szégne.

Cslovik coj ide i z tenkoga obráza veszélje cveté,

Ne poznate me g. plebános? pita té razcseszani cslovik.

Pop trnok gléda.

Ti szí to Stefan? No pa zšívés? Pa v táksem szirmastvi szí?

Cslovik sze zaszmejé, i z zsepke vö potégne eden preci kuszti paket fkúper zvezane dolláre.

Jezus Maria! — sze przsztrási pop.

Pa tak razcseszani!

Szamo tak szem priso — pa záto, ka bi me niscse nebi okradno. Mam jaz parádíski gvant — v tom paketi. Konye, pa túdi jünce, novo hiso i doszta plúgov zemlé . . .

I sze pod brádov viszécsov kecov z rokov pogladij.

Konyi cuknejo. V mrazi nescso sztáti i szami dale bizsijo. Pop sze przsztrási, kapa csi szo konyi vujsli. Kak vidi, ka je ne v nevarnoszti, sze obrne z rokov z Bougom migne.

Ka je z nasimi, zšívéjo escse — kricsij Stevan.

Pop necšuje vecs, ár szanij — kak je zšé tá naváda, ka szo zvonci gor — cinkajo.

Stevan nadale prouti vézsi ide, na nogáj z velkimi csrevliami tak skrofa, kak da bi konyi sli.

Szunce je zšé dalecs pod pregámi, gda Stevan notri vézsz pride.

Nyegova hizsa je tá péta od toga krája, kak je vézsz priso. Velka malina sztojij pred hizsov. Szrcé nyemi malo vö neszkcoci od velkoga veszeljá.

Pascsi sze. Gléda, veszélo gléda.

Na enkrát sztáne, tak hitro sztáne, kak da bi ga stoj v prszí vdaro.

Sztojij i gléda.

V dvoriszci sztojécsa malina je negova. Ali hizsa! . . .

Pred nyim eden cslovik

notri vész ide. Malo je zse mrácsno, ne pozna ga. Kricso bi nyemi, ali od csüdivanya nyemi recs ne pride na jezík.

Ka sze zgoudilo?

Odali szo hizso? Ali je pa zsenzka mrla? Ali je pa znova k mouzsi sla?

Tákse je csüo v Ameriki, ka je eden cslovik dugo v Ameriki osztano. Domá szo mrtelnoszt vö posztavili. Nyegova zsená sze z drügim zdála.

Stefan je escse hüse csüo.

Ali ne je vszákssa zsenzka táksa, gdé je náj nazádnye delo, tam eden delavec je steo dománye glászi vu „Amerikan-szki Szlovcov Glász“-i. Eden cslovik je szláre domovine piszmo dobo, ka nyegovo imé vecs decé noszi kak je pa on domá nyao. Té cslovik je püsztó szvoje delo i sze domo odpelo. Vu nocsi je priso domou, pa szamo na telko csaszá, ka je revolver gor potégno i je enkrát sztrelo zsnýé.

Po tej glászi je v szoboto pét delavcov zapüsztילו fabriko i na hajov sze szelo. Stevan je tüdi z nyimi drzsao. Vtom csaszí je zse telko penéz meo vküper, kelko je nameno domou prineszti. Miszlo je szamo escse tak dugo tam osztáti, ka bi zaszlüzso za potüvanye. Ali kak je zvedo, ka hajov brez kárte ga tüdi odpela, csi taka de na poti delo, i tak je on zsnými drzsao.

Ali moja zsená je ne táksa! právi szvojim prijátelom.

Tri tjedne sze vozo. I v trétjem tředni je tüdi to pravo:

Ali moja zsená je ne táksa.

I zdaj, kak na meszto szvoje hizse drügo novo hizso vidi szí zacsne premislávati. Ka sze je zgoudilo? Ona je ne táksa zsenzka, to je gvüšno. Ali ka

pa csi je drügi krát k mouzsi sla?

Ali je dug narédila? I na drügo rokou je prisla hizsa.

Ali pa sze odtéc odszelila?

Ali je pa mrla?

Sztójij na szredi ceszte kak eden kameni szteber.

Edna zsenzka sze prebli-zsáva prouti nyemi. Podkováni csrevli rogácsejo kak sztoupa po zmrzsnjenoj ceszti. V rokaj kosaro drzsij.

Stevan gléda. Escse ne vidi obráz ali zse jo pozno, to je máloga rihtara zsená. Znamkar je v bauto hodila?

No, od nyé mo vsze zveo — szí miszli Stevan.

Kak zsenzka do nyega pride sze nyej pokloni.

Dober vecsér, Trejza!

Zsenzka sze presztrási, tak da bi jo odzajaj stoj cukno sze sztrouszi.

Boug dáj, blájzsena düsa

— sepecse.

Stevan sze zaszmejë.

Na, na!

Zsenzka cvili. Püsztij kosaro i bizsij nazáj notri v vész.

Trejza! — kracsij za nyov.

Zsenzka escse bole bizsij.

Sze potekne, szpádne.

Stevan bledi posztáne.

Za mrtvoga me májo.

Prouti hizsi ide. Pred plotom sztáne, dveri szo odprta, notri sztoupi. V dvoriszi eden voz sztojí. Stala je drüga, hüta pa gümla tüdi véksa, z prekleta sze poszvet szvejti vö na dvoricse.

Stevan sztojij i gléda. Csi bi stoj priso bi ga opitao. Csida je tá hizsa? Ne pride niscse. Szamo mrzeo zimszki vöter zroura dim doli klácsi.

Stevan sztojij pa gléda.

Tam notri pri szlabom po-

szveti sze na eden moment edne zsenzške tenya vidla. Potom edne mocsne deklina. Pozna sze ka je dekla, ár vlaszé v edno kito má szpletene. To je po tenyi tüdi ne mococse szpoznati.

V hisi je tüdi poszvejt ali na oknaj szo férange, pa tak sze nika ne vidi.

Stefan sztojij pa gléda.

Edna dekla je zkünye vö prisla po drva. V kmici jo ne mococse szpoznati.

Na dvoriscsi sze edna csarna krpa vidi, tak velka kak eden prt. Ali to ga ne zanima, szamo telko ka je vido. Ovak sze pa vidi ka na toj krpi szo szvinyo szmodili.

Stefan sztojij pa gléda.

Notri v-künyi szegucs csüje, zsenzški gucs! Poszlúsa. Ne razmi; glász je ne poznáni.

Kaj pa ne bi — tebi mo eksztra devali. Pocsákaj.

Eden okolik 8—9 let sztar okrogel poheb vö na trnác pride pa sze na dveri naszloni, jej. Eden kuszti pecseni krumpis z edne roke v drügo predeva. Z toga krumpisa jej. Na nogáj dobre csrevle má. Obráz sze v-kmici nevidi.

Stefan sztojij pa gléda. Sztoji tam na ednom meszti, tak, da bi z kamla bio.

Sztoji pa na preklitne dveri gléda, tak, ka nyemi szkoron ocsi vö z-gláve ne odido.

Poheb ga v-pamet zeme. Pár sztopájov naprej sztopi i ga pita:

Lejko goszod koga iscsejo?

Po pláscsi v-prvom momenti ga za goszpoda drzsi. Ali gda zaglédne ka je pláscs razcseszán i grdi pa pod plásksom vö glédajocse velke csrevle. Ga szram gráta ka toga cotasa je

za goszpoda zvao i gizdávo es-cse ednok pita:

Ka cséte tü?

Cslovik gléda. Ne dá odgovor. Tak, da bi nebi csüo.

Poheb tüdi gléda. Ednok je zse vido takse túhince pri novoj zseleznici, gda ga je tüdi brat szebov zeo.

Pise na krumpis, i znovics právi:

Na brata znonkar csákate? — ne je domá.

Cslovik gléda. Odgovor ne dá.

Ali szálást cséte? — na dale právi. Prinasz nemrete szpati. Ite v-krcsmo, tam dobite. Tisztí májo v stali zadoszta meszta.

Pa vrocsi krumpis nadale z-edne roké v-drügo deva.

Dekla glavou na dveri vöpotiszne. I proti sztojécsemi csloveki gléda.

Sto je to?

Nikák szállást cséte.

Bi radi prinasz szpáli?

Cslovik z-glavov migne.

Dekla roké pred ocsi dene i tak sercáva. V kmici toga csloveka za trüdnoga i szirmaskoga konstatera.

Dekla sze nazáj notri obrné. Csüje sze kak právi:

Vünej je niksi vandrar, rad bi prinasz szpao.

Odgovor sze necsüje. Edna bela mácska v-hiso bizsij.

Cslovik pita:

Sto sztanüje tü?

Sto? — odgovorij poheb.

Mi. To je nasa hisa.

— Csidi szí ti?

— Csidi bi biu, Ocsin.

I pecseni krumpis z-tentnimi písztami nadale lüple.

Med dverami sze zsenzška pokázse, stera na glávi má robec nazáj zvézano.

Sztójij i gléda toga tam na dvoriscsi sztojécsega vandrara, steri má na glávi eden razcse-szani krscsák, kosavo keco, dugi zakrpani pláscs i velkécsrevle na nogáj . . .

Na dvoriscsi sztojécsemei csloveki v-kolenaj nogé drge-csejo.

Mi nemamo meszta za szpanyé — právi szirovim glá-szom tá zsenzka.

I sze nazáj v-künyo obrné.

Cslovik sztojij i gléda.

Pojeb nadale poszéra vro-csi krumpis.

— Ne szte razmeli? — právi te pojeb tomi sztojécsemei cslo-vekii Malo vise odnász je krscs-ma. Mi szamo da je bucsa dá-mo szálas, pa te tüdi ne vszákomi. V-krscsmi za dvá krajcara száksi dobij meszto, v-stali ali pa na gyümlí.

— Kelko vász je?

— Kelko nász je? Gda vecs, gda menyé, v pondelok nász je nájvecs bilo, ár szmo te koline melí . . .

Pojeb krumpis pojeb i po drügoga ide. Z-drüгим krumpi-som pride vö, i navarno gléda tam pri vrátaj sztojécsega cslo-veka.

Nazáj notri v-künyo ide i právi:

— Mama! Té cslovek ne-de dale

Nede? Znamkar nyemi je Anti pravo, ka naj k-nampride? Csi nyemi je on pravo té . . .

Sze nerazmi ka je je právla.

Mácska z-künye na dvo-riscse pribizsij. Pojeb tüdi vö pride.

Poznate vi mojega brata Antija?

Poznam — odgovorij z ne-milim glászom.

Znamkar vam je moj brat pravo ka tü prinasz lejko szpíte?

Ne, ne je pravo.

I cslovek nadale sztojij.

Pojeb sze v hiso obrné. Za malo vremena nazáj vö pride i právi:

Eno tam pri stali szí szed-te doli. Moj brat tudi vcsaszí pride i té vam on povej csi fakka te lejko prinasz szpáli ali pa ne.

Cslovik pomali proti stali drzsij i kak nimo prekletni dvér ide, malo posztáne i notri gléda. Okno tüdi sercávo. V preketi je ne vido nikoga i szkoz okna tü-di ne, ár szo glazsojne zajokane.

Pri stali szo ednegor obrnyene talige poleg sztene posztávlene. Na té talige szí je szeo. Na dvoriscsi je tihota. Stale sze csüje kak negda, negda, dvá konya z-nogámi rogácseta kak nogo zdigneta i nazáj doli na zemlo vdárita. Málo tele blejé, krave kak zglavámi szem pa tjá mignejo, z-lancami rogácsejo, sze sztega zse csüje ka v stali vecs zsvíne jeszte.

Ali cslovik szamo proti hisi poszlúsa.

Vünej je popolnoma knica posztánola. Na viszíkoy nébi sze zvezde szvetijo, i na sztreji sze od zvezd bliszkecse beli szrén.

Med vrátami sze pokázse eden mocsnoga 'zrásza mládi cslovik, steri je v-toplom zim-szkom gvanti oblecsen i prilics-ne csrevle má na nogáj. Med zobámi pipo drzsij. Vráta zapré i zarigla.

Dekla na trnác sztopi, i na tihoma nyemi právi:

Eno tam pri stalaj, eden koudis szedij, steri szálas proszi.

Koudis? Pa zaka szte nyemi ne povedali ka náj v-krcs-mo ide.

Právi ka sze vŕva poznata.

Decsko proti stali gléda ali v-toj velkoj kmici sze szamo eden csaren pont vidi.

Decsko szkricsij:

Odkec szte prisli?

Od dalecs — na tihoma odgovorij cslovik.

Decsko dvérca tüdi zapéra, i v-tom megnyenyi sze Gubi pesz v-dvoriscse potégne. Sze vidi ka je z-decskom hodo — szamo ka je nindri zaosztano. Znamkar je z-ednim drúgim pszom nájdbó meo.

Decsko v-hiso odide i obri okne doli zeme lampico.

Na sztoli je zsupa — právi dekla.

Sto je té koudis? — pita zszenszka, stera zse pri sztoli szedij sztém ménsim pojbm.

Dekla renglo neszé v-hiso. V-rengli brcsijo krvajice i prijét-no disijo ne szamo lacsnomi csloveki, nego szitomi tüdi. Mácska nazáj v-hiso pribizsij i pri sztoli na klop szkocsi.

Sto je tam vöni? — muvi decsko. Vcsaszi poglédnem.

Szpicé zeme i lampico vuzsgé.

Niksi nevaren cslovek — právi dekla.

Meni sze tüdi nevidi — odgovorij Jancsi. Trnok je glédo hiso, pa tüdi v-preklet. Po dvoriscsi je vsze okolik glédao. Mené je pito kelko nász jeszte.

I sz-tentnatimi prsztámi szí je edno povijto krvajico v-ro-ke zeo.

Prekléto — szí zgucsij tüdi. Vcsaszi poglédnem sto je i ka scsé?

Dekla sze zoszága.

Jaj ka pa csi . . . Szeke-ro szí ne vido pod pláscsom?

Jancsi sze sztepéj.

Mogocse pod pláscsom.

Za nikoj nyemi ne dáj szá-las — právi zszenszka.

Decsko pipó vö z-lamp zeme:

Tak ga vö lücsim, ka . . .

I z-lampasom vö ide.

Ne miné edna minuta, i nazáj v-hiso rogácejo csrevli. Decsko je blejdi i od sztrahov niti k-rejcsi nemre prijti. Za malo právi:

Mama, mama! — Gubi sze trnok veszelij i okolik toga csloveka csárdás plése . . .

Lampas nyemi v-rokej dr-gecse.

Zszenszka trnok gléda:

Kaa? . . .

Gubi po nyem szkácse.

Jezus Marija! — i gor szkocsi — Jezus Marija . . .

Lampas z-rok zgrábi i vö proti stali bizsij. Vszi trijé; dekla, tüdi i Jancsi za materov sze pascsijo.

Cslovik tam vöni na taligaj méno szedij. Pesz cmüli od veszélja i po csloveki szkácse, pa ga lizse.

Kak zszenszka vö pride pesz k-zszenszki pribizsij i nazáj k-tomi csloveki.

Zszenszka sze pascsi i lampas vizsiko gor proti csloveki drzsij. Deca nalegüjejo sinyek, ka bi bole vidli.

Cslovik gor sztáne! Gléda. Csi taka escse stoj pride?

Ne niscse.

Zszenszka sztáne. Csloveki vu obráz poszvejtí, szamo edno megnyenye na nyega szpádne poszvejtí i nyej z-rok szpádne lampas.

Oh moj drági! — szkricsij i z-dvöma rokama okolik

sinyeka obine toga csloveka. Oh
moj drági edini!

*

Pri vecsérji zsenzška roké
fküper szklücsi:

Oh moj drági lübléni mozs,

pa zaka szte ne ednáko notri v-
hiso prisli?

Tak je — odgovori cslo-
vek. — Amerika je od tée da-
lecs. Od Amerike do domá je
escse dale. Ali od vrát szem v-
hiso, znás moja drága dúsa, to
je nájbole dale bilou.

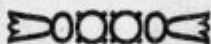
Drági moj dom.

Drági je dom i veszéi
Lejpa je rouzsa vtegléni
Lúsno je bilou to málo
Prekmurje, gdé szem gor zrászo.

Tam v tisztí bregáj, dolinaj
I vu Prekmurszki ravninaj.
Veszélilo me je lejko
Ár szem sze ne nígdár sztepo.

Ne kak zdaj od doma dalecs
V tühinszkom, tühinszki szamec,
Gdé neman nindri nikoga
Ne doma, ne poznánoga.

Barbarics Kalman
Szebeborci
zdaj Canada.

Varaski lüdjé.

Nevarni obláki plavajo na nébi
Steri szo puni dezsdzsa i tocse
Vszi lüdjé pod sztreho bezsijo
[pred nyimi
Ali ni eden sze ne sztara ne jócse.

Vraskim lüdem je tocsa veszelica
Steromi bi várasi na pamet prislo?
Ka tam dalecs trepecse vszáka
Vesznica
I milion lüden bi sze trüd onicso.

Szamo jaz, steri szem med grüda j gor rászo
Nemilo z-globokim zdühávanyem molim:
Obvari nász ne zemi nam naso hráno,
Té obláke razzseni, — te lejpo proszim!

Talányi Franc.

Radoszt za vszákoga je cejnik, vu sterom vsze náides, ka je
potrejbno za téebe, za tvojo drzsino i hizso, vsze tak preglédno raz-
deljeno, ilustrirano i opiszano, ka szi cslovek brez szile, lehkó, ko-
motno preberé, ka nyemi je nájbole potrejbno. Taksi cejnik za vszak-
danésnye potrejbne predmete, dári, goszli, odejvko itv. Vszáki k-sen-
ki dobi, csi posle na postno kárto szvoj adres szvetovnoj firmi H.
SUTTNER v-Ljubláno stev. 884.

Hasznovito znánye

Csloveka plod, jeziki vadlůvànnye.

Pribli'zno 1700 millio lůjdi klácsi eto naso velikanszko zblata kruglo. Veliki racsun je tou. I csi de sze cslovecsansztvo nadale tůdi vu nágli sztopájaj povnozsávalo? — pita bojnoszt. Odgovor je sztálen: Meli mo meszto te tůdi. Zsivis nam tůdi zide. Vejnm mourja zszvojov nezgovornov robjov vnozsinov lehko cslovecsansztva pétkrátno vecsino hránijo.

Cslovecsansztva vecs kak polovica, rédno 872,522.000 dűs vu Ázsiji zsvé. Afrike prebiválsztvo: 102,445.800, vu Szevernoj-Ameriki 137,7000.000 vu Juzsnoj-Ameriki 64,727.000 lůjdi zsvé. Europe prebiválsztva racsun je 493,770.000 vu Ausztráliji 5,140.000 lůjdi zsvé.

Nájvecs lůjdi prebiva vu Chini 400 millio, potom vu Indiji 250 milio, vu rédi naszedűjejo Záhodna-Europa i Zdrűzsene Drzséle. China telko prebiválsztva ma, csi bi je vu stiri redáj goriposztavili na masejrannye, kak szoldáke, te bi szkoron trikrát zaszűknoli okoulivrat zemlou. I tou neszmerno drzsélo zdaj vu sztráji drzsij Anglia. I csi sze tá China gori zbudí, kak sze je gori zbudó Japán, te de lehko trepetala Europa.

Indije prebiválsztvo vu stiri szoldacski redáj goriposztávleno bi dou-drűgikrát szégnoli okoulivrat zemlou. I té 250 milionszki národ podjármlenoga drzsi Anglia. Ali zse nej dugo. Gand-

hi-a národ sze zse prebűdjáva...

Cslovecsansztvo szo po dosztaféle násztajaj meli návado na csupore razdelíti. Csi bi tou pravli, ka jesztejo posteni i bojdikaj lůdjé, razdelítev nebi bila primerna, ár postenoga lűdsztva doszta menyé jeszte, liki bojdikaj lůjdi. Csi bi tou pravli, ka jesztejo bogáti i szíromaski lůdjé, páli bi szamo tou bila nevola, ka bi trno malo bilou bogátcov i nezgovorno doszta szírmákov. Csi bi pa tou pravli: jesztejo blájzseni i neblájzseni lůdjé, blájzsenoga csloveka bi komaj najšli.

Blumenbach-a na csupore razdelítev, ki je lűdsztvo po obráza fárbi na pét plodov razdelijo, je szledécsa:

1. Kaukázuski plod. Eszi szlisijo europszki plod, hinduske, arabje i zsidovje.

2. Mongolszki plod. Ktomi szlisijo, china, japán, burmanje, Fűlöp zátonszki, sziami törki szamojed i lapp.

3. Négerszki plod. Ktomi szamo csarni szerecsenje szlisijo.

4. Maláyszki plod. Tou je juzsno-zhodni i vu Juzsnoj-Ázsiji zsvoucsi plod.

Kelkoféle jezиков gucsi cslovek? Tomi niti racsuna nega, ka kelkoféle jezikov jeszte vszevkűper na szejti. Jedino vu Indiji blűzi po 60 féle jezikai sze stűkajo zszenszke. Vu prvejsem velkom vogrszkom országi

je prebiválsztvo 10 jezikov. gucsalo. Szvejtá vsze jezike na 12 velki jezicsni csuporov razdeli znanoszt. Trijé glávni szo szledécsi:

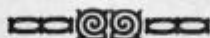
1. Románszki: Eszi szlisijo talianszki, francuski, spanyolszki, portugálszki i román-szki jezicke.

2. Germánszki: K-tomi szlisijo svédski, norvéski dán-szki, ájriski, angol-szászki, hol-

landszki i nemszki jezicke.

3. Ural-altágszki: Eszi szlisijo vogrszki, finnszki, törszki, mongolszki, tunguzki i szamojeoszki jezicke.

Ka sze pa lüdsztva verevadlúványa dosztája, csi gli je szamo eden Boug i edno je nyegovo vadlúványe tüdi: lübézen . . . — i dönok jezero pa jezero vadlúványa kralüje na szvejti.

Szvetovni rekord.

V Ameriki je na véksa hisa WoolWorth Building, stera je 284 metrov v viszika i stirideszét metrov pod zemlov. Nyéna znotránya drzsánye je 13,200,000 köbnog, nájvékse znotránye drzsánye pa má v Csikágói Furniture Mart, stera je 25.370.000 köb nog. Nájvisisi zid je do szega mau escse itak Pariski 300 m. Eiffel törem, nájvéksi szteber do szega mao v Newyorki „Szloboscine szteber“, steri je 47 metrov visziki i sztebra v glávi má 40 lüdi meszto, kak je pa gotov Gizehi szfinx, toga drzsijo za nájvéksega, dugi je 59 metrov i obrász má 5 metrov sürkoga. Amérikanci zdaj escse véksi szteber zidajo Robert Lec generáli, steroga fundament je 280 metrov veliki.

Na szvejti nájvéksi moszt je v Newyorki Brooklyn moszt dugi 1800 metrov i 300 m. sürki. Zsmeten je 130.000 m. Kosta 15 milliö dollár. Na szvejti nájvéksa csatorna je v Kini takzvána caszarszka csatorna, stera je 1854 kilometrov duga. Na szvejti nájvékse meszto oblézse Berlin 87.000 hektárov. Sv. Petra cérkev je nájvéksa, zidali szo jo 430 let, v-tom cajti je 50 Rimszki pápov mrlou. Najvékse orgole szo v passani, stera májo 208 regisztrov i 16.000 zsvoglóv. Nájvéksi zvon je na japánszkom Osaka városi, visino má 8 metrov, okrogel 14 m., zsmeten 140 tonna.

Na szvejti nájvéksa knizsnica je v Parisi, Nacionálna knizsnica, stera 4 milliö knjig má, 500.000 nape i 500.000 rokopiszov. Na szvejti nájvékse knjige „The War of Rebellion“, stera 120 zvezani lexikon formo z knjig sztojji, vszáka knjiga má 1000 sztráni i szo zsmetne 5 metrov, edna ovój posztávléna 10 metrov duzsino vözadene. Na szvejti nájvéksi kep je Tintoretto Paradicsom i je v-Velenci vu dozse paloti. Sürki je 26 metrov, visziki 11 metrov. Szvejtá nájvéksa zláta grüda je Weleome Stranger, stera je zsmetna 95 kilo, vrednoszt má 48.000 dollár. Nájvéksi bogátec je Henry Ford, steroga vrednoszt je pár razcseszani milijonov vecs kak Rockefelleri.

SZENYÁ.

A.) V-Prêkmurji :

- Beltinci:** (zivinszko i drôvno) 20. jan., 24. febr., (na présztopno leto je 25. febr.) 25. aprila, 27. junija, 15. julija i 5. novemb.
- Bogojina:** ('ziv. i drôvno) 25. febr., 20. márc., 19 máj., 20. jul., 4. szept., i 16. novemb.
- Cankova:** ('ziv. i drôvno) v-pondêlek po cvetnoj nedeli i v-pondêlek po szv. Trojsztva nedeli, 24. szeptembra i 11. novembra.
- Črensovci:** ('ziv. i drôvno) 14. márc., v-pondêlek po 3. máji i v-pondêlek po 14. septembri i 20. oktobra.
- Dobrovnik:** 6. ápr. (szamo 'ziv.) i drôvno 25. jun. i 2. okt.
- Dolènci:** 16. julija i 6. decembra.
- Dokležovje:** (konjszko, ro'zeno i drôv.) 18. jun. i 21. aug.
- Dolnja Lendava:** (konjszko govenszko i drôvno) 25. januára, v-csetrtek po trétjój posztnoj nedeli, na Velki csetrtek, po Riszáli v-pondelek, 28. jul., 28. aug., 28. oktobra i pred bo'zicsom v csetrtek, vszáki tork szvinszko szenye. Csi velko szenye na tork szpádne, teda szvinszko na drúgi dén.
- Grád:** (G. Lendava) 28. márc., 20. jun., 15. aug., 29. szept. i 30. nov.
- Hodoš:** ('ziv. i drôvno) 10. márc., 5. jul., 19. aug. i 5. okt.
- Križevci:** ('ziv. drôvno) 16. aprila, 4. junija i 27. oktobra, vszako prvo szoboto v meszeci pa szvinszko szenye. Csi szpádne na tó szoboto szvétek, teda tó szvinszko szenye na drúgo szoboto szpádne.
- Krog:** mája 4.
- Küzdoblan:** na Križavo.
- Martjanci:** ('ziv. i drôvno) 6. máj., 6. aug. i 23. okt.
- Murska Sobota:** (konyszko govenszko i drôvno) pred fasenszkov nedelov v-pondêlek, pred Vüzmom drúgi pondêlek, po Vüzmi strti pondêlek, 24. junija, 24. avgusztá, 15. oktobra i 6. decembra.
- Petrovci:** 4. jun., 4. jul., 8. szept. i 23. okt.
- Pužavci:** 3. julija

- Puconci:** (ziv i kram.) 28. máj., 10. jul., 10. szept. i 10. nov.
- Prosenjakovci:** (ziv. i kram.) 15. márc, 16. junija, 2. szeptembra i 28. novembra.
- Rakicsan:** (ziv.) 26. márc, pred Riszáli v-tork, 2. julija, 16. avguszt, i 8. oktobra.
- Selo:** Na prvo nedelo po Szrpnj Margyi i na Miklosovo,
- Sv. Benedek:** pred pepelnicov, po posztni kvatraj, po cvetnoj nedeli, na velki Pétek, po jeszénszki kvatraj i pred koledi vszigidár v-pondêlek.
- Sv. Jelèna:** 18. avguszt.
- Sv. Jüri:** 24. aprila.
- Tišina:** (ziv. i kram.) 10. aprila i 7. szeptembra.
- Turnišče:** (ziv. i kram.) pred Cvetnov nedelov v-csetrtek; na drügi pondêlek po Vüzmi; pred Riszáli v-csetrtek; 12. junija, pred Velkov mesov v-csetrtek; po Máloj mesi na drügi dén; 4. okt. i vszáki csetrtek szvinyzsko szenye. Csi velko szenye na csetrtek szpádne, te szvinyzsko na drügi dén.

B.) Medjimurje.

- Csakovec:** 3. febr., v-pondêlek po Cvetnoj nedeli, 30. jun., 3. aug., 13. okt. i 25 nov.
- Draškovec:** v-szrédo po Gyürgyavom, 7. i 16 aug. i 11 nov.
- Kotoriba:** 9. márc, 27. jun., 30. szept. i 30. nov.
- Nedelišče:** 10. máj., 15. jun., v-pond. po Agel. ned., 13. dec.
- Prelog:** v-tork po Riszáli, v-pondêlek na Jakobovom.
- Rác-Kaniža:** 16. máj., 24. jun., 10. aug. v-szrédo po Bêloj n.
- Mursko-Šredičešče:** 1. máj., 20 jun., 19. aug. i 26. okt.
- Strigova:** 19. márc., 22. jul., 30. szept. i 4 dec.
- Sv. Jelène** pri Čakovci; 22. máj., 22. aug. i 22. szept.
- Sv. Rok** pri Čakovci: na Rokovo i Mihálovo.

C) Ljutomera kraj.

- Ljutomer:** v-tork po vszáki kvatraj i v-tork po Vüzmi.
- Sv. Križ:** 3. máj., 26. jul. i 6. nov.
- Màla Nedelja:** v-csetrtek pred nedelov szv. Troj. i 21. okt.
- Veržej:** 5. máj., 29. szept. i 30. nov.
- Sv. Jurij ob Scsavnici:** 3. febr., 25. ápr. i 21. nov.
- Gornja Radgona:** 3. febr., 25. máj., 10. aug. i 15. nov.
- Sv. Duh:** 24. aug. i 13. dec.

Sv. Peter: 17. jan., 30. jun. i 21. szept.

Apače: ('ziv. i kram.) 26. aprila, 9. szept. i 18. okt.

Cven: ('ziv. i kram.) 18. mάρca, 9. szeptembra.

D) Ptujja kraj.

Ptuj mesto: ('ziv. i kram.) 23. aprila, 5. augusta, 25. novembra. 'Zivinszki vszákó prvo szredo v meszeci izvön v augusztí. Szvinyyszko vszákó szredo.

Ormož: 'zivinszko vszáki pondelek v januári, februári, márci, máji, juniji, juliji, szeptembri, oktobri i dec. Szvinyyszko vszáki tork. 'Zivin. i kram. 1. pondelek po sv. Jakabi na Martinovo.

Ptujska gora: 'zivinszko 18. mάρca, velikonočni tork, 6. szoboto po vel. noči, 2. jilija, 14. aug., 7. szept.

Breg pri Ptuj: 'zivinszki: 10. mája, 6. junija, 12. julija, 26. augusztá, 13. szept.

Sv. Andraž v Sl. g.: 'ziv. i kram. 13. junija, 30. nov.

Sv. Tomaž pri Ormožu: 'ziv. i kram. 21. junija, 28. augusztá, 28. oktobra, 3. decembra.

Trnovska vas: 'ziv. i kram. 30. junija, 2. szeptembra

Sv. Urban v Sl. g.: 'ziv. i kram. 25. mája, 26. jilija.

E) Maribora kraj.

Maribor: (meszto) vszáki drügi i štrti tork v meszeci je szenye za vszákó vrszto domácse 'zivine (konye, govedo, ovce i koze), csi je v tork szvétek, sze obdr'zi 'ziv. szenye dén prle. Vszákí pétek szenye za szvinyé csi je v pétek i szoboto tr'zni dén za vsze kmécske pridelke i szüho blágo, za kramare itd.

Slov. Bistrica: 24. febr. na Velki pétek, 4. mája, 4. jun. 25. jilija, 24. aug., 15. nov.

Poljčane: pondelek po kvat. nedeli v posti, v po Vnebohodu, 29. aug.) 15. novembra.

Spodnja Polskava: 3. febr., 10. mάρca, 30. junija, prvi pondelek po 3. avg., 9. szept.

Sv. Lenart v Slov. goricah; 20. januára, v pondelek po Beli nedeli, 19. mája, 24. junija, 2. augusztá, 4. okt. 6. novembra.

Fram; 26. jilija, 21. szeptembra.

Pazite i varte szvoje zdrávie!

Nasi sztári ocsáci szo prav meli, gda szo nasim roditelom porácsali rekoucsi: „Držite sze sztári regul, da szpodobno vcsinite szvoje tělo na delo i obládate bolezní, stere vász doszegújejo.“ Eti vam prinásamo níkelíko táksi regul

za zdrávie i bolecsine,
steri regul sze je vrédno dr'zati,
ár sze hasznovite ká'zejo.

Za útra

gdagori sztánes vsze těla tále szí ribaj z-Fellerovim Elsafluíd-om, csi obcsúttis bolecsino. Tou těli valá i o'zví je, obarje je prouti prehládi, násesztí itd., z-vodouv zmésani, je dober za grgránye i oplakúvanye, varje od násesztí i od metnoga odúhávanya, od gúta bolezní, obdr'zí zdráve zobé ár, vmori bolecsine klice.

Na potúvanyi

je Fellerov Elsafluíd jáko dobro szredsztvo na odvvrnénye i vtihsanye bolecsin; nísterno kaplo na cuker píucseno potíssa zburkani zaloudec, teskosz, riganye, mantrnico i morszki beteg. Valá prouti gláve i zoubi bolezní, szmicanyi. Zato ga je potréjбно z-szeboim neszti.

Vu vodi zmésani je dober za mujvanye, ár vmori, betegov klice. Nezracúnano je na velíki haszek i dobrouto Fellerov Elsafluíd národi

Falé pride, csi sze edno pouť vecs naroucsi vkúp. Z-pakivanyem i postnínov kosta 9 návadni, ali 6 dvostrukni, ali 2 specijálníva glá'zka 62 dínára.

Vecsér

naprě pomága szen, trúдно, zmantráno tělo z-Elsafluíd-om mázanye, vocsenye mentúje reumaticsoe bolezní trganye, rezanye, krepí szlabe 'zivce, rouk i noug bolezní; naprej pomága krví prelvjv po 'zilaj, ocsvrstvi tejlá dr'zánye. — Z-edním i lepou dísecsi Fellerov Elsafluíd je gvúšno szredsztvo prouti nedíji, kasli, reklányi.

Pri hl'zi

je Elsafluíd vise 33 lejt szprobano domáce vrasztvo. Za oblagánye z-mrzlími capami, i gda je potrebna hitna pomoucs je gvúšno szredsztvo. Z-Fellerovim zikonom oznámenyen Elsafluíd, kak gvúšen kozmetíkum sze vu pofekaj i pri szpodobni trstvaj v-návadni glá'zka po 6 dín. vu dvostrukni glá'z'kaj po 9, ali v-specijálni glá'z'kaj po 26 dínári dobi. Za 'zaloudec poprávlanye Fellerove Elsa pírule (edna rola 6 skatlic) 12 dín.

Nadale 18 návadni, ali 12 dvostrukni ali 4 spec. glá'z'kov 102 dín. 54 návadni, ali 36 dvostrukni, ali 12 spec. glá'z'kov 250 dín.

Naroucsauye adreserajte tocsno na

Eugen V. Feller apotekár Stubica Donja br. 838

Hrvatska.

Prva pomocs pri neszrecsi.

Csé sze je stoj za gifto t. j. csemér z pio ali pojo, náj pijé do-
szta mlácsne vodé zmejsano z olijom, z rásztoplením zmoucsajom,
ali z szoljov, na tou zacsne vómetati i tak csemér z zseloudca vó-
vrzse. Ob enem devajte nyemi na glávo mrzle ovitke. Csé je napráv-
leni csemér z pio, náj pijé mlejko ali bilicsni belják. Csi sze komi v
guti kaj sztavilo, ka bi sze miszlo zadaviti, ga vdarte pár krát po
hrbti i ga scsegécsite po guti, náj zacsne plúvati. Csi sze stoj zadú-
sij z gázom ali v dini, ga odneszte na csiszti zrák. Csi sze stoj
obeszto, prereste vajat na sterom viszij i ga pomali zemte doli náj
nede szpadno. I pripravite nyemi umetno zdihávanye.

Csi je stoj szpadno i je od toga omedlo, ga polozste na klop,
szrakico nyemi razkapcsite, zmrzlov vodov ga po skropite po prszaj
i po cseli. I pripravite nyemi umetno zdihávanye.

Csi je koga vdaro bozsi zslak ga, dente v posztelo ali na klop,
pod glavou nyemi pa visziko posztelte. Na glávo nyemi devajte mrzle
ovitke i gvant razkapcsite.

Csi stoj z rane trnok krvavij, operte vó rano i jo sztisznite, da
náj ne pride v nyou zrák, i jo z csisztim plátnom zvéste.

Csi komi z nousza trnok krv tecsé, náj z nouszom mrzlo vodou
gor vlecsé. I ne sinyek nyemi vlejte mrzlo vodou, pa csi je mococse
túdi na hrbet. Náj bougse je pa tiszto lüknyico stere nyemi krv tecsé
z csisztov mokrov vatov zateknoti.

Csi cslovik zmrzne, i miszlite, ka je v nyegovom teli escse zsi-
vot, ga odneszte v edno hladno szobo i ga pomali z sznegom ribaj-
te i v mrzle prté ga povite, tecsász ka sze nyegovo telo i kozsa
odegreje, po tom sze szoba lejko pomali zakóri i szegreje. Drzste
nyemi pod nousz szalmiják ali éther! Nikak pa neszmitte zmrzjenoga
csloveka v toplo hiso odneszti.

Csi stoj omedlej, ga dente na kloup. Pod glávo nyemi nika
ne dente, szrakico na sinyeki i na prszaj razkapcsite, v obráz i na
prszaj ga poskroupte z mrzlov vodouv, pod nousz nyemi drzste
szalmiák ali pa jeszik! Kak k szebi pride nyemi dajte vino ali dobro
zsganico!

Csi szi je stoj nogou ali rokou sztrou, dente ga ka náj ednáko
lezsij i náj bode méren, zavézste nyemi i ga odpelajte doktori.

Csi sze komi kaj zmózdzsilo mrzle ovitke devajte gor.

Csi sze stoj zsézsgao, dente nyemi na rano v oliji, vazalini ali
v glicerini namocseno csiszto plátno.

Toplote mera.

Toplote mera je trnok vázsna pri vszáksem goszpodársztvi.

Na priliko doktor (vrácsnik) pri betezsniki nájprve zmeri nye-
govo vrocsino, da szpoznáva znacsáj i bolecsino. Csi denemo toplote
mero pod pazdje ednomi zdravomi csloveki, kázse navádno $+37^{\circ}$
C. Pri betezsniki pa je vszigdár visisa; pri te edni doszégne 40° C.
ali pa escse vecs.

Na priliko pri zsvini je narávna toplota zdravoga konya 37⁵—38⁵⁰ C, zdravo govedo 38 39³⁰ C, zdrava ovca, koza i szvinya 38⁵—40⁰ C. Stale i hlevovje bi mogli meti toplouto 14 16⁰ C. Tou toplouto doszégneto po leti tak, ka v gojdo rano i vecsér kak je zsé i escse hladno odprémo dveri, ka vö z lüftamo. I v zimi pa velki stalaj i hleváj pa tak napravimo tople, ka z szlamov ali z listjtom zménsamo nyihovo velikoszt.

Návodno sze po zimáj vecskrát dogodij, ka nasim vértam v kleti ali v peovnicaj zmrznejo polszki pridelki, tak kak krumpisi i drügo v kleti nahájajocse. Csi pa mámo v klejti obeseni toplote mero nasz té opomina na csákajocso nevarnoszt. Csi toploute mera kázse szamo pár sztopin toploga. tak známo, ka sze prouti mrázi moremo obvarovati i to tak, ka pokrijemo szlamov ali kakšimi cotami v kleti nahájajocso vrednoszt, csi pa bi velki mraz bio, v klet posztávimo v ednom pizskri zserjávó vougelje, steto v kleti nahájajocsi zrák szegreje na telko, ka nam toplomer pokázse, ka sze vecs nemamo bo-
jati od zmrzsenyenosztí.

Visnye liker.

Vlej liter csiszto domácso zsganico na eden kg. vküper zmozsdjene visnye i to deni vszefküper v eden glazs z velkov grlov. Glazs dobro zadelaj, tak da náj ne pride notri zrák. Té glazs deni na szunce, po stíraj tjédnaj szprejsaj vö. Zdaj szkøjaj 1/2 kg cukra szüröp, pa vlej gorik, deni escse zráven coj 2 deka klince i cimét. Tak tou zmejsaj vszefküper i znouvics vlej v eden glazs, steroga trij tjédne dugo mores vszáki dén gor sztrousziti. Po trétjom tjédni precedi likör i potem za tri meszece pretocsi v drüge glazse.

Orehove zselocsne kaplice.

Rávnok v tou formo kak visnye sze naprávi z orehov zselocsna kaplica, stera je jáko dobra prouti zselocsnoj bolescini.

Zelene orehe. — okolik Petrovoga — trbej nabrati i vküper zrezati, v küper zrezane orehe v eden glazs denejo i na nyé sze vlijé zsganica. Nadale sze vsze tak má napraviti, kak pri visnye likerí.

Jeszik.

Csi scsémo z vina ali szádja dober kiszili jeszik napraviti sze moremo szkrbeti, ka tá tekocsina náj má 25 30⁰ C toplócse, ovak sze ne szkiszi. Csi pa má od 35⁰ C vise te preneha kisziti.

Bilice.

sze zlezséjo v masinaj (28—29 dni) pri sztálnoj toplouti 42⁰ C. Nisisa toplouta pokvarij bilice, visisa pa vmorij v nyij zsvlénje.

Lepota — zdrávje obouje potrebúje réduo gájo, ali li szamo z-zdravim, zavüpnim szredsztvom, kak Fellerova mászt za obráz i obrambo kou'ze (i prouti szüncsnim sprinkam. Nadale Elsa-mászt za porászt kou'ze, 2 glá'zka za naprej poszlani 40 din. Fellerove Elsa 'zájfe za zdrávje i lepoto zdrávavo vu szebi szamo dobre i hasznovite zesztovine (6 féle: lilijov, rou'zni, glicerínov, borakszov, kátranov i 'zájfa za brjánye) k-tej 5 glá'zkov na prebéranje po naprej poszlani 52 dinárov k-ljekárniki FELLER, Stubica Donja br. 838. Hrvatska. Za prányé glá-
ve: Elsa sapun 3 din. 30.

Tà vöra je remek delo

je pravo vszáki, ki szi je naröcso

OMIKO ali IKO

vöro od vise 32 lét poznáne szvetovne firme H. SUTTNERA v Ljubljani broj 989, stere szo vsze májszterszka dela vörrarszke umetnikszta.

Vöra na cejli 'zitek.

Piste vcsaszi k-Suttnerovoj firmi kárto i proszte veliki letosnyi katalög, steroga Vam k-senki poslejo.

Správi Vam veliko radoszt. Brez trüda dobite

brezplácse vküpnö rejno ponüdbe

vu velikom letosnyem Suttnerovom katalogi, steri nezraçunano prijétni stik zdr'zava vu szebi **vöre za dáme i goszpode lánceke, navühnice, nakite i predmete za dáre z-szrebra i z-zláta itd.**

Tè predmétoy cène vidite, ka sze nindri nedájo tak fal dobite i tüdi tak dobre në, kak

po célom szvéti poznána hi'za vör

H. Suttner v-Ljubljani 989 br.

Szamo
49 Din 60 p
kosta práva svájcarszka Anker-Remontoir vöra 100 numera tocsno hodécsim sztrojom. Nadale **szamo 69 D 20 p.** práva svájcarszka Anker Rem. Roskopf vöra 111-ti broj la sztrojom szvetlosztnim radium z-brojkama i kazaljkama.

Broj 3720
vöra na rokou z-ledernim remén-csecem, z vríodobrim sztrojom z-

dobroga kvaliteta **szamo 98 Din.**

Práva Anker büdlnica broj 105, solidni sztroj, poniklována vanjstina, 16 cm. visika, szamo **64 Din 20 p.**

Vöre za kühinyo, zídne vöre itv. vu velikom prebéraryi. Poslejo sze ali po posti po povzétji, ali naprej notri placsili od 3—10 lejt dobro sztoji firma za nye.

Brez rizike! Ka ne odgovárj sze vö-minij ali sze penezi nazáj dájo!

Relko metrov nūca ednoga szrednyega zrásza cslovik

za	blága	csi je blágo sūrko cm.					
		140	100	90	75	70	65
moski gvant	stof	3·10					
	glota	1·25					
	fōra za rokave . . .			2·—			
	fōra						1
	trdo plátno						
zimszki kaput	za zsepe						
	stof	2·50					
	podloge	2·50					
	szvekle fōre za rokv. barheta			0·75		1·70	
	trdoga plátna						1
modne hlace	fōra						0·50
	stof	1·10					
krátke hlace	stof	0·70					
zsenszki kosztüm	stof	4·—	5·—				
zsenszki gvant	stof	3·—	3·50			4·50	
zsenszki pláscs	stof	3·25					
	podloge	1·25			2·50		
bluzo	blágo				2·—		
janho	blágo				3·—		
zsenszko szrakico	blágo				3·—		
mosko szrakico	blágo				3·—		
moske hlace	blágo				2·25		
zsenszke hlace	blágo				1·50		

Üszigdár trpécsi „Plodjenjá-Kalendárium“ nájhasznovitejsi hizsni sztvári.

Plodjenjá zacsétek	Plodjenjá dokoncsétek			Plodjenjá zacsétek	Plodjenjá dokoncsétek			Plodjenjá zacsétek	Plodjenjá dokoncsétek		
	Konyi	Glávne márhe	Szvine		Konyi	Glávne márhe	Szvine		Konyi	Glávne márhe	Szvine
1 Január	2 Dec.	8 Okt.	23 April.	5 Május	5 Ápril.	9 Febr.	25 Aug.	7 Szept.	7 Aug.	13 Juni	27 Dec.
5	6	12	27	9	9	13	29	10	11	17	31
9	10	16	1 Máj.	13	13	17	2 Szept.	18	15	21	4 Jan.
13	14	20	5	17	17	21	6	12	19	25	8
17	18	24	9	21	21	25	10	26	23	29	12
21	22	28	13	25	25	1 Márc.	14	28	27	3 Juli	16
25	26	1 Nov.	17	29	29	5	18	30	31	7	20
29	30	5	21	2 Junius	2 Máj.	9	22	4 Okt.	4 Szept.	11	24
2 Febr.	2 Jan.	9	25	6	6	13	26	8	8	15	28
6	6	12	29	10	11	17	30	12	12	19	1 Febr.
10	11	17	2 Juni	14	15	21	4 Okt.	14	16	23	5
14	15	21	6	18	19	25	8	20	20	27	9
18	19	25	10	22	22	29	12	24	24	31	13
22	23	28	14	26	27	2 April.	14	28	28	4 Aug.	17
26	27	3 Dec.	18	30	31	6	20	1 Nov.	1 Nov.	8	21
2 Marc.	31	7	22	4 Julius	4 Juni	10	24	5	5	12	25
6	4 Febr.	11	26	8	8	14	28	9	9	16	1 Márc.
10	8	15	30	12	12	18	1 Nov.	13	13	20	5
14	12	18	4 Juli	16	16	21	5	17	17	24	9
18	16	23	8	20	20	26	9	21	21	28	13
22	20	27	12	24	24	30	13	25	25	1 Szept.	17
26	24	31	16	28	28	4 Máj.	17	29	29	5	21
30	28	4 Jan.	20	1 Aug.	2 Juli	8	21	3 Dec.	3 Dec.	9	27
3 April	4 Márc.	8	24	5	6	12	25	7	7	13	29
7	8	12	28	9	10	16	29	11	11	17	2 April.
11	12	16	1 Aug.	13	14	20	3 Dec.	15	15	21	6
15	16	20	5	17	18	24	7	19	19	25	10
19	20	24	9	21	22	29	11	23	23	29	14
23	24	28	13	25	26	1 Juni	15	27	27	3 Okt.	18
27	28	1 Febr.	14	29	30	5	19	31	21	7	22
1 Május	1 Aprl.	5	21	2 Szept.	3 Aug.	9	23				

Preracsunyávanye kubicsne vszebine okrogloga leszá

(P = premer v cm. K = klücsa stevilo.)

P	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
K	28	38	50	64	78	95	113	133	154	177	201	227
P	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
K	254	284	314	346	380	415	452	491	531	573	616	661
P	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
K	707	755	804	855	908	962	1018	1075	1134	1195	1257	1320
P	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53
K	1385	1452	1521	1590	1662	1735	1810	1886	1964	2043	2174	2206
P	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65
K	2290	2376	2463	2552	2642	2734	2827	2923	3019	3117	3217	3318
P	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77
K	3421	3526	3632	3739	3849	3959	4072	4185	4301	4418	4537	4657
P	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89
K	4778	4902	5027	5153	5281	5411	5542	5675	5809	5945	6085	6221
P	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101
K	6362	6504	6648	6793	6940	7088	7238	7390	7543	7698	7854	8012

Razlaga : Gornja številka v vsákem predelci je premer (P) [poprek v sredini merjena širokoszi] okroglega leszá v centimetri. Szpodnya številka je tómi odgovárjajócsi klücs (K). — Kubicsna vszebina sze nájde na podlagi szledécsiga pravila :

$$= \frac{D \times K}{10.000}$$

tou sze právi: Dolgoszt (D) debela v meri sze pomnozsi z onim številom (klücsom), ki odgovárja premeru debelicsini i dobleni zneszek sze deli z 10.000 — PRIMER: dugoszt debelicsine je 8 metrov, premer meri 47 cm. poiscee sze te v tabeli stevilo (klücs), ki odgovárja 47. t. j. 1735 kubicsna vszebina je te :

$$9 \times 1735 = 13.880, \quad - \quad 12.880 : 10.000 = 1.380 \text{ m}^3.$$

Na málo !

Na veliko !

Nájsztarejse i nájfalejse trstvo je

Kardos Jozsef-a

v-Murszkoj Szoboti

Aleksandrova vilica, prejk od Dobrajove ostarije.

Dobi sze vu velikoj meri na prebéranye vszefelé zselezna prekiüpcsa kakti :

Tramóvje, (Traverzi) okávanye dvér i oblókov panti, vszákeféle náfinése skéri, rozsjé za pükse nabijanye patronje i práh. Nájbougse koszé i vérsztva szprava : künyszka poszáda, sparhelytje : nájbole poznáni kotli (Alfa) najfinesi oli za valéke i masijne : szüha olijova färba, férnájszi, keksz itd.

Fabrike szkladárnica biciklnov

(Waffenrad, Steyr).

SZMEHSNICE

Dvã prijãtela.

Zdaj te obszlednyim pitam jeli mi nazãj plãcsas tisztã pãt jezero poszojeni dinãroŵ ali pa ne ?

Szrcã sze radũjem, ka obszlednyim denes gõr pred menov to nouro pitanye.

Glũpi.

Ocsa kama idete ?

Pseno ?

Pocsen ?

V Radgono.

Ocsa vi szte nimãk.

Vejszo mi tou zszã tũdi drũgi pravli.

Pod papucsov.

Goszpod dr. prãvi szvojemi pizsãcsi :

Kak je tou, ka vi v etom meszeci zszã trãtji krãt proszite peneze ?

Odpũscsenye proszim, g. doktor, ali moja zsenã, szilno nũca peneze !

Hm, hm, pa csi szlobodno pitam zãka ?

Vi szmete pitati ali jaz neszmim.

Isztina je.

Csũo szem, ka je Majcsekov ocsã mrou v Ameriki i nyemi je pũszto 50.000 dolar erbije. Je to isztina ?

Ja isztina je. Szãmo to je ne bie nyegov ocsã, steri je mrou, nego nyegov brãt. Pa ne v Ameriki nego v Perzsiji i tã nyemi je pũszto, ne pãdeszãt jezero dolãroŵ nego pãt jezero dinãroŵ, pa ne erbije, nego za pokãpanye sztroskov.

I.

Skolnik razlãga diãkom : poszlũsajte, Nãcijov ocsã na tjeden zaszlũsijo trijsztou dinãroŵ, sztoãa materi dãjo za zszvlenye. Plãcsãjo sztanovãnye i i drũge potrebsine. Ka pa naprãvijo z tisztim ka nyim oszãtãne ?

Nãci : Ocsã prãvijo, ka to nikoga ne brigã.

II.

Skolnik : Francek, povejmo ka ti mãs deszãt jãbok i deszãt grũske, pa dãs od tej ednomi tvojemã tũvãrisi devãt.

No ?

Francek : No, pa te szem nej pri zdravoj pãmeti.

III.

Župnik : Steri znã kak dugo szta bilã Adam i Eva v Parãdzsomi ?

Eden diãk : Dokesz szo sze jãboka ne dozorile.

IV.

Kak je tou ka szo vãsi gaszilci pijani ?

Zse dugo je nej bilou ognya, zdaj pa gaszijo zsejo.

Notri poszlo Vogrin Štefan Rakicsãn.

Szãn je lãzs.

Võrjes ti v tom, ka sze ti szenya ?

Võrjem.

Kã tou znamenũje, csi sze ednomi ozsenyenomã csloveki szenya, ka je escse ne ozsnyen ?

To, ka gda sze prebũdij sze je trnok znoro.

Steri sze szami scsého bujti.

On : Goszpodicsina ali va sze na motori pelala ?

Ali pa z pijéva csemér ?

V toplicaj.

Povejte mi goszpoud Stevan, jeli sze vi szamo kouplete ali tüdi pijéte tou vodou ?

Meni je zdravnik porácsao, ka sze náj kouplen i pijém tüdi tou vodou. Dnesz pa kak szem sze v blatnoj kopeli kopuo, moren povedati, ka tá voda má neprijéten zsmah.

Na ceszti.

Policáj : Ka iscses máli ?

Pojbár : Deszét dinárov.

Policáj : Szi ga zsé dugo zgübo ?

Pojbár : Ne szem ga zgübo ali iscsem csi bi ga najseo.

Málo dete.

Kak je tou mama, ka ti na obrázi grbavo kouzso más ?

Mati : Záto, ár mi ti doszta brige i nevoule delas.

Dete : Oh, kelko szi pa té mogla nasoj babici (kak tvojoj mami) brige i nevole napraviti ? Ár oni celi obráz májo grbavi.

V šoli.

Skolnik pita : Steri de znao povedati od koga zhájajo té lepe recsi ?

Stero je moje, tiszto je tvoje.

Diák : Gvüsno od tisztoaga, steri je ne meo niednoga krajcara v zsepki.

Trbej escse trétjega.

Ednoga goszpoda, kak sze po váراسi pelo szvojim motorom, ga je sztavo policaj.

Ka scséte z-menov ? Jaz szem sze nej vozo hitrej, kak dovoljeno 15 km.

Tou znam, odgovorij policaj. Ali jaz szem zse dnesz dvá goszpouda zgrabo zavolo hitre vozsnye i szem nyeva zápro.

Oniva szta me proszila, da bi zavolo hitre vozsnye escse ednoga trétjega zápro, ka bi sze lejko tarok kártali.

V etoj drágocsi.

Bancsni direktor právi nóvomi blagajniki :

Prvle kak bi vam szlúzsbo dao, szem sze informerao pri ednoj informácijskoj kanceláriji. To me kosta dvajszeti dinárov i szam ne dobo nájboukso informácijo od vász.

Ka miszlite je mogouce v etoj drágocsi za dvajszeti dinárov kaj dobroga dobiti ?

Zamüda.

Vcseraj mi je edna kárte vrgla, sterimi me opominali, da náj szkrp man od edne velke csarne zsenzke.

No pa sze szkrp más ?

Malo szem zsé sztém zamüdo. Ár tou zsenzsko szem szi pred trejmi lejtaj za zseno vzeo.

Logicsno.

Ka miszlis, sze na zvezdaj tüdi drzsijo lüdjé ?

Sze zná, vidis ka szi szve-tijo po nocsi.

Na postí.

Povejte mi goszpodicsina, csi jaz zdaj v M. Szoboti tou pizmo na posto dam, v Ljuto-mer pride vütro pred podnévon ?

To sze zná !

To mi je neprijétno. Ár bi jaz rad bio csi bi v Ormož prišlo v Urednišivo Dober Paj-dás kalendára.

Szkrivno pitanje

Letosnye vganke.

I.

Jo szkőjajo i szpescėjo. Pa jeszti jo itak nescsejo!

II.

Kelko lüdi je to?

Mouzs zsenov; Brat szesz-trov; Sőrja szvákom.

Notri poszlo: Salamon Karoly
Dol. Szlávecsi 23,

III.

Kelko szo sztari szin, mati i ocsa?

Mati je ednok sztarejsa kak szin, ocsa pa pět let szta-rejsi kak mati, vszi vküper májo szto let.

Notri poszlo: Kocsár Franc
Nuskova.

IV.

Kelko skramblov je to?

Na ednom trávniki je trij-szto baglov szená. Na vszákem bagli szedij trijszto vran, vszáka vrana má stiri mláde, pa vszáka vrana stiri skramble.

Notri poszlo: Bez nec Kálman
Macskovci.

V.

Kak je to mocse?

Bilo je dvanájszet jágrov, steri szo najšli dvanájszet jerébi. I vszáki je szvojo jeréb sztrelo pa itak je edenájszet odletelo.

Notri poszlo: Kericsmár Aladár
Vel. Selo st. 29.

VI.

Ka je to?

Po leti, po zimi gorij.

Pa nigdár ne zgorij.

Notri poszlo: Kühar Josip
Selo st. 134.

VII.

Edna vertinya je küpila za 57 din. 57 falátov bilij i té szo bilé različne po szledécsoj ceni: Goszecsze za Din. 6. Recine po 4 Din. Pure po 2 Din. Kokosecse po 50 para. Golobove po 20 para. Gerébine po 10 para. — Kelko bilic je bilo edni i drügi?

Notri poszlo: Sinko Franc
Rogacsevci st. 54.

VIII.

Eden goszecszi pasztér je po Deklezsovszkom moszti 12 párov goszi gono na Stajerszki kráj na paso. Na eden krát je szamo szedem oszk szlobodno prek gnao. I trij krát je mogo prek szpraviti, tak ka ni na ednom kráji szo goszke brez pára ne szmele biti.

Kak je szpravo prek té 24 goszi?

To vganke szo nam poszlali nasi Pecsarovcsarje: Andrecs Ivan, Hasaj Stefán, Santavec Franc.

IX.

Ka jeszte vecs, szviny ali závcov?

Notri poszlo: Ambrus Kálman
Vucsja gomila.

30	34	35	36
28	31	42	46
48	55	62	62
64	70	78	80

té številke sže morejo tak rász-
tálati v tej kockaj, ka doli i po
precki dvej szto vödájó pri
vküper racsunanyi.

Notri poszlo : Lanscsek Kálman
Ratkovci st. 9

Potroustamo vsze nase prijátele, steri szo nam piszali i nyiho-
voga iména né nájdejo v nasem kalendári, náj vzemejo naznánye ka
szo vganke ne dobro rej sili, — probajte letosnye vganke resiti,
lejko te vékso szrecso meli !

Nadale naznánye dámo, ka letosz rávno tak, kak láni 15 novi
kalendárov za leto 1931. po lutri vöpotégnemo i steri do szrecso
meli je dobíti, tisztim po postí domou poslemo i nyihovo imé v
kalendár pride.

Resenye sže more do 15 márcá v redítelsztvo poszlati, piszma
etak adreszerájte: REDITELSZTVO DOBER PAJDÁS KALENDÁRIUM
ORMOŽ.

Dobro szo rejsili

v lanszkom kalendári prinesene
vganke i szo gvinali po lütri vö-
potégnenyi Dober Pajdás kalen-
dárium szledécsi : Pers Gizela
Sülinci, Pocsics Jozsef Fokovci
st. 33, Pecsek Stefan Gor. Te-
sanovci 172, Svetec Stefan Mar-
kovci 47, Csarni Klemen Rat-
kovci 39, Krajcar Ernő Budinci
70, Csurman Mihál Szotina 77,
Bokan Matija Dolnyi Szlavecsi
145, Hasaj Stefan Pečarovci 79,
Gorza Jozsef Bukovnica, Pücko
Franc Renkovci 103, Császár
Juliska Krizsevci 273, Grabar
Stefan Polana, Gogrin Stefan
Rakičan, Temšin Vilmos Brezo-
vica 10.

Gratoleramo vszém nasim

Kak sže dá z té zvezjde trij
kocke napraviti ?

prijatelom, steri szo tou szrecso
meli, ka szo nas DOBER PAJ-
DÁS kalendarium gvinali. Nada-
le szo escse szledécsi tüdi dobro
rejsili nase vganke, ali ne szo
meli szrecse do dobicska — po-
troustamo je pa sztém, — náj
probajo letosnye vganke resiti
lejko do pa letosz vékso szrecso
meli.

Grábar Lajos Selo, Lan-
scsek Kálman Ratkovci, Farkas
Jozsef Lončarovci, Skrabán Ru-
dolf Sv. Jurij, Lazár Gizela Mar-
tjanci, Salamon Károly Dol Szlá-
vecsi, Frumen Stefan Murska
Sobota, Nemes Stefan Budinci,
Kocsár Franc Nuskova, Lovenyak
Karoly i Ferenc Poznanovci,
Mellin Mihály Poznanovci, Ber-
gles Béla Salamonci, Titán Er-
nest Černelavci, Horvath Franc

Rakičan, Fartely Štefan Černe-
lavci, Rajnar József Rakjčan,
Magyarič Imre Markovci, Čarui
Kálmán Ivanovci, Poučič Evgen
Fokovci, Lanšček Kálmán Rat-
kovci, Čurmann Rudolf Gornji
Sláveči, Koren Josip Renkovci,
Horvat Károly Vuča gomila, Pan-
ker Ludvig Kancsovci, Beznéc
Kálmán Mačkovci, Beznéc Lajoš
Vaneča, Györek Géza Rakičan,
Kerémár Aladár Vel. Selo, Kü-
hár Josip Selo, Talijan Stefan
Vel. Selo, Kolozsvári Vilmos
Ivanovci, Novak Josip Velko Se-
lo, Kalman Ferencek Vučja go-
mila stv. 68., Spilak Katica Žiš-
ki, Grabar Stefan Gor. Tesa-
novci, Gaber József Vučja gomi-
la, Kovacs Ernő Poznanovci,
Banfi Ivan Szebeborci, Sebjanics
Károl Šülinci, Püčko Stefan Ren-
kovci, Cilika Spilak Žiški, Ru-
ter Franc Renkovci, Sabotin Jó-
zsef Bokreči, Šantavec Franc,
Šantavec József, Šantavec Štefan,
Küplen Lajos, Hasaj Štefan vszi
Pečarovci, Gobar Franc Budinci,
Zsilavec Stefan South Bethle-
hem, Ballér Kálmán Zenkovci,
Sabotin Kálmán Velko Selo,
Andreč Ivan, Šantavec Franc
Pečarovci, Jakisa Vilmos Fokov-
ci, Novak József Murszka Sobo-
ta, Skrilec Stefan Markisavci,
Bokan Stefan Dol. Sláveči.

**V lanszkom kalendari prinesene
vganke szo etak pravilno resene:**

I. vganka.

Tá vganka je ne tak na-
vádna, i csi to scsémorédno re-

siti, sze moremo znánoj sztároj
Bibliji obrnoti. V toj knigi je
szledecse napiszano :

19. Posztánola je vecsér i
posztánola je gcjdna, strti dén.

20. I ercsé Boug: Naj sze
gible voda od vu nyej zsviccsi
sztvári: i fticsi náj lejcsejo obri
szühe zemlé vu zráki.

21. I sztvaro je Boug vel-
ke v vodi zsvivecse sztvaré; i
i vsze drüge, stere sze giblejo
vu vodi po szvojem plemeni i
vszefelé pernáte letecse po nyi-
hovom plemeni . . .

Tak je po Bibliji Boug na
strti dén sztvaro piscse. Kak vi-
dimo z Biblije je prvle bilo pis-
cse i ne jajce.

II.

Goszpodarja.

III.

Teletov 12, goszkov 23.

IV.

Szin je bil 10 let, ocsa pa
30, potem je bio szin 20 let,
ocsa pa 40.

V.

Zgrabó je 33 rib.

VI.

Tak ka je logári püksa
csötörték povedala i v tom vre-
meni je lizica vö szkocsila.

VII.

Bilo je 8.

Radoszt za vszákoga je cénik, vu sterom vsze náides, ka je
potrédno za tébe, za tvojo drzino i hi'zo, vsze tak preglédno raz-
deljeno, ilustrirano i opiszano, ka szi cslovek brez szile lehko ko-
motno preberé, ka nyemi je nájbole potrédno. Taksi cénik za vszak-
danésnye potrejbne predmete, dári, goszli, odévko itv. vszáki k-sen-
ki dobi, csi posle na postno kárto szvoj adres szvetovnoj firmi H.
SUTTNER v-Ljubláno stv. 989.

Ka sze je vsze zgôdilo v preminoucsem leti po szvejti.

Jugoszlávija. Preminocse leto nam je prineszlo nájvékso zgodovino, stero szmo v nasem krátkom národnom zsvlency dozsiveli.

Nas král je z szvojov moudrosztjov prevedio, ka tiszta politicsna pogájanya stere szo sze med politicsnimi sztrankami godile szo velkoga kvára za nase národnó zsvlencye. 6. januára je z králeszkim ukázom rozpúszto parlament, politicsne sztranke i Vidovaanszko usztávo, od toga dnéva je sztrankarsztvo, neprijátelsztvo i pregányanye henyalo. Nova králeszka vláda je meszto politizeranya zacsnola delati. Sztáre Vogrszke, Ausztrijszke i Szrbszke zákone je rozpúscsala i nove Jugoszlovanszke zákone je szesztávlala, steri zákonye szo za celo drzsávo i ne szamo za te edne pokrajine.

Oktober 3-ga pa je král podpízo ka sze SHS imé nase lejpe domovine zbrise i nasa drzsáva od 3-ga oktobra je vecs ne SHS, nego posztánola je JUGOSZLAVIJA sztém szmo mi na jugom táli Evrope zsvévcsi szlovanje doubili tiszto imé, stero sze nam dohája. Ali zsalüvajocse je ka szmo escse ne tak dalecs prisli, ka bi sze vszi na Jugon táli Evrope zsvévcsi Szlovenszki národje zdrúzsili v edno velko Jugoszlávijo. — Punisa Racsicsa, steri je sztrelo nasega kmétskoga národa voditelá Stefan Radicsa, szo ga obszodili na 20 let.

Anglija. Bilé szo nove volitve, v steri szo gvinali delavci, drzsávni aparát je vroke vzéla delavszka vláda, i vsze szvojo mocs je v delo posztávila, da bi tiszte velke tezsáve, stere je drzsáva mela odsztrániti mogla. Z nova sze zacsnola pogájati z Rusi, da bi pá szvoje fabricsno blágo mogla v Ruszijo posilati, ár sztém bi fabrike vecs dela mele i brezi dela sztojáci delavci bi tak do dela prisli. Ar v Angliji je dneszdén vecs milionov lüdi brez dela — i tou je nájvékse pitanye i nájvékse delo za vládo, ka tomí lüsztvi náj krüh szprávi, ár ovak Boug zná ka sze má zgoditi . . . lacsen i nezadovolen cslovik je na vsze mogocsen!

Francija. Vládo májo v rokaj zasztopniki velkoga kapitála tj. bogáci. Amerika je pa zmérom bole pretisz áva, da nyim náj nyihov dug placsjüjejo. V goszpodárszkom ozéri pa Francija dobro sztojij, lüsztvo je zadovolno, ár vszáki cslovik má delo i zaszlüzsek.

Rumunija. Tú szo sze tüdi velki dogodki igrali. Po lanszki volitvaj szo pávri gvinali i szo oni prisli na vládo, v drzsávi szo réd napravili i tákse zákone delajo steri szo za kmécsko lüsztvo, drzsávo szo razdelili na oszem krajine i tém krajinam szo dáli nájvékso szvojo vládanye i szloboscjsino. Szkorom po tom szisztemi je tüdi nasa drzsáva dobila nouvo notri vtálanye, kak Bánovina — nasa drzsáva je na devét tálov razdeljena, stero de meszto velki zsupána Bán ravno.

Nemska sze borij szvojov celov mocsjov prouti drügim, da bi nyim znizsali nyihova velka na nyé vönavrzsena placсила — i to v tom má velko szrecso, ár szo nyej zse doszta popúsztili.

STEFAN NOVAK

Modni salon

M. SOBOTA

st. 63.

OGLESE u svim kalendarima naručujete najbolje kod starog poznatog solidnog BLOCKNEROVOG ZAVODA za OGLASIVAJE u koncernu INTERREKLAM d. d. Telefon 21-65. Zagreb, Marovska ulica 28.

POJBICS JOZSEF

KEMICSNI FÁRBAR ZA OBLEKO

MUR. SOBOTA, RADGONSKA CESTA

Vu fárbanje zemem vszeféle gvant, stofe, caje i plátno, stero se pófarba po zselenyi vu kaksostécs fárbo. — Zsalne obleke v 24 vőraj zgotovim.

Matuš Alojz čevljar Murska Sobota

Izrsavle vszakovrsztna dela.

Odlikovani je bio v Rimi.

Nôva radoszt 'zivota po právoj goji tĕla.

Falinge, stere csloveka tĕlo, obráz odzvôna kvarijo, trbĕ odsztraniti nĕ szamo za lepote, nego za zdrávja i dûsevnoga raszpolo'zenya volo. Szkrb za szvojega tela lepote i osznávlanye povĕksáva radoszt 'zivota.

Prouti vszém falingam ko'za Fellerova kaukáska Elsa pomáda za csisztoucso lic i kou'ze je jáko hasznovita, gáji ponouvi, pomladij, gladko narédi i preprávi braszklavoszt i mozolcsece z-lica, z-sinyeka i z-rouk. Ona dá kou'zi méhkoszt i elaszticsnoszt, preprávi lisáje i vsze nevugodne krpe, varje prouti vetri i mrázi, práhi i szpári. Jezérk 'zenszek nyej hváli szvojo vu sztaroszti obsztojécso lepoto i mládo gingavoszt kouzse. Eden glá'zek kosta zvôn pakivanya i poste 12 din.

Za osznávlanye kou'ze Za okrepijtev, gájnya kou'ze na temeni sze núca Fellerova Elsa pomáda za prászt kou'ze (Tanhina pomáda) ár dá nouvo hráno k-vlászi korenýĕ, prepávla gnide, varje kápanye vlászi, po nyej vlaszjĕ hitrej rasztejo, méhki szo i gibki. Eden glá'zek zvôn pakivanya i poste kosta 12 d. Za pranyĕ gláve i ko'ze szamo Fellerov miomirisni Elsa Shampoo. Bode te zadovolni, kosta 3 din 30.

Na probo 2 glá'zka z-edne ali z-obĕ ednoga z-pakivanyom i postov navküp 40 Din, ali szamo tak, csi sze penezi napre poslejo, ár je po'povzĕtji postnina 10 Din. dragsa.

Právi szapuni (zájfe) za lepoto i zdrávje: Fellerova Elsa sapuni, lepô disécsa, lĕpo rédi kôzo, zdrávje naprĕ pomága. Mámo sesztĕro féle Elsa sapunov:

Elsa sapun Lilijovo Mlécsna.

Fájna rĕznatna, vcsini kôzo méhko i gingavo.

Elsa sapun Lilijova krema Elsa „Zumanyák“ právi blagoslov za málo deco.

Elsa Glicerinszki Szapun, dobra za pucanye kôze.

Elsa Boraksova Sapun, preprávi lisáje, sprinke i drúge nevugodnoszti.

Elsa Kátránov Sapun, desinficizira, dobra za kôzo i vlaszĕ, nálmre sa deco.

Elsa Sapun za brijenye, desinficizira, méhcsi kozminyĕ, mocsno sze peni i nedrázd'zi

kôze. Po posti na probo 5 falátov z-pakivanyem i postarinov kosta 52 Din.

Mladosztno, csrsztvoszt, gingavoszt i vözglĕd dá kôzi tekôcse lilium „Elsa“ mlĕko ideálno szredsztvo lepote. Glá'zek 13 din. 20 p.

Porácsa sze pĕneze naprĕ poszlati, ár po povzĕtji postarina 10 dinárov drage pride. Pakivanye sze tûdi nájfalĕ racsuna.

Za Vase vlaszĕ je nájbougse csi szĭ je perĕte z „Elsa Shampoo“-om velka porcija 3.30 Din.

[Narocsila adresirajte na imĕ

EUGEN V. FELLER Ijekárnik, STUBICA DONJA 838 broj Hrvatska.

Küpüj z-pakzov

csi scsés fal i dobro küpiti!

Csesztou vu boutaj nemremo doszta vrejmena szí prav premiszliti i lí domá kesznej po'zálújemo, da szmo szí nej odébrali dobrogá blága.

Velike vugodnoszti

nam ká'ze letosnyl katalog szvetovno poznane Suttnerove hí'ze vise 1000 szlik nam poká'ze na prebéranje blága, té katalog szí daj pristelati i vido bos nyega ponúdbé i vugodnoszti

dobi sze k-senki szamo

ga trbej na ednoj kárta naroucsiti. Vu nyem náidete vsze nájnovejse.

Nájnovejse dobro

prakticsne predmejte za domá-cso potrejbo, tak túdi oblecsalo za mo'zke i 'zenszke

brezi rizike

*kúpíte, ár csi sze vam nebode vidilo, lehko je vödmenite, ali sze vam pa povrnéjo pejnezi Veliki promet omogoucsi Suttnerovoj firmi, da

vsze sztvári po nájfalejsoj cejni odáva

i túdi najbogsí kvalitét. Proszte záto hitro brezplácsi letosnyl katalog

Za brijenje aparát br. 12207 fájno poniklovani, do-broga osztrica, wílo lejpe vö-postzáve szamo

22 din.

Rocsna harmonike br. 13116 z-10 prebéri, basa, dvorédni, 24 krát 11 1/2 cm. velicsine 10 gibni mejh le-pou vözdelani

szamo 168 din.

Posle sze popovzétjji, ali pa po naprej notri poszlani pejnezej.

Goszli, citere, mandoline, gramofone i drúge vszefelé instrumente vu velikom prebéranji.

'Zebni nou'zici, britve, skárje, szpráve za rejzanye kou'ze, i bráde itv.

Alat poput z-deszek kiste, hamricsje szvedri itv.

Kúnyszke szpráve poszouda, jedilne potrejbe, garnitura itv.

Kabanice (plácsi) za de'zd'z plácsi za dáme, za goszpode i deco itv.

Rublje (perilo) garniture za posztele, sztole, za presztere (tepiche itv.)

Odejke za goszpode, denke, po nájnovejsoj modjji i v-nájbougsoj kakovoszti.

Cipele za dáme, za goszpode i deco itd.

Jezero raznoga predmeta za vsze szvrhe, nájdete v velikom brezplácsi lejtnom katalogi firme SUTTNER.

Po szvétli poz-nane trg. hí'zo

H. SUTTNER, Ljubljana st. 989 (Slovenija).

Zagvüsno, ka i vam tüdi trbei

nika odspodi nasteti Fellerovi preparátov, steri szo 'ze dugo lét vöszprobani.

Pröti küreccim ocsam, 'züiam i. t. v.

vam pomága brez bolezní, brez no'za, brez pogü-beli, krvávanya szigurni delajöcsi

Fellerov Elsa turisticsni flaster, máli

karton kosta 4 din. 40 par, velki 6 din. 60, nadale

Elsa turisticska teköcsa tinktura,

glá'z z-kístov 11 din. pakivanye posta zöszeb.

Fellerov Elsa práhsek za poszipávanye

znojnya téla i nög, v-'zacski zástiti 7 din. 70 par.

Fellerov Elsa mentolni klincsics (Migren stift) nikelikokrát po-

tégnemo 'znyim po cseli odsztráni gláve bolezén. Migren sze tüdi nüca

pröti vjedi sztenic i buj. Eden falat brez poste i pakivanya kosta 10 din.

Fellerove Elsa kaplice za zobé, hitro ftihsajo bolezén. Glázek

7 din. 70 p. Rédna goja **z-Fellerovim krémom za zobé** „Elsadont“

odvrné zöbi bolezén. Eden pikszis kosta 8 din. 80 p.

Fellerova Elsa voda za ocsi, krepí pogléd glá'zek 5-50 din.

Nájbougsa francuska vinovica originálna Radikum marka.

Velki gláz 19 din. 80 p. **Mászt prouti zebelíni** 11 din. Mászt za rane

11 din. Mászt zakrofo 11 d.

Fellerov Elsa sumszki mlomiris (parfum) za hl'ze, glá'zek 16 din. 50 p.

Dr. Heiderov práhsek za zobé 6 d. 60 p. **Pászta** za zobé 8.80 p. **Kelica**

za zobé 11.20 p. **Fájni parium** 27 din. 50 p. **Mászt za bajuszi** 5.50 din. Sampon 3

din. 30 p. Pomáda za usznice 1 din. 70 p. i 3 d. 30 p. Nájfinejsi glicerín 5 din. 50 p.

Vrásztvo za nepotrejbno koszmínye, „Depilatorium“, z-vszákoga meszta

preprávi nepotrejbno koszmínye, zvön pakivanya i poste 34 dinárov.

Elsa práh pröti hüdöbi, prouti müham, bujam, kébrom, vüsam i sztenicám,

velika skatüla 17.60 d. **Sprickanca** za té prajh 25 d. **Tinktura** prouti sztenicám 17.60 d.

Csemér za misi i podgani „Flox“ zrnja 8 din. 80 p.

Elsa tücsave práh za 'zivázen. Veszeli vszákoga vértá, dnévni dávek k-krmi

za konye, máhro, ovcé, szvinyé i küre. 1 karton 8 din. Mazalo za konye 19 Din.

ZA DUGI 'ZITEK

je potrejbno vu vszem táli zdrávje. Csi cšrsztvi i zdrávi scsémo bidti, teda moremo csíniti, ka szo nasi rodítelje i dedje z-velikim nászhajom csiníli. Nücajmo íublene FELLEROVE Elsa-preparáte, steri szo prejck 33 lejt szprobani.

Fellerov Elsa oli prav szprobano krepí vszákoga poszebno pa szlabe 'zen-

szke i deco. Zrokúje, naprejpomága hitro rászt, zdrav i cšrsztvi vözgléd. Eden velki

glá'z 22 din. Pakivanye i posta zouszeb. 'Zelezoviti liker (Hegaferrin) 19 din. 80 p.

Rumesencija za 5 din. 30 p. 19 din. 80 p.

Fellerove Elsa svédске kaplice ('zelucsáni liker) vöszprobani i szküseni,

dá zvönrédni dober apetít. Glá'zek 13 din 20 p. zvön pakivanya i postarine. Bal'zam

('zivotni eliksír) 5 din. Seehofer kaplice 8 din. 80 p. Razne kaplice, kak Hoffmanove,

melisove, kamilice, cimetoze za 5 din 30 p. i za 19 din 80 p.

Fellerov Elsa zagorszki szok prouti kasli i prsz bolezni. Glá'z 13 din. 20 p.

Zvön pakivanya i postarine. Vapneni 'zelezni sirup 13 din.

20 p. Thej (čaj) za prszí i proti kasli 6 din. 60 p. Cukrics-

ke „Hega“ za prszí i proti kasli 8 din 80 p.

Fellerove Elsa pírule dobrotivno szredsztvo za

'zaloudec, csiscsenya szvojega dugoványa. Nerazdrá'zd'zi

i rédno tecsé csiscsenyc. Edna rola (6 skatülic) 12 din.

Szoul za 'zaloudec 5 din. 50 p. Thej (čaj) za csiscsenye

krvi 6 din. 60 p. Ricínusov oli 5 din. i 17 din. 60 p. Práh-

sek za probávo 8 din. 80 Pakivanye i postarina poszebno.

Fellerove cukrene pasztille prouti glisztám tak

pri deci, kak pri odraseni, edna 'zacskica (10 pasztíl) 11 din.

Csi sze na ednouk vecs naröucsi, falej kosta postarina. Narod'zbe trbei atreserati na:

EUGÉN V. FELLER lekárnár, Stubica Donja br. 838. Hrvatska.

Elsa
Plaster

Radoszt, stera nikaj ne kosta

je nôvi letosnyi katalog, z prek 1000 zanimivami kejpami, szvetovne hi'ze vör H. SUTTNER v Ljubljani br. 989. kama trbê da pisete szamo edno kárto, te ga vcsaszi brezplácsno dobite On Vam more prineszti szrecso, ár z màlim trüdom dobite **edno zláto vöro brezplácsno** ali drüge drágocejne predmete. Opôtanye nájdete v letnom katalogusi, stero szí tüdi Vi léko privôscsili.

Práv Anker büdnice

Ka právjio za-
hválna píszma?

Gospá Dr. E.
Mieses zsená fis-
kálsá v Podlami-
csaru píse firmi
Suttner:

„Mi szmo tü o-
pocseni dá priste-
lamo vsze blágo
z postov i pri tom
sze ne zgodij, dá
bi nász zapeláo z
káksími neizprávn-
nimi baotosí. Ali
ka je vecs, me ve-
szelij ka szem v
Vasoj szolidnoj
hi'zi nájslá právo-
ga dobávlacsá.

br. 105 z szolid-
ním sztrojom to-
esno napravlen, po
niklána 16 cm. vi-
szíka szamo 64 D
20 p.

Velká izbira vszá-
kevszste büdnic,
vöre záz sztanyene
sztszszke vöre, itd.
v katalogi.

Právi svájczarszki
Anker Rem. zsepna
vöra br. 100 z ná-
bousím sztrojom
szamo 49 D 60 p.

Br. 3720 Vura ná rokou z lederním
remenom, dábrá kvalíteta vrlo dábrím
sztrojom szamo 98 Dín.

Rázposlá szez po povzétji áli penezé
naprej poszláti

Lásztá tvorníca vör v Svájczarszkom.

Lejta i lejta
brezi poprávítá!
Goszpod Fránjo
Mlinárics, kmet v
Skáricsevi pri Krá-
píni píse:

„Mojí znáni szez
csüdíjo, ká tiszta
mojá kovína vöra
stero szem od
Vász küpo, i je
kostálá szamo 49
Dín 60 p. escse
izdá ide dábró i
nejtrbej poprávka.

SSSSS
Brezbrojno táksi
píszem szez léhko
vídi pri firmi H.
SUTTNER.

Zá dáme i goszpoude vöre
z zláta i szrebra itd. z prá-
vím svájczarszki sztrojom.
Zlatnína i szrebrnína, lánci
prsztanki, gledálá i tv. v
ná prebéranje.

Elegánte douze záz cigá-
retne, doze záz dohán z
szrebra, níklá, alpáka, ledrá
i dábríni csíbuki záz cigáre.
Bugyelárisi i sztotíne lejoozá
dela v letnom katalogi.

Níndrí ne küpíte tak fáíl, áli zátó dábró íno brez rízíke

ár stero szez ne vídi, tiszto szez zámínij áli penez nazáj dá. Proszte
zavolo tozá escse dnész brezplácsní letosnyi katalog od

H. SUTTNER

szvetovno znána
hízsa vör

Ljubljána br. 989.

33 let v szlüzsbí zdravíh i betezsníh!

jeszto práví Felleroví Elza preparatí, sterí vnoĝo jezer obíteljí núcajo, na jezero zahvalníc príporocsaĝo i sterí szo odlíkúvani zlátímí i zacsasznímí medalĝámí.

Za csasza tej 33 let szo vnoĝí probalí, da prezsenéĝo na okou podobna szredsztva, vszako leto szo príslé nouve potvorín líkí tídí tíszto leto szo zĝíníle, ar ĝíh níhese ne scseo metí od ĝda je vöszprobao práve Fellerove Elza preparate.

Tem szvoĝím kúpcom sterí med szvoĝímí znáncí szploĝ szpravlaĝo nove prísztáse i narocsníke za Fellerove Elza preparate, sterí szvoĝím príjatelom brez presztanka tumacsíĝo i razjasznúvajo, da je Fellerov „Elzafluid“ za zvúnasnyo i znótrasnyo núcanye szplosno bolecsíno olehsúvájocse híszno szredsztvo i kozmetíkum, nadale, ka szo Fellerove Elza-zsáĝe náĝbougse za zdravje i lepoto, ka je Elza pomada za líce nenadkríĝeno za nego líca i rok, a Elza pomada za vlaszè za nego vlászí.

Vszem tem nasím verním príjatelom dámo v szpomín 33 letníce obsztanka Elza preparatov mogocsnoszt, da dobí zopszton

právo dobro svícarszko zsepno vöro.

To valá tídí za Vasz dragí csteocí toga kalenáriumá, csí v paklíní náĝmenye 5 kg tézse posle- te prázne glázseke od Elsafluida alí drúĝíh Elza-preparatov z novov narocsbov na naszlov

EUEEN V. FELLER, lekárnar

v Stúbíci Donĝoj st. 838. Hrvatszko.

Prázne glázseke od Elsa-preparatov je treba v leszeno kístíco dobro z szlamo oblozítí, ar sze potreĝí glázski kak brezvrední nemreĝo vzétí v obzír.

**Za kou'zo glá-
ve,** za jaksanye, pró- tí lúszkam „Elsa“ spí- ritusz za vlaszè, po nyè szo vlaszè méhki. En glázek zvön pakíva- nya i poste 27.50 d.

**Zdravsztvéní
púder dr. Kluger**
(marka Hega) náĝ fín- nésí je. Kosta 27 dín. 50 p. edna skatílíca.
Puder za dáme
4 dín. 40 p. za mre- le, rdécse, alí béle po 3 dín. 30 p.

Trpécsí príĝéten
díš Elsa kolojnszka voda o'zíváva i cšrsztví, Gláz 16 50 d.

Za lampe i zobá
je náĝbougsa Elsa voda. Eden glázek 16 dín. 50 p.

**Nájbogsa kre-
ma za zobè „El-
sadont“** cšísztí zob- bé kak szneg na bílo i vnící vszáko gnyí- lobo zobov. Tubus 8 Dín. 80 p.

**K-vodí cší sze
doďáĝo** „Elsa toaletne pasztíle i Elsa toaletní práhsek eden karton 10 dín.

**V-omár ĝde sze
ĝvant dr'zí** je náĝbogse djátí „Elsa-Sachet“ po sterom vszákí falat ĝvan- ta lepou dísí, eden falat 6 dín.

Vas ĝvant de díso po fínom cvescu cší v omár denete „Elsa-Sachet“ 1 kom. Dín 6.—

Roucsne harmonike
nemske od 85 D vise,
becske od 179 D vise

Gramofoni
od 345 Din vise.

Gitarne citre
od 192 din vise

Mí vam dàmo popolno brez plàcse

veliki cènik vise 30 lét po
cèlom szvéti poznane tvornice
glaszbála Meinel i Herolda,
od koga szo vise 20.000
ki szo pri nyem kùpùvali,
hváli v-piszmi.

**i rávno z-té tvornice rejeni
instrumenti szo nájfalejsi i
szledécsa :**

1. nase tvornisko szkladisce je
v Maribori, z-toga nema nis-
cse carinszki i zvón zemszki tjan-
szpor.ni sztroskov.
2. Naroucste szí bár v-zvönejs-
nyi mejsztaj, 'ze boeete vidili
keliko bodete mogli plàcsati, do-
kecs instrument pride i pacs te ga
dugo mogli csakati, geto od nàsz
dobite vsze hitro i cejno znáte
naprej.
3. V-tühinszkom narocseno glaz-
bo more eventuálno osztecse-
no szticsi. I dalecs je, nase pa ne-
ma té teskoucse, ár szmo mí v do-
mácsoj zemli.

**Najprvie szí dajte prineszti
nas Veliki nouvi cejnik.**

Csí szí zeberéte 'zelni intru-
ment, piste k-nájvèksoj firmi
instrumentov v-Jugoszláviji :

MEINEL i HEROLD

Tvornica glasbeni instrumentov,
gramofonov i harmonik
Podru'znica

v-MARIBORI St. 257.

**Poprejk 120.000 intru-
mentov odámo na leto !**

Tamborice od 98 Din Trompète od 505D

Lapneharmonike od 7-50 D

Goszli od 95 Din

Gitare od 207 Din

Mandoline od 136 Din

Klarineti od 120 Din.

'Zveglé, flauti, saksifoni itd.
vü velikom zbirü.

**8 dní na
ogléd**

vszáki instrument !
Csí vam nepasza
sze vöodmeni.

**Dobro
sztojimo**

za vszáko glazbolo

Ali sze l jko pl csne bolecsine z vr csijo ?

S t m v zsnim pitanyem sze b vijo vsi na **naduhi**, na **pl csaj** i v **sinyeki tuberkulozi** trp csi, jeticsni, oni, steri m jo **pl csni kat r**, **szt ri kasel** ali **dugo trpecsi hripavoszti**, i do scsega nam je vszako vr csenye brezuszpesno bilo. Vszi taksi betezsniki dobijo od n sz **szploj k senki edno knjigo sz k pami**, stero je pizsao dr. med. Gutmann, bivši sef-zdravnik Finszenkur z atreszom: **„Mogu li se pl cne bolesti ozdravit“**. — Ali sze l jko pl csne bolecsine z vracsijo? Da mogocsnoszt d mo vszakomi taksemi betezsniki szpoznati nye-govo bolezen, szmo sze odlocsili v intereszo szplosnega blagora odposzlati na zselenye popolnoma ksenki i postnine proszto.

Napiste na edno post-no k rto szvoj natancsni  tresz i jo odposlite na

PUHLMANN & Co.
Berlin 495, M ggelstrasse 25-25a.

Tanács i pomocs v sztotin szlúcsájaj!

nalazili szo sze nasi roditeli i dedovje z lásztnimi probami tisztí vnoqi jezér lüdi, ki szo priporácsali vöszprobáno szredsztvo ki oblázsi bolessine i kozmetikum Fellerov miomiriszni Elsafluid!

FELLEROV ELSA-FLUID

Za
udove
misice
zsvíce
i za
celo
telo

Oblázsa
bole,
mocno
ozsivla,
ofrisa,
umouri
klice

proti ráznomi prehlajenyi, za trganye reumatizma, bolessinam v lici itd. dela mér.

Nüca sze za pránye vüszti i grglanyom oprávi bolezní pri zdhávanyi, guta bolezní, drzsij zobé zdrave, szlúzsí tüdi prouti gripi i zárazi. Pomága pri gláva ali zoubá bolessinaj i migréni. Edno pár kaplic na cukri pomága pri bolessinaj zseloudca, osebno pomága pri mourszkom betéqi. Gde potrebna hitra pomocú Fellerov Elsafluid pomága

Fellerov z zákonom brányeni Elsafluid sze dobi v apotekaj, trgovinaj v proba glaszáj po 6 Din dvojni glasz po 9 Din ali specijálni glasz po 26 Din. S POSTOV i pakivanyem 9 proba, 6 dvojni ali 2 specijálna glazsa 62 Din., pri 27 proba, 18 dvojni ali 6 specijálni glaszaj szam 139 Din. Vékse narocsila sze dobijo falej pri apotekári

EUGEN V. FELLER, apotekár Stubica Donja, broj 838. Hrvatsko.

WOLF & COMP. muzikinstrumenti Klingenthal, Sachsen 497

razposila instrumente vecs kak 20 let v vsze jugoszlóvanszke zemle.

**Znáno znissane
cejne!**

**Direktno posilanye!
Nájvéksa prednoszt!**

Goszli	od Din 69.— na v.	Trompeta	od Din 385.— na v.
Cselo	od Din 507.— na v.	Klarinete	od Din 124.— na v.
Gitare	od Din 165.— pa v.	Flaute	od Din 90.— na v.
Mandoline	od Din 103.— na v.	Fanfare	od Din 227.— na v.
Gramofoni	od Din 235.— na v.	Trom. flaute	od Din 48.— na v.
Laute	od Din 295.— na v.	Bobnovje	od Din 36.— na v.
Gitarcitre	od Din 120.— na v.	Koncertne citre	od Din 179.— na v.
Rocsne harmonik.	od Din 66.— na v.	Gramof. plocae	od Din 22.— na v.

Dobavlács vnoqi profesionalni muzikantov, glazbenih zborov i drústva. Nájvéksa izbira harmonik za vüszta i roke, Bandon, Concertin, goszli gitar, mandolin, tamburic, citer, leszenih i meszingaszthi pihálnis instrumentov, vszignálnih instrum. orgel na poluge, gramofonov, gramof. plocae itg. Popravila vszej instrum. — Vno-go jezer zahválnic. — Velki katalog zopszton. — Narocsila nad 300 Din prosz-to od postnine. Kárte sze frankirajo ž 1½ pizsma pa z 3 Din.

Nalagajte svoj denar najbolj varno pri

OBČINSKI HRANILNICI

v Gornji Radgoni

ker je ista pupilarnovaren zavod.

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po najvišji obrestni meri ter jih izplača brez odpovedi vsak dan. — Daje posojila na vknjižbe, menice in na tekoči račun proti zmernim obrestim in amortizaciji. — Posreduje vse bančne posle in izdaja uverenja izvoznicarjem. — V to hranilnico vlagajo sodišča denar za mladoletne osebe in druge svoje varovance.

Občinska hranilnica je pod državnim nadzorstvom.

Za vloge in za vso poslovanje jamči trška občina Gornja Radgona z vso svojo davčno močjo in z vsem svojim premoženjem, ki obstoji iz štirih hiš, med njimi dvanadstropna nova občinska hiša, dveh najmodernejših opekaren z elektrarno v Črešnjevcih in Borecih ter iz občinskih posestev v izmeri nad 145 oralov zemlje. — Pri tej hranilnici naložen denar je toraj popolnoma varen.

URADNI DNEVI VSAK DELAVNIK.

Uradni prostori v novi občinski hiši v Gornji Radgoni.

Kosi Jozsef veletrgovina z leszom KRIZSEVCI pri LJUTOMERI

Naznányam, da kúpujem i odávam vszefelè sztávbeni i okrogli trdi i méhki lesz.

Dobijo sze deszke, stafflini, rusti, drva itd.

Speciálno kúpujem vszefelè hrasztovje po najvisisoj cejni.

Vasa uszoda

Brezplácsno dobite od nász na sérse szpizszano od Vasi zsvilenyszki dogodkov, steri sze z vami zgodijo 1930 leta.

Poslite nam vcsaszí Vas átresz i szpiste doli gda szte sze narodili: rojsztni dén, meszec i leto pa na ete nas átresz poslite : Komet—Verlag, Abt. K. J. 25 Berlin— Rummelsburg.

Za postne sztroske v piszmi lejko poslete felko, kelko cséte. Doszta zahválni piszsem szmo zsé doubill.

Tri szenzácije! Novo vödánye!

1. Kniffe i Tricks kak sze dájo penezi zaszlúzsiti.

2. Ka cslovik od modernoga svindla more znati.

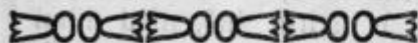
3. Kniffe i Trick vu bogátom zsvilenyi

Kniga z praksze vu prakszo.

Proszite illusztrovalne prospekte brezplácsno Komet—Verlag Berlin — Rummelsburg Abt. B. K. J. 25.

Eden znameniti pozvedovalec zvezdobrodec Vam naprej povej Vaso bodoucsnoszt.

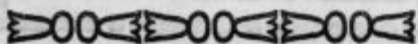
Polek vázsni minocsi dogodkov Vam napise od vase razmere, v lübéznoszti, v zákonszkom zsvilenyi, Vasoj mestriji, szrecco do lutrije, itd. Nyegov tanács Vam prinésze uszpeh (síker) steroza vi iscsete. Zahválne piszma, stere dobij z celoga szvejta pokazsejo vözréda nyegovo velko modroszt. Poslite Vas rojsztni dén, meszec i leto v sterom szte sze narodili i Vas tocsen átresz, dobite za probo. BREZPLÁCSNO i brez vszáksega zavézánya tou vázsno znánye z vasega zsvilenya i za tou mi ne prozlimo nika — szamo po Vasoj dobroj voli za postne sztroske nam nikaj poslite. — Nas átresz: Welt — Kultura — Verlag 2118 Berlin N. 8.

Kniffe i Tricks

Kak sze dájo penezi zaszlúzsiti i kak posztánes zlejka bogat.

Vecs Vam od toga povej: Saturn-Verlag Berlin, Reinckendl-Ost. B. 224.

KOLOMAN LUTAR

vörar

Murska Sobota Aleksandrova c.

odáva vöre po dnévnoj cejni, poprávla vöre hitro i dobro.

Dobro blágo!

Fál blágo!

ASCHER B. in SIN
MURSKA SOBOTA Glávni trg.

Kolonszka specerijszka i vszefelé mela,
zrnya velka trgovina. Herceg Boszne
orszacska szekulácijszkoga drüstva kra-
jinszko zavüpnistvo.

GRÜNTANA 1855.

Telegráf ASCHER. Telefon broj 14.

GORNJERADGONSKA

OBČINSKA
OPEKARNIŠKA
PODJETJA

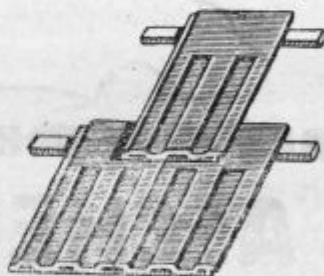
v ČREŠNJEVCIH in BORECIH

nudijo po najnižjih dnevni cenah
vse vrste strešne in zidne opeke

                     kakor:

zarežno strešno opeko
dvojno zarežno strešno
opeko

bobrasto strešno opeko
žlebnjake vseh vrst
strojno zidno opeko
ročno zidno opeko
drenažne cevi.

Tovarna v Črešnjevcih

pošta in postaja Gornja Radgona - interurban telefon 1.

Tovarna v Borecih

pošta in postaja Križevci p. Ljulomeru - interurb. tel. 4.

Pisemski naslov

Centala občinskih opekarniških podjetij v Gor. Radgoni.

Prvovrstna zdravstvena k vini
nájbogsa kiszila voda

SZLATINA PETANCI

Europe nájvéksi szénsav-natron-lithion drzsécsé kiszila
voda.

LASZTNIKA:

Voglar József i János

Pošta, telefon i zselezniska posztaja

SZLATINA RADENCI.

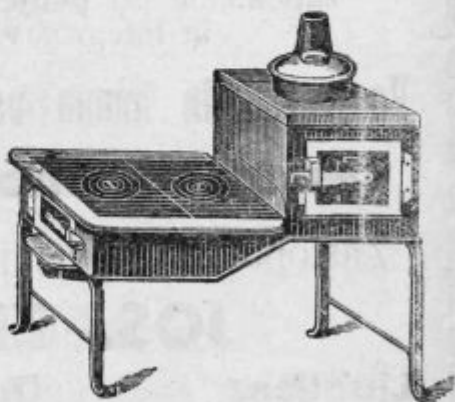
DURICS & POREDOS

klucsavnicsársztvo

MURSKA SOBOTA

(Prek zsidovszke cérkvi.)

Delata sparhete po nájnisisoj
cejni. Poprávlata biciklne, váge,
i vsze ka v to sztroko szpáda.
Dela sze vszáka vrszta obijanye
hramov, gatre i zselezni plotovje.
Csi dober sparhet scséte meti
Pri Durics & Poredosi szí ga zafrémati
Ár je ono delo mocsno
Cene szolidne i vsze tocsno.

Vszaki bete'znik, kí sze scsé rëstiti szúhsice, prsz i
plúcs betega, naj sze poszkrbi szí
szpraviti brezplácsno, k-senki z-këpmi ilustrërani návucsni napiszek,
naj popádne priliko pontüdbe poznane PUHLMANN & CO. BERLINI
491 Müggelstrasse 25-25-a firme, stera cseresz dözta lét sztoji ze
gori. Z-paszkov na oglásanye na oglásanya sztráni.

S

V

KANADO IN ZADRUŽENE DRŽAVE

Parobrodi — železnice — hoteli — telegraf

Največje

transportno podjetje sveta

75 parnikov, 36.000 km železnic, 200.000 ljudi
zaposlenih pri podjetju, lastni hoteli
in telegraf v Kanadi.

Postrežba in hrana vso pot prvovrstna.

Tedenski odhod parnikov.

Zastopa za Slovenijo s Prekmurjem

JOS. ZIDAR

Ljubljana

Dunajska cesta 31.

Telegrami: Gacampak — Telefon 27—59.

Vsa pojasnila takoj in brezplačno.

S

V

KANADO IN ZADRUŽENE DRŽAVE

Parobrodi — železnice — hoteli — telegraf

Največje

transportno podjetje sveta

75 parnikov, 36.000 km železnic, 200.000 ljudi
zaposlenih pri podjetju, lastni hoteli
in telegraf v Kanadi.

Postrežba in hrana vso pot prvovrstna.

Tedenski odhod parnikov.

Zastopa za Slovenijo s Prekmurjem

JOS. ZIDAR

Ljubljana

Dunajska cesta 31.

Telegrami: Gacampak — Telefon 27—59.

Vsa pojasnila takoj in brezplačno.

Kr. PRODAJA
SMODNIKA

Vszefelè Patroni
i Sprij.

Neboj sze pùksa, miva szva dvà!

Nàjfalejsa veletgovina z 'zeleznino

Heklics Stefan-a v M. Soboti.

Gde sze dobij vszefelè 'zelezje: Traverze, Slèszì, vszefelè nàjbògsa mester-szka skér, nàjbògsa poszòda, Sparhetke i pecsij. Nadalè vérsztvena skér: lopate, motike, lanci, plùgi. Ka je za nase lùdi nàjbole vázno nàjbògsa fàrba, firneisz i te nàjbòksi **masinszki i cilindorszki oli.**

Naj eden ne po-
zàbi ka sze vu
toj trgovini do-
bijo nàjbògse

i tej pràvi
Tirolski
kamli
steri szo es-
cse nej blii.

koszè

V toj trgovini sze escse dobijo nàjbougsi **BICIKLINI.**

Halló! Stevan kama z
táksov szilov?

Idem v trgovino

ADOLF PREIS-A

v MURSKI SOBOTI

(POLEG RIMSZKO-KATOLICSANSZKE CERKVI).

ki v Ameriko idejo za tiszte sibnate kosare, koce, szpodny
zimszki topel gvant i vszake vrszte stofi i cájgi za gvant, kak
gotove szrajce itd. Pa túdi vsze spec. i galanlerijszko blágo.

Dobra posztreszba!

Nizke cene!

ZDRAVILIŠČE

SLATINA RADENCI

Nájmodernejše ureje-
na ordinacija z rönt-
gen aparatom, kvar-
čeva in umetno višin-
sko solnce, diatermija
in vsi drugi moderni
pripomočki zdravlje-
nja so bolnikom na
razpolago Minerálne
in ogljično-kisle ko-
peli.

RADENSKA SLATINA
ZDRAVILNI
KRALJEV GIZELA
VRELEC.

Od letos naprej je
zdravilišče celo leto
odprto, tako da se
lahko zdravi tudi v
zimskem času.

Pozor!

Pozor!

**Za moške
Za deco
Za delavce**

gotov gvant l na mero, vszake vrszte
stof l cājg sze dobi po niszki ceni
v trgovini

IR. HALMOS
MURSKA SOBOTA

Poredos Jozsef

Kolodvorska „Restavracija“ Ljutomer

Dobi sze vszakem vremeni topla i mrzla jedila.

Kak tudi najbougse Ljutomersko vino.

Hitra posztredsba!

Szolidne cene!

Vsakovrstne surove in svinjske kože

kupuje po najvisji dnevni ceni

Franc Trautmann

MURSKA SOBOTA
Cerkvena ulica